

Ὁ ὍΣΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

ἘΤΗΣΙΑ ἘΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ἹΕΡᾶΣ ΚΟΙΝΩΒΙΑΚΗΣ
ΜΟΝΗΣ ὉΣΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ἈΓΙΟΥ ὌΡΟΥΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ἜΤΟΣ 1992 ἈΡΙΘΜ. 17

Εἰς δόξαν τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ καὶ τῆς Ὑπεραγίας
Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, Ἐφόρου τοῦ Ἀγωνύμου
Ὁρους. Εἰς κοινήν ἀπάντων τῶν Ὁρθοδόξων ὠφέλειαν.

*

Περιέχον κείμενα ὀρθοδόξου δογματικῆς καὶ ἠθικῆς
διδασκαλίας, ὡς καὶ κείμενα περὶ ὀρθοδόξου Μοναχισμοῦ,
νήψεως καὶ νοερᾶς προσευχῆς, κατὰ τὴν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει
παράδοσιν, δι' ἧν ἡ καρδιά τοῦ Χριστιανοῦ κατανύσσεται
καὶ ἔρχεται εἰς πόθον Χριστοῦ.

*

Δαπάνη καὶ προνοία τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς καὶ
συνεργασία καὶ ἐτέρων εὐλαβῶν λογίων ἀγιορειτῶν
Πατέρων.

ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Εὐχαριστοῦμε τόν Θεό
γιά τόν μακαριστό
Πατριάρχη Δημήτριο, ὁ ὁ-
ποῖος ἀνεδείχθη πρότυπο
καλοῦ Ποιμένος, σεμινοῦ,
ταπεινοῦ, πράου, ἡσυχίου,
εἰρηνικοῦ, πιστοῦ δούλου
καί κήρυκος Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ.

Ὅπως ἡ ζωή του, ἔτσι
καί ὁ θάνατός του ὑπῆρξε
εὐλογία γιά τήν Ἐκκλησία
καί ιδιαίτερα γιά τό ἐλ-
ληνορθόδοξο ἔθνος μας.

Τό ἄκουσμα τοῦ θανά-
του του προκάλεσε γενική
συγκίνηση. Ὅλοι ξέχασαν

τά καθημερινά, τά μάταια, τά κομματικά καί ἔστρεψαν τά
βλέμματα στόν κοιμηθέντα Πατριάρχη, τόν ἀδιαφιλονίκητο
πνευματικό ἡγέτη καί ἐθνάρχη.

Τό ἔθνος βρέθηκε γύρω ἀπό τό ἱερό σκῆνωμα τοῦ Πατρι-
άρχου, ἐνωμένο, ὁμονοοῦν. Λειτουργήσε καί ἐκφράστηκε ἔστω
καί γιά λίγο ἡ ἐλληνορθόδοξος αὐτοσυνειδησία μας. Ὅλο τό
ἔθνος ἔζησε μία πνευματική ἀνάτασι.

Ὡς ἀγιορεῖτες νοιώσαμε ιδιαίτερα τήν ἀγάπη τοῦ μακα-
ριστοῦ Πατριάρχου καί Ἐπισκόπου μας.

Ἡ ἐπίσκεψίς του στό Ἅγιον Ὄρος τό 1990 ἦταν ἡ τελευταία ἔξοδος του ἀπό τήν Βασιλεύουσα. Ὁ ταπεινός του λόγος ἦχε ἄχρι τώρα στίς ψυχές μας:

«Γνωρίζομεν ἀδελφοί ὅτι, λόγω τοῦ ἤδη προκεχωρημένου τῆς ἡλικίας ἡμῶν, ἀλλά καί τῶν ἐν τῷ σεπτῷ Κέντρῳ πολλαπλῶν ὑποχρεώσεων, δέν πρόκειται –κατ' ἄνθρωπον πάντοτε ὀμιλοῦντες– νά ἐπανάδωμεν διά τῶν φυσικῶν ὀφθαλμῶν τό Ἅγιον Ὄρος, τό πάγκαλλον τοῦτο τῆς πατρώας ἡμῶν εὐσεβείας ἀγλαΐσμα, τό ὁποῖον ἐπύργωσαν, ἀμιλλώμενοι πρός ἀλλήλους εἰς θεοσέβειαν, τῆς ἐρήμου Ἑρασταί καί διάσημοι Βυζαντινοί Στρατηλάται. Ὡς ἐκ τούτου ἡ συγκίνησις ἡμῶν καθίσταται ἔτι βαθυτέρα, καί ὁ κατ' ἄνθρωπον ἀποχαιρετισμός λίαν ὀδυνηρός.

Ἐν τούτοις γνωρίζομεν ὅτι πάντα τά ἐν τῇ γῆ συνάπτονται διά τῆς Πίστεως πρός τά ἐν οὐρανοῖς "θυμηδέστερα", διό καί πᾶσα ἐνταῦθα πνευματική εὐωχία δέν βιοῦται ὡς αὐτοτελής, ἀλλ' ἀποτελεῖ τήν εὐλογημένην ἀπαρχήν καί πρόγευσιν τῆς μελλούσης ἐν Θεῷ μακαριότητος» (Περ. Πρωτάτον, τ. 25–26, σελ. 188–189).

Τόν εἶδαμε καί ἐδῶ ταπεινό, σεμνό, προσευχόμενο, βαθύτατα εὐλαβῆ.

Τόν εἶδαμε νά σέβεται τό ἀνθρώπινο πρόσωπο, ἀνεξάρτητα ἐάν ἐπρόκειτο γιά ταπεινούς καί ἀσήμους ἀνθρώπους.

Αἰσθανθήκαμε ὅτι ὁ μακαριστός Πατριάρχης διατηροῦσε συνεχῆ πνευματική ἐγρήγορσι καί δέν ἐπέτρεψε στήν δόξα καί τιμῇ πού συνόδευε τό ὑψηλό του ἀξίωμα νά αἰχμαλωτίσῃ τήν ψυχή του. Ἔμεινε ἀνέγγιχτος ἀπό τό πάθος τῆς κενοδοξίας καί γι' αὐτό πάντοτε θωρακισμένος μέ τήν θεία Χάρι. Μάθημα πολύ χρήσιμο σέ ὅλους μας.

Εἶχαμε τήν εὐλογία νά γνωρίσουμε τόν Πατριάρχη κατά τίς δύο ἐπισκέψεις μας στό Φανάρι μέ ἀγιορειτική ἀντιπροσωπεΐα τό 1981 καί 1988. Ὅταν συνομιλοῦσαμε μαζί του,

εἶχαμε τήν αἴσθησι ὅτι συνομιλοῦμε μέ ἓνα ταπεινό ἁγιορείτη Γέροντα.

Μᾶς εἶπε μεταξύ τῶν ἄλλων:

«Ἡ ζωή κάθε κληρικοῦ σήμερα στόν κόσμο εἶναι ἐσταυρωμένη, πόσο μᾶλλον εἶναι ἐσταυρωμένη ἡ ζωή τοῦ Πατριάρχου. Γι' αὐτό διαβιδάσατε τήν παράκλησί μου στοῦς πατέρας νά προσεύχωνται γιά μένα... Σᾶς μακαρίζω πού ζήτε στό Ἅγιον Ὄρος καί ἀναπνέετε τόν Θεόν. Θέλω νά ἔλθω στό Ἅγιον Ὄρος, ὄχι γιά νά σᾶς ὀμιλῶ ἤ νά μοῦ ὀμιλῆτε, ἀλλά γιά νά σᾶς βλέπω...».

Ὅταν τοῦ ζητήσαμε νά μᾶς δώση τήν εὐχή του γιά τό ταξίδι μας, ἀπήντησε: «Εὐχόμαι ὁ Θεός νά εὐλογῆ αὐτό τό ταξίδι σας πρός τήν πατρίδα, ἀλλά καί τό μεγάλο ταξίδι σας πρός τήν αἰωνιότητα».

Πιστεύουμε ὅτι ὁ μακαριστός Πατριάρχης μᾶς βοηθοῦσε ἐν ζωῇ μέ τίς προσευχές του καί ἐλπίζουμε ὅτι καί τώρα, πού παρεδρεύει στό οὐράνιο θυσιαστήριο, δέν λησμονεῖ τά ταπεινά του πνευματικά τέκνα, τοῦς Ἅγιορεῖτες.

Τοῦ μακαριστοῦ Πατρός καί Πατριάρχου μας Δημητρίου αἰωνία ἡ μνήμη.

ΑΝΑΔΕΙΞΙΣ ΝΕΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

«Τό ἑσπέρας αὐλισθήσεται κλαυθμός καί τό πρωῖ ἀγαλλίασις».

Τό Πανάγιο Πνεῦμα πού ἐπιστατεῖ στήν Ἐκκλησία, ἀνέδειξε παμψηφεί διά τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νέον Πατριάρχην, τόν τῆς Χαλκηδόνος Πρόεδρον καί Μητροπολίτην.

Ἡ ἐκλογή τοῦ νέου Πατριάρχου μας, Παναγιωτάτου Κυρίου Κυρίου Βαρθολομαίου, μᾶς ἔχαροποίησε πενθοῦντας γιά τόν θάνατο τοῦ μακαριστοῦ προκατόχου του.

Ἦτο καί στό Ἅγιον Ὄρος γνωστός ὁ Παναγιώτατος ἀπό τίς ἐπισκέψεις του σ' Αὐτό. Εἶχαμε κατ' αὐτές ἐκτιμήσει τό ὀρθόδοξο ἦθος του, τήν ἀγάπη του πρὸς τόν μοναχισμό, τό προσωπικό του ἐνδιαφέρον γιά τόν κάθε ἓνα ἀπό μᾶς, τήν πολύπλευρη ἐκκλησιαστική καί θύραθεν μόρφωσί του, τήν εὐγένειά του, τά ἡγετικά του προσόντα.

Μέ τίς πρώτες ἤδη ἐνέργειες καί δηλώσεις του ἔκανε σαφές σέ ὅλους ὅτι γρηγορεῖ γιά τήν προάσπισι τῆς ὀρθοδόξου

πίστεως ἔναντι τῶν ἐπιβουλῶν τῆς οὐνίας. Παραλλήλως μέ τὴν ὑπὸ ἰδική του πρωτοβουλία συγκληθεῖσα καὶ σέ αἴσιο πέρας ἀχθεῖσα Σύναξι τῶν Ἀρχηγῶν τῶν Αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἀπέδειξε τὴν μέριμνά του γιὰ τὴν ἐνότη- τα καὶ τὴν εὐστάθεια πασῶν τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν.

Μέ τίς ἐνέργειές του αὐτὲς ὁ Παναγιώτατος ἀνέπαυσε τίς συνειδήσεις μας καὶ πιστεύουμε καὶ ὅλη τὴν Ἐκκλησία.

Γνωρίζουμε ὅτι ὁ Παναγιώτατος ἐκλήθη νὰ ἄρη βαρύτατο Σταυρό.

Τὸν συνοδεύει ὁ βαθὺς σεβασμός, ἡ υἱική ἀγάπη καὶ οἱ ταπεινὲς προσευχὲς ὄλων μας.

Καὶ ἐμεῖς ἐλπίζουμε καὶ ἐπικαλούμεθα τίς ἰδικές του ἁγίες εὐχὲς καὶ πατριαρχικὲς καὶ πατρικὲς εὐλογίες, γιὰ νὰ διανύ- σουμε καλῶς, γέροντες καὶ ὑποτακτικοί, τό μέγα πέλαγος τῆς μοναχικῆς μας βιοτῆς καὶ νὰ καταλήξουμε στὸν εὐδίο λιμένα τῆς Βασιλείας τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου, Πατρὸς καὶ Δεσπότη, Κυρίου Κυρίου Βαρθολομαίου, τὰ ἔτη εἴησαν πολλὰ καὶ ὑγιεινὰ πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ τῆς ἀνά τὴν οἰκουμένην Μιᾶς, Ἁγίας, Ὁρθοδόξου, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας μας.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ ΩΣ ΘΕΜΕΛΙΩΤΕΣ ΤΗΣ ΘΕΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

*Τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Καθηγουμένου τῆς Ἱεραῶς Μονῆς
Βατοπαιδίου Ἀρχιμ. Ἐφραίμ, ὁμιλία εἰς τὴν Ἀθωνιάδα Σχο-
λὴν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν 1992.*

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, τοὺς ὁποίους σήμερα ἐορτάζει ἡ Ἐκκλη-
σία μας, εἶναι, ὡς γνωστόν, οἱ προστάτες τῆς παιδείας.
Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἡ σημερινὴ ἑορτὴ θεωρεῖται καὶ σχολικὴ
ἑορτὴ. Ποιᾶς παιδείας ὁμως εἶναι προστάτες οἱ Τρεῖς Ἱεράρ-
χες; Ὅχι φυσικὰ τῆς ἀνθρωπίνης παιδείας, πού κέντρον ἔχει
τόν ἄνθρωπο, ἀλλὰ τῆς θεανθρωπίνης, πού κέντρον ἔχει τόν
Θεάνθρωπο Χριστό καὶ δι' Αὐτοῦ ἐπιδιώκει τὴν λύση ὅλων
τῶν προβλημάτων.

Ὁ σκοπὸς τῆς θεανθρωπίνης παιδείας ταυτίζεται μέ τόν
σκοπὸ τῆς Ἐκκλησίας, πού δέν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τόν ἀγιασμό
τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτῆς τῆς παιδείας, πού ζητεῖ τὴν θέωση τοῦ
ἀνθρώπου, ὄχι διὰ τοῦ ἑαυτοῦ του, ἀλλὰ διὰ τοῦ Θεανθρώπου
Χριστοῦ, εἶναι ὑπέρμαχοι καὶ προστάτες οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες,
ὡς φωστῆρες τῆς Τρισηλίου Θεότητος καὶ ὡς ἔνδοξα μέλη
τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι τό κατ' ἐξοχὴν πρόβλημα τῆς ἐποχῆς
μας εἶναι ἡ ἀγωγή τῶν νέων μας. Πολλὰ λέγονται καὶ γρά-
φονται γιὰ τὴν σωστὴ ἀγωγή τῆς νεολαίας μας, πού περνάει
ἀναμφίβολα σήμερα μεγάλη κρίσι καὶ μέσα στὸν ἐλλαδικὸ
χῶρο.

Τό ἀκανθῶδες αὐτό πρόβλημα θά προσεγγίσουμε, μέσα σέ γενικές γραμμές βέβαια, ὑπό τό φῶς τῆς διδασκαλίας τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, καθῶς μαρτυροῦν τά πολύτιμα συγγράμματά τους, εἶναι θαθεῖς γνῶστες τῆς προβληματολογίας τῶν νέων. Ἡ ἀγωγή πού προτείνουν καί τήν κρίνουν ὡς ἀπαραίτητη γιά τούς νέους, καταξιώνεται ὑπό τό φῶς τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου πού εἶναι ὁ ἀγῶνας «ὁμοιωθῆναι Θεῷ κατά τό δυνατόν ἀνθρώπου φύσει. Ὅμοίωσις δέ οὐκ ἄνευ γνώσεως, ἢ δέ γνῶσις οὐκ ἄνευ διδαγμάτων».

Ἡ σύνδεση αὐτή τῆς παιδείας μέ τήν χριστιανική σωτηριολογία εἶναι ἐξαιρετικά σημαντική. Μόνον ἓνας Μ. Βασίλειος, πού εἶχε τρυγήσει ὅλη τήν σοφία τῆς ἐποχῆς του, μπορούσε νά ἀξιολογήσῃ κατ' αὐτόν τόν τρόπο τήν ἀξία τῆς παιδείας γιά τήν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ στόχος, βέβαια, πού θέτουν οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες στήν ἐπίγεια πορεία τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι φυσικό νά σκανδαλίζῃ κάθε ἐποχή. Ἰδιαίτερα ὅμως τήν δική μας, πού πάσχει ἀπό ἓνα καθαρά ὑλιστικό πνεῦμα, θέτοντας σάν στόχο τοῦ ἀνθρώπου τήν οἰκονομική ἐπιτυχία, τήν εὐζωία, ἀδιαφορώντας γιά τήν πνευματικότητα καί τήν ἀπόκτηση τῆς θείας Χάριτος. Ὅλα τά ἰσοπεδώνει ἡ τεχνική, ἡ παραγωγή, ἡ κατανάλωση. Ἀρετή καί ἀγνότητα ὑποχωροῦν μπροστά στήν τεχνολογία καί τήν διάθεση πλουτισμοῦ καί καλοπέρασης. Δυστυχῶς δέν τίθεται ὡς σκοπός ἡ τελειοποίηση τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά ἡ τελειοποίηση τῶν μηχανῶν γιά τήν αὔξηση τῆς παραγωγῆς καί τοῦ κέρδους. Ἔτσι σήμερα ἀξίζουν οἱ μηχανές περισσότερο ἀπό τόν ἄνθρωπο.

Ἐπιμένει ὅμως ὁ Μ. Βασίλειος τονίζοντας ὅτι «Μονότροπος ἐστίν ὁ τοῦ Χριστιανοῦ βίος ἓνα σκοπόν ἔχων, τήν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Πολύτροπος δέ καί ποικίλος ὁ τῶν ἕξωθεν βίος, ἄλλοτε ἄλλως πρός τήν ἀρέσκειαν τῶν ἐντυχανόντων μεταπλαττόμενος». Ἡ ζωή δηλ. τῶν Χριστιανῶν ἓνα δρόμο μόνο

ξέρει, τήν δόξα τοῦ Θεοῦ. Αὐτός εἶναι ὁ προορισμός μας. Μόνον ἡ ζωὴ ἔξω ἀπό τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία, μπορεῖ νά μεταπλάσσει ἀνάλογα μέ τίς διαθέσεις τῶν ὁποιοδήποτε.

Στόν ἑλληνικό ἀνθρωπισμό σκοπός τῆς παιδείας εἶναι ἡ ἐξανθρωποποίηση τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ στόχος ὅμως τῆς χριστιανικῆς ἀγωγῆς εἶναι διαφορετικός. Τό "ἄρχέτυπο", στό ὁποῖο κατατείνει ἡ παιδευτική μας πορεία, εἶναι ὁ Θεάνθρωπος Χριστός καί ὁ θεωμένος ἐν Χριστῷ ἀνθρωπος. Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες θέτουν ὡς θεμέλιον τῆς ἀγωγῆς μόνον τόν Χριστό. Ὁ Χριστός γι' αὐτούς εἶναι τό μόνο σταθερό σημεῖο προσανατολισμοῦ τῆς ὑπάρεξέως μας. Ἡ προοπτική τους ἄρα εἶναι ἀπόλυτα Χριστοκεντρική. «Ἀνάθρεψε ἕνα ἀθλητή γιά τόν Χριστό», συνιστᾷ ὁ Χρυσόστομος. «Δέν σοῦ λέγω μ' αὐτό νά κρατήσης τό παιδί σου ἀνύπανδρο καί νά τό στείλης στήν ἔρημο ἢ νά τό ἀναγκάσης νά γίνῃ μοναχός. Ὅχι, δέν λέγω αὐτό. Βέβαια, θά τό ἤθελα καί θά εὐχόμουν ὅλοι νά δεχθοῦν νά γίνουν μοναχοί. Ἀλλά ἐπειδή φαίνεται βαρῦ, δέν ἐπιμένω. Ἀνάθρεψε ἕνα ἀθλητή τοῦ Χριστοῦ καί μάθε τον καί σάν ἀνθρωπος τοῦ κόσμου νά εἶναι εὐσεβής ἀπό μικρός». Δέν ἀντιμετωπίζουν, ἄρα, τόν ἀνθρωπο ἀνθρωποκεντρικά οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες. Τόν βλέπουν ὅπως εἶναι, ὡς τέκνον τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτό δέν ζητοῦν νά προβάλουν τό ἀνθρώπινο τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά τίς θεῖες καταβολές πού ὑπάρχουν μέσα του, γιά νά τόν ὀδηγήσουν στό πρότυπο, πού εἶναι ὁ Χριστός.

Ἡ ὀρθόδοξη χριστιανική παιδεία δέν νοεῖται ἀπό τούς Τρεῖς Ἱεράρχες ὡς ξηρά μετάδοση γνώσεων, ἀλλά ὡς «ἀνατροφή μετ' εὐλαβείας καί μετάληψις ἀγιότητος» κατά τόν Χρυσόστομον. Αὐτό ἀκριβῶς ἔχει ὑπ' ὄψιν του καί ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ὅταν τονίζη ὅτι ἡ κάθαρσις τῆς καρδιάς ἐπιτυγχάνεται διά τῆς συνεχοῦς προσευχῆς, λέγοντας τό

ἀξιωματικόν ἐκεῖνο ἀπόφθεγμα τοῦ «μνημονευτέου Θεοῦ μᾶλλον ἢ ἀναπνευστέου».

Ἡ παιδεία ἐπίσης τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἔχει συγκεκριμένο περιεχόμενο, αὐστηρά προκαθορισμένο. Δέν ἐπιτρέπει πειραματισμούς στόν χῶρο τῆς ἀγωγῆς, γιατί τό περιεχόμενο τῆς δικῆς τους παιδείας δέν ἀναζητεῖται σέ ἀλλεπάλληλα προγράμματα καί σχεδιασμούς· εἶναι δεδομένο. «Ἡ ὄντως σοφία καί ἡ ὄντως παιδεία, οὐδέν ἕτερον ἐστίν, ἀλλ' ἡ ὁ τοῦ Θεοῦ φόδος», θά πῆ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Περιεχόμενο τῆς παιδείας τους εἶναι ὁ Αἰώνιος Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἡ θεία Ἀποκάλυψις. Ἔχουμε ἐδῶ, ἄρα, μιὰ καθαρῆ ἀντίθεση πρός τίς σημερινές τάσεις γιά μιὰ "ἐλεύθερη" παιδεία, πού τό παιδί ἔχει τό δικαίωμα νά ζητήσῃ ὅ,τι θέλει, χάριν δῆθεν τῆς δημοκρατίας. Ἡ προτεραιότητα, κατά τούς Τρεῖς Ἱεράρχες, δέν μπορεῖ νά δοθῆ στήν παιδική ἀπειρία, ἀλλά στήν σύνεση καί εὐσέβεια τῶν ὑπευθύνων γιά τήν ἀγωγή τῶν νέων.

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, στήν συνέχεια, ἐπιδιώκουν ὀρθή ἱεράρχηση τῶν παρόντων, ὑπό τό φῶς τῆς θείας Ἀποκαλύψεως καί τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας. Ὁ Χρυσόστομος δέν παύει νά ἐπαναλαμβάνῃ στά κηρύγματά του: «Οὐκ οἶσθα ὅτι ἀποδημία ὁ παρῶν βίος; Μή γάρ πολίτης εἶ; Ὀδίτης εἶ. Συνῆκας τί εἶπον; Οὐκ εἶ πολίτης, ἀλλ' ὀδίτης», δηλ. δέν εἶσαι μόνιμος ἐδῶ, ἀλλά ὀδοιπόρος καί περαστικός. «Μή εἶπης ἔχω τήνδε τήν πόλιν καί ἔχω τήνδε. Οὐκ ἔχει οὐδεὶς πόλιν. Ἡ πόλις ἄνω ἐστίν. Τά παρόντα ὁδός ἐστι. Πανδοχεῖόν ἐστίν ὁ παρῶν βίος», δηλαδή ξενοδοχεῖον εἶναι ὁ παρῶν κόσμος.

Προσφέρουν ἀκόμη οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ὀρθό προσανατολισμό τῆς ἐπίγειας ζωῆς μας. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος σαφῶς τονίζει: «Μία ζωή, πρός τήν Ζωήν βλέπειν». Δηλ. μιὰ εἶναι ἡ ζωή πού ἀξίζει γιά τόν Χριστιανό, ἡ ζωή πού εἶναι συνεχῶς στραμμένη πρός τήν Ζωή, δηλ. τήν Αἰωνιότητα.

Συνιστώντες αυτά οι Τρεῖς Ἱεράρχες, δέν ζητοῦν νά μεταδώσουν ἕνα πνεῦμα μοιρολατρίας ἢ δειλίας, οὔτε νά μᾶς ὀδηγήσουν σέ ἀπραξία καί ἀδιαφορία γιά τήν ἐν σαρκί ζωή. Ὁ χριστιανός ἄνθρωπος, πού αὐτοί θέλουν νά πλάσσουν, εἶναι ἀγωνιστής, θαρραλέος, ἀνύστακτος μαχητής γιά τήν Ἀλήθεια καί τήν Δικαιοσύνη. «Μή ἐπαισχυνώμεθα τήν ἀλήθειαν – διακηρύσσει ὁ Μ. Βασίλειος – μή τοὺς ἔξωθεν μυθοποιούς μμώμεθα, μή περιστέλλωμεν τήν ἀλήθειαν εὐπρεπεία ρημάτων». Δηλ. μή φοβούμεθα νά ὁμολογοῦμε ὀλόκληρη τήν ἀλήθεια ψαλιδίζοντάς την μέ εὐπρεπῆ καί κόσμια λόγια. Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, ὅπως καί ὅλοι οἱ ἅγιοι Πατέρες, ὁμολογοῦν τήν Ἀλήθεια "χωρίς φόβο καί πάθος", κατά τόν Χρυσόστομον. Ἀδιάφορον ἂν θά θίξη ὁ λόγος τους. Γιατί ξέρουν πώς τό θίξιμο αὐτό, ὅταν θά γίνη μέ τόν κατάλληλο τρόπο, χωρίς νά ἐξουθενωθῆ τό ἀνθρώπινο πρόσωπο, εἶναι φάρμακο σωτηρίας.

Ἐπί πλέον, ἐκτός ἀπό τόν ἐξωτερικόν ἀγῶνα πού ἔχει νά ἀντιμετωπίση ὁ Χριστιανός, δέν παύει νά ὑπάρχη καί ὁ ἐσωτερικός ἀγῶνας, ἡ πάλη μέ τόν παλαιόν ἑαυτό μας καί τήν πολύμορφο ἁμαρτία ἀφ' ἑνός, καί μέ τίς δυνάμεις τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, δηλ. μέ αὐτόν τόν διάβολο, ἀφ' ἑτέρου. Δέν ἔχομε, ἄρα, στόν κόσμο αὐτό οὔτε στιγμή ἀναχωρή. Ἐξ ἄλλου ἡ γαλήνη καί ἡ ἡσυχία μας δέν ἐγκεῖται στήν ἄρση κάθε ἐξωτερικοῦ ἐμποδίου, ἀλλά στήν συμφωνία μας μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, στήν "καταλλαγή" μας μέ τόν Θεό. Στόν ἀγῶνα αὐτόν μᾶς προτρέπει ὁ Μ. Βασίλειος νά ἀντλοῦμε δυνάμεις καί ἐνίσχυση ἀπό τό νέφος τῶν μαρτύρων καί τῶν ὁσίων μας: «Μνήσθητι τῶν πάλαι ἁγίων, ὅτι οὐδεῖς τρυφῶν οὐδέ κολακευόμενος τῶν στεφάνων τῆς ὑπομονῆς ἠξιώθη· ἀλλά πάντες διά μεγάλων θλίψεων πυρωθέντες τό δοκίμιον ἐπεδείξαντο».

Παρ' όλον πού τό κέντρον τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἦταν ἡ αἰωνία μακαριότης καί τό κέντρον τῆς ἀγάπης τους αὐτός οὗτος ὁ Ἰησοῦς καί μόνον, συνιστοῦν μέ τόν λόγο τους καί τήν ἴδια τους τήν ζωή θετική στάση ἀπέναντι στόν κόσμο, πού συνοδεύεται ὅμως ἀπό κάποια ἐκλεκτικότητα. Τοῦτο φαίνεται καθαρά ἀπό τήν στάση τους ἀπέναντι στήν παιδεία τῆς ἐποχῆς τους. Τόν κανόνα ἐδῶ τόν χαράσσει ὁ Μ. Βασίλειος, εἰδικώτερα στό ἔργο του «Πρός τοὺς νέους, ὅπως ἂν ἐξ ἑλληνικῶν ὠφελοῖντο λόγων». Ἐπιτρέπει ὁ Ἅγιος νά χρησιμοποιοῦμε τήν θύραθεν παιδεία, ἀλλά νά παίρνωμε ἀπό αὐτήν, ὅπως οἱ μέλισσες, μόνο ὅ,τι εἶναι χρήσιμο. Ἡ ἀξιολόγηση δηλαδή τῆς κοσμικῆς παιδείας καί κατ' ἐπέκταση ὅλων τῶν κοσμικῶν πραγμάτων γίνεται πάντοτε μέ βάση τήν αἰωνιότητα.

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ἐφήρμοσαν πρῶτα αὐτή τήν παιδεία καί ἔπειτα ἐδίδαξαν. Μέσα ἀπό αὐτό τό πνεῦμα πρέπει νά ἐρμηνεύωνται ὅλα τά ἔργα πού ἄφησαν στήν Ἐκκλησία. Καί χαιρόμαστε ἰδιαίτερος, διότι σέ σᾶς τοὺς διδάσκοντας καί διδασκομένους στήν Ἀθωνιάδα Σχολή παρέχονται ἄριστα οἱ προϋποθέσεις γιά νά διδάξετε καί νά διδαχθῆτε μέσα στό πνεῦμα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Γιατί ἡ Ἀθωνιάδα Σχολή εὐδρίσκεται στό Ὅρος τοῦτο τό Ἅγιον μέ τήν ὑπερχιλιετῆ ἀσκητική ὀρθόδοξη παράδοση, τό διαποτισμένο μέ τίς προσευχές καί τά δάκρυα ἀναριθμητῶν Ὁσίων, ζώντων καί κεκοιμημένων, πού εἶναι οἱ ἀληθινοί ἀντιγραφεῖς τοῦ τρόπου ζωῆς καί τοῦ πνεύματος τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Εἶναι εὐχάριστο τό γεγονός ὅτι καί σήμερα στήν Ἀθωνιάδα Σχολή προσφέρεται ἡ ὀρθόδοξη παιδεία καί ἀγωγή στοὺς μαθητάς της. Τρανῆ ἀπόδειξη εἶναι ὅτι ἡ Σχολή προσέφερε πολλούς ἀπό τοὺς μαθητάς της στόν ἀγιορειτικό μοναχισμό. Γι' αὐτό, φρονοῦμεν ὅτι σάν Ἅγιον Ὅρος πρέπει νά προσέξωμε περισσότερο τήν

Σχολή καί νά τήν βοηθήσωμε κατά ἓνα πιό οὐσιαστικό καί συγκεκριμένο τρόπο.

Καί ἔμεις ὡς Μονή Βατοπαιδίου δέν ξεχνοῦμε ὅτι τά κτίρια, στά ὁποῖα στεγάζεται ἡ Ἀθωνιάδα Σχολή, εἶναι βατοπαιδινά ἐξαρτήματα, καί τό ὅτι ὑπάρχει καί λειτουργεῖ σήμερα ἡ Σχολή, τοῦτο ὀφείλεται κυρίως στήν Μονή Βατοπαιδίου. Εἶναι γνωστό ὅτι ἡ μεγαλύτερη προσφορά τῆς Μονῆς μας πρὸς τό ὑπόδουλον Γένος ὑπῆρξε ἡ ἴδρυση τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς τό 1745, σέ ἓνα λόφο πρὸς τά ἀνατολικά της. Σήμερα σώζεται μόνο τό παρεκκλήσι τοῦ Προφήτη Ἡλία. Τήν ἀνέγερση τῶν κτιρίων ἀνέλαβε ὀλοκληρωτικά ἡ Μονή καί μάλιστα σέ περίοδο πού ἀντιμετώπιζε μεγάλα οἰκονομικά προβλήματα, ἐξ αἰτίας βαρέων φορολογιῶν ἀπό τίς τουρκικές Ἀρχές.

Ἀκολουθοῦντες τήν παράδοσιν τῶν προκατόχων μας δέν ἀποκρύπτομεν ὅτι στόχος καί ἐπιθυμία μας εἶναι νά συμβάλωμεν, ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπό μᾶς, ὥστε ἡ Σχολή αὐτή νά συνεχίση τήν λειτουργία της, ἡ ὁποία θά στηρίζεται στίς βάσεις τῆς θεανθρωπίνης παιδείας, ὅπως ἀκριβῶς τήν ἔζησαν καί τήν ἐκήρυξαν οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες.

ΓΝΗΣΙΕΣ ΚΑΙ ΝΟΘΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΤΗΣ ΧΑΡΙΤΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία τοῦ Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου Ἁγίου Ὁρους, Ἀρχιμ. Γεωργίου, στό Στρατόνι Χαλκιδικῆς τήν 14η/27η Ἰανουαρίου 1989, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καί Ἀρδαμερίου κ. κ. Νικοδήμου.

Χαίρω πολύ, διότι βλέπω ἀπόψε συγκέντρωσι, σύναξι ἱερά καί εὐλογημένη, τό τίμιον πρεσβύτεριον μέ ἐπικεφαλῆς τόν Ἱεροκήρυκα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἀλλά καί ἐσᾶς, πλῆθος λαοῦ εὐσεβοῦς, οἱ ὅποιοι μέ τήν εὐλογία καί πρόσκλησι τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καί Ποιμενάρχου σας συγκεντρωθήκατε ἀπόψε ἐδῶ, ὥστε ὅλοι μαζί νά ὁμολογήσουμε τήν πίστι μας τήν ἀληθινή στόν Θεάνθρωπο Κύριό μας. Ἡ παρουσία σας αὐτή ἀπόψε δέν εἶναι μόνο παρακολούθησις διαλέξεως, ἀλλά ὁμολογία τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, τήν ὁποία ἡ ταπεινότης μου μέν θά κάνη διά στόματος, σεῖς δέ κάνετε διά τῆς παρουσίας σας. Καί ὅπως λέγει ὁ Κύριος στό ἱερό Εὐαγγέλιο: ὅποιος μέ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θά ὁμολογήσω καί ἐγώ αὐτόν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

Σκοπὸς τῆς ζωῆς μας, ὅπως γνωρίζουμε, εἶναι ἡ ἔνωσις μας μέ τόν Θεό. Ὅπως λέγει ἡ Ἁγία Γραφή, ὁ ἄνθρωπος πλάσθηκε «κατ' εἰκόνα καί ὁμοίωσιν» τοῦ Θεοῦ, νά ὁμοιάσῃ

μέ τον Θεό, δηλαδή νά ένωθῆ μαζί Του. Τήν όμοίωσι τοῦ ἀνθρώπου μέ τον Θεό οἱ ἅγιοι Πατέρες τήν λέγουν θέωσι. Βλέπετε πόσο μέγάλος εἶναι ὁ σκοπός τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου; Νά γίνη ὄχι ἀπλῶς καλλίτερος, ἠθικώτερος, δικαιότερος, εὐγενέστερος, ἀλλά θεός κατά χάριν. Διότι ἅμα ένωθῆ μέ τον Θεό, γίνεται καί ὁ ἄνθρωπος θεός κατά χάριν. Καί ποιά διαφορά ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ ἁγίου Θεοῦ καί τῶν θεωμένων ἀνθρώπων; Ὅτι ὁ μέν Πλάστης καί Δημιουργός μας εἶναι Θεός κατά φύσιν, ἀπό τήν φύσιν Του, ἐνῶ ἐμεῖς γινόμεσθε θεοί κατά χάριν, διότι ἐνῶ κατά τήν φύσιν μας παραμένουμε ἄνθρωποι, μέ τήν ἰδική Του χάρι θεωνόμεσθε.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ένώνεται μέ τον Θεόν κατά χάριν, ἀποκτᾶ καί ἐμπειρία τοῦ Θεοῦ, αἰσθάνεται τον Θεό. Ἄλλοιῶς πῶς εἶναι δυνατόν νά ένώνεται μέ τον Θεό, χωρίς νά αἰσθάνεται τήν χάρι Του;

Οἱ πρωτόπλαστοι στόν Παράδεισο πρῖν ἁμαρτήσουν, συνομιλοῦσαν μέ τον Θεό, αἰσθάνοντο τήν θεία χάρι. Ὁ Θεός ἐπλασε τον ἄνθρωπο, γιά νά εἶναι ἱερεὺς, προφήτης καί βασιλεὺς. Ἰ ε ρ ε ὑ ς, γιά νά δέχεται τήν ὑπαρξί του καί τον κόσμο ὡς δῶρα τοῦ Θεοῦ, καί νά ἀντιπροσφέρῃ ἐν συνεχείᾳ τον ἑαυτό του καί τον κόσμο στόν Θεό εὐχαριστιακά καί δοξολογικά. Π ρ ο φ ῆ τ η ς, γιά νά γνωρίζῃ τά μυστήρια τοῦ Θεοῦ. Προφῆτες ἦσαν στήν Παλαιά Διαθήκη οἱ ὄρῶντες καί οἱ ὀμιλοῦντες ἐξ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ τά μυστήρια καί τίς βουλές τοῦ Θεοῦ. Β α σ ι λ ε ὑ ς, γιά νά βασιλεύῃ στήν ὑλική δημιουργία καί στόν ἑαυτό του. Νά χρησιμοποιῆ τήν φύσι ὄχι ὡς τύραννος, ἀλλά μέ ἄρχοντιά. Νά μή κάνῃ κατάχρησι τῆς δημιουργίας, ἀλλά εὐχαριστιακή χρῆσι. Σήμερα ὁ ἄνθρωπος δέν χρησιμοποιεῖ τήν φύσι λογικά, ἀλλά συμπεριφέρεται ἐγωιστικά καί παράλογα, μέ ἀποτέλεσμα νά καταστρέφῃ τό φυσικό του περιβάλλον καί μέσα σ' αὐτό νά καταστρέφεται καί ὁ ἴδιος.

Ἐάν ὁ ἄνθρωπος δέν ἀμάρτανε καί δέν ἀντικαθιστοῦσε τήν ἀγάπη καί τήν ὑπακοή στόν Θεό μέ τόν ἐγωισμό, δέν θά χωριζόταν ἀπό τόν Θεό, θά ἦταν βασιλεὺς, ἱερεὺς καί προφήτης. Ὅμως ὁ ἅγιος Θεός πού πονάει τό πλάσμα του, θέλει νά ξαναφέρῃ τόν ἄνθρωπο στήν κατάστασι νά μπορῇ πάλι νά γίνῃ ἀληθινός ἱερεὺς, προφήτης καί βασιλεὺς. Νά μπορῇ πάλι νά λάβῃ ἐμπειρία τοῦ Θεοῦ καί νά ἐνωθῇ μαζί του. Γι' αὐτό στήν ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης βλέπουμε πῶς ὁ Θεός προετοιμάζει σιγά-σιγά τήν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων μέ τήν ἔλευσι τοῦ Μονογενοῦς Του Υἱοῦ. Ἔτσι δίνει σέ μερικούς μόνο δικαίους ἄνδρας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης χάρισμα, σάν ἐκεῖνα πού εἶχε ὁ ἄνθρωπος πρό τῆς πτώσεως, ὅπως τό χάρισμα τῆς προφητείας. Ὑπάρχουν στήν Παλαιά Διαθήκη ἄνδρες, ὅπως ὁ προφήτης Ἡλίας, ὁ προφήτης Ἡσαΐας, ὁ προφήτης Μωυσῆς, πού ἔλαβαν τό προφητικό χάρισμα καί εἶδαν τήν δόξα τοῦ Θεοῦ. Πλήν ὅμως αὐτό τό χάρισμα δέν ἦταν γενικό γιά ὅλους, οὔτε ἦταν γιά ὅλο τό διάστημα τῆς ζωῆς τους, ἀλλά ἦταν μερικό χάρισμα πού τοὺς ἔδωσε ὁ Θεός γιά ὠρισμένο σκοπό καί γιά συγκεκριμένες περιπτώσεις. Ὅσακις δηλαδή ὁ Θεός ἤθελε οἱ δίκαιοι αὐτοὶ ἄνδρες νά ἐξαγγείλουν τήν ἔλευσι τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμον ἢ νά ἀναγγείλουν τό θέλημά Του, τοὺς ἔδινε τήν δυνατότητα νά λάβουν κάποια ἐμπειρία καί ἀποκάλυψι.

Ὅμως ὁ προφήτης Ἰωήλ προφήτευσε ὅτι θά ἔλθῃ ἐποχή πού τήν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος θά δώσῃ ὁ Θεός ὄχι σέ ὠρισμένους μόνο ἄνδρες καί γιά ὠρισμένο σκοπό, ἀλλά πρὸς ὅλο τόν λαό. Ἰδοὺ τί λέγει ἡ προφητεία τοῦ προφήτου Ἰωήλ: «Ἐκκεῶ ἀπό τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα», θά δώσω τό Πνεῦμα μου σέ κάθε ἄνθρωπο, «καί προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καί αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καί οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται, καί οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται» (Ἰωήλ 2, 27). Δηλαδή θά ἰδῇ ὁ λαός μου ὀράσεις

πνευματικές, θά ἰδῆ μυστήρια Θεοῦ. Αὐτή ἡ ἔκχυσις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔγινε τήν ἡμέρα τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς. Τότε ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δόθηκε σ' ὅλη τήν Ἐκκλησία. Δέν δόθηκε ἡ χάρις αὐτή σέ ὅλους κατά τήν περίοδο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, διότι ὁ Χριστός δέν εἶχε ἀκόμη σαρκωθῆ. Τό χάσμα μεταξύ ἀνθρώπων καί Θεοῦ ἦταν ἀγεφύρωτο. Ἔπρεπε νά ἀποκατασταθῆ ἡ κοινωνία τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό, γιά νά δώσῃ ὁ Θεός τήν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος σέ ὅλο τόν λαό. Αὐτή τήν ἐπανένωσι τήν ἔκανε ὁ Σωτήρας μας Χριστός μέ τήν ἐνανθρώπησί Του.

Ἡ πρώτη ἔνωσις πού εἶχε κάνει ὁ Θεός μέ τόν ἄνθρωπο στόν Παράδεισο δέν ἦταν ὑποστατική, καί γι' αὐτό διασπάσθηκε. Αὐτή ἡ δευτέρα ἔνωσις εἶναι ὑποστατική, δηλαδή προσωπική. Στήν ὑπόστασι-πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἐνώθηκε ἀσύγχυτα, ἄτρεπτα, ἀδιαίρετα, ἀχώριστα, αἰώνια ἡ ἀνθρωπίνη φύσις μέ τήν θεία φύσι. Ὅσο καί ἂν ἁμαρτήσουν οἱ ἄνθρωποι, δέν μπορεῖ πλέον ἡ ἀνθρωπίνη φύσις νά χωρισθῆ ἀπό τόν Θεό, διότι στόν Ἰησοῦ Χριστό, τόν Θεάνθρωπο, εἶναι αἰώνια ἐνωμένη μέ τήν θεία φύσι.

Γιά νά μορῆ λοιπόν ὁ ἄνθρωπος νά λάβῃ τό Ἅγιον Πνεῦμα, νά γίνῃ ἱερεῦς, βασιλεύς καί προφήτης, νά γνωρίζῃ τά μυστήρια τοῦ Θεοῦ καί νά αἰσθάνεται τόν Θεό, πρέπει νά γίνῃ μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ μοναδικός, ὁ ἀληθινός, ὁ τέλειος ἱερεῦς, βασιλεύς καί προφήτης. Αὐτό πού εἶχε πλασθῆ νά κάνῃ ὁ Ἄδამ καί ἡ Εὔα, καί ἀπέτυχαν νά τό κάνουν λόγω τῆς ἁμαρτίας καί τοῦ ἐγωισμοῦ, τό ἔκανε ὁ Χριστός. Τώρα ὅλοι ἐμεῖς ἐνωμένοι μέ τόν Χριστό μπορούμε νά συμμετάσχουμε στά τρία ἀξιώματα τοῦ Χριστοῦ, τό βασιλικό, τό προφητικό καί τό ἱερατικό. Στό σημεῖο αὐτό πρέπει νά διευκρινήσουμε ὅτι μέ τό ἅγιο βάπτισμα καί τό χρίσμα ὁ χριστιανός ἀποκτᾶ τήν γενική ἱερωσύνη, καί ὄχι τήν εἰδική ἱερωσύνη, πού ἀπο-

κτᾶται μέ τήν χειροτονία καί διά τῆς ὁποίας οἱ λειτουργοί τῆς Ἐκκλησίας λαμβάνουν τήν χάρι νά ἱερατεύουν στήν Ἐκκλησία καί νά ποιμαίνουν τούς λαϊκούς.

Λαϊκός πάλι δέν εἶναι μόνο ὁ μὴ ἱερωμένος, ἀλλά αὐτός πού μέ τό ἅγιο βάπτισμα καί χρίσμα ἔλαβε τό ἀξίωμα νά εἶναι μέλος τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ καί τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ καί νά συμμετέχη στά τρία ἀξιώματα τοῦ Χριστοῦ. Ὅσο μάλιστα πιό ὑγιές, συνειδητό καί ἐνεργό μέλος τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ καί τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ χριστιανός, τόσο καί πληρέστερα μετέχει στό ἱερατικό, προφητικό καί βασιλικό ἀξίωμα τοῦ Χριστοῦ, καί ἀνώτερη ἐμπειρία καί αἴσθησι τῆς χάριτός Του λαμβάνει, ὅπως βλέπουμε στούς δίους τῶν Ἁγίων τῆς πίστεώς μας.

Μορφές ἐμπειρίας τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ

Ποιές εἶναι οἱ ἐμπειρίες τῆς χάριτος πού μπορεῖ νά λάβῃ ὁ χριστιανός, ὥστε ἡ πίστις καί ἡ χριστιανική ζωή νά μὴ εἶναι γι' αὐτόν κάτι διανοητικό καί ἐξωτερικό, ἀλλά ἀληθινή αἴσθησις πνευματική τοῦ Θεοῦ, κοινωνία μέ τόν Θεό, οἰκείωσις τοῦ Θεοῦ, στήν ὁποία συμμετέχει ὁ ὅλος ἄνθρωπος;

Εἶναι πρῶτα-πρῶτα μία ἐσωτερική πληροφορία ὅτι διά τῆς πίστεως στόν Θεό θρῖσκει τό ἀληθινό νόημα τῆς ζωῆς του. Αἰσθάνεται ὅτι ἡ πίστις του πρὸς τόν Χριστό εἶναι πίστις πού τόν ἀναπαύει ἐσωτερικά, πού δίνει νόημα στήν ζωή του καί τόν καθοδηγεῖ, πού εἶναι ἕνα δυνατό φῶς πού τόν φωτίζει. Ὅταν αἰσθανθῇ ἔτσι τήν χριστιανική πίστι μέσα του, ἔχει ἀρχίσει νά ζῆ τήν χάρι τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός δέν εἶναι κάτι ἐξωτερικό γι' αὐτόν.

Ἄλλη ἐμπειρία τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ λαμβάνει ὁ ἄνθρωπος, ὅταν ἀκούῃ στήν καρδιά του τήν πρόσκλησι τοῦ Θεοῦ νά μετανοήσῃ γιά τά σκοτεινά καί ἁμαρτωλά του ἔργα, νά ἐπι-

στρέψη στην χριστιανική ζωή, νά εξομολογηθῆ, νά μπῆ στὸν δρόμο τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ πού ἀκούει μέσα του, εἶναι μία πρώτη ἐμπειρία τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Τόσα χρόνια πού ζοῦσε μακριά ἀπὸ τὸν Θεό, τίποτε δέν καταλάβαινε.

Ἀρχίζει νά μετανοῆ· ἐξομολογεῖται γιὰ πρώτη φορά στὴν ζωὴ του στὸν Πνευματικό. Μετὰ τὴν ἐξομολόγησι αἰσθάνεται βαθειά εἰρήνη καὶ χαρὰ, πού οὐδέποτε στὴν ζωὴ του εἶχε αἰσθανθῆ. Καί τότε λέει: «Ἀνακουφίσθηκα». Αὐτὴ ἡ ἀνακουφίσις εἶναι ἐπίσκεψις τῆς θείας χάριτος σέ μία ψυχὴ πού μετενόησε, καὶ ὁ Θεός θέλει νά τὴν παρηγορήσῃ.

Τὰ δάκρυα πού ἔχει ὁ μετανοῶν χριστιανός, ὅταν προσεύχεται καὶ ζητᾷ συγχώρησι ἀπὸ τὸν Θεό ἢ ὅταν ἐξομολογῆται, εἶναι δάκρυα μετανοίας. Αὐτὰ τὰ δάκρυα εἶναι πολὺ ἀνακουφιστικά. Φέρουν πολλή εἰρήνη στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου. Καί τότε ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται ὅτι αὐτὰ εἶναι δῶρο καὶ ἐμπειρία τῆς θείας χάριτος.

Ὅσο βαθύτερα μετανοεῖ καὶ ἔρχεται σέ περισσότερη ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό καὶ προσεύχεται μέ ἓνα θεϊκό ἔρωτα, τόσο ἐκείνα τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας γίνονται δάκρυα χαρᾶς, δάκρυα ἀγάπης καὶ θείου ἔρωτος. Αὐτὰ τὰ δάκρυα πού εἶναι ἀνώτερα ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας, εἶναι καὶ αὐτὰ μία ἀνώτερα ἐπίσκεψις καὶ ἐμπειρία τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Προσερχόμεθα νά κοινωνήσουμε τό Σῶμα καὶ τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ μετανοημένοι, ἐξομολογημένοι, μέ νηστεία καὶ πνευματικὴ προετοιμασία. Μετὰ τὴν Θεία Κοινωνία τί αἰσθανόμεθα; Βαθειά εἰρήνη στὴν ψυχὴ μας, χαρὰ πνευματικὴ. Εἶναι καὶ αὐτό μία ἐμπειρία καὶ ἐπίσκεψις τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Ἄλλες φορές πάλι, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς προσευχῆς ἢ τῆς θείας λατρείας ἢ τῆς θείας Λειτουργίας, αἰσθανόμεθα ἀνεκλάλητη χαρὰ. Κι αὐτό εἶναι ἐπίσκεψις τῆς θείας χάριτος καὶ ἐμπειρία Θεοῦ.

Υπάρχουν όμως και άλλες ανώτερες εμπειρίες του Θεού. Η ανώτερη εμπειρία του Θεού είναι η θέα του ακτίστου Φωτός. Αυτό το Φως είδαν οι μαθηταί του Κυρίου στο Όρος της Μεταμορφώσεως. Είδαν τον Χριστό να λάμπη ὅλος σάν τόν ἥλιο μέ ἓνα οὐράνιο καί θεῖο φῶς, τό ὁποῖο δέν ἦταν ὑλικό, κτιστό φῶς, ὅπως εἶναι ὁ ἥλιος καί τά ἄλλα κτιστά φῶτα. Ἦταν ἄκτιστο Φῶς, δηλαδή τό Φῶς τοῦ Θεοῦ, τό Φῶς τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Αὐτοί πού καθαρίζονται τελείως ἀπό τά πάθη τους κι ἀπό τήν ἁμαρτία καί προσεύχονται μέ ἀληθινή καί καθαρά προσευχή, ἀξιώνονται αὐτῆς τῆς μεγάλης εμπειρίας, νά ἰδοῦν τό Φῶς τοῦ Θεοῦ ἀπ' αὐτή τήν ζωή. Αὐτό τό Φῶς εἶναι πού θά λάμπη στήν αἰώνια ζωή. Κι ὄχι μόνο τό βλέπουν ἀπό τώρα, ἀλλά καί τούς βλέπουν ἀπό τώρα μέσα σ' αὐτό τό Φῶς. Διότι αὐτό τό Φῶς περιβάλλει τούς Ἁγίους. Ἐμεῖς δέν τό βλέπουμε, ἀλλά οἱ καθαροί στήν καρδιά καί ἅγιοι τό βλέπουν. Τό φωτιστέφανο πού εἰκονίζεται γύρω ἀπό τά πρόσωπα τῶν Ἁγίων εἶναι τό Φῶς τῆς Ἁγίας Τριάδος, πού τούς ἔχει φωτίσει καί ἀγιάσει.

Στόν βίο τοῦ Μεγάλου Βασιλείου διαβάζουμε ὅτι τόν Μέγα Βασίλειο, ὅταν προσευχόταν στό κελλί του, τόν ἔβλεπαν νά λάμπη ὅλος καί ὅλο τό κελλί ἀπό τό ἄκτιστο Φῶς, τό ὁποῖο τόν περιαύγαζε. Καί σέ πολλούς βίους τῶν Ἁγίων βλέπουμε τό ἴδιο.

Ἄρα λοιπόν τό νά ἀξιωθῆ κανείς νά ἰδῆ τό ἄκτιστο Φῶς εἶναι μία ἀνωπότη εμπειρία τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία δέν δίδεται σέ ὅλους, ἀλλά σέ ἐλαχίστους, ὅσους ἔχουν προχωρήσει στήν πνευματική ζωή. Κατά τόν ἀββᾶ Ἰσαάκ, σέ κάθε γενεά μόλις ἓνας ἄνθρωπος κατορθώνει νά ἰδῆ ἐναργῶς τό ἄκτιστο Φῶς (Λόγος λβ'). Υπάρχουν όμως καί σήμερα χριστιανοί ἅγιοι πού ἀξιώνονται νά ἔχουν αὐτή τήν μοναδική εμπειρία τοῦ Θεοῦ.

Βέβαια πρέπει νά πούμε ὅτι καθένας πού βλέπει ἕνα φῶς, δέν σημαίνει ὅτι βλέπει τό ἄκτιστο Φῶς. Ὁ διάβολος πλανᾷ τούς ἀνθρώπους καί τούς δείχνει ἄλλα φῶτα, δαιμονικά ἢ ψυχολογικά, γιά νά νομίσουν πώς εἶναι τό ἄκτιστο Φῶς, ἐνῶ δέν εἶναι. Γι' αὐτό κάθε χριστιανός πού βλέπει κάτι ἢ πού ἀκούει μιὰ φωνή ἢ πού ἔχει μιὰ ἐμπειρία, δέν πρέπει νά τήν δέχεται ὡς ἐκ Θεοῦ, γιατί μπορεῖ νά πλανηθῆ ἀπό τόν διάβολο. Ἀλλά πρέπει νά τήν ἐξομολογηθῆ στόν Πνευματικό του, κι αὐτός θά τοῦ πῆ ἂν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἢ ἂν εἶναι τῆς πλάνης καί τῶν δαιμόνων. Χρειάζεται πολλή προσοχή στό θέμα αὐτό.

Προϋποθέσεις γνησίας ἐμπειρίας τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ

Θά ἐξετάσουμε τώρα τίς προϋποθέσεις, οἱ ὁποῖες μᾶς ἐξασφαλίζουν ὥστε οἱ διάφορες ἐμπειρίες πού ἔχουμε νά εἶναι γνήσιες καί ὄχι νόθες.

Ἡ πρώτη προϋπόθεσις εἶναι ὅτι θά εἴμεθα ἄνθρωποι μετανοίας. Ἐάν δέν μετανοοῦμε γιά τίς ἁμαρτίες μας καί δέν καθαριζόμεθα ἀπό τά πάθη μας, δέν μποροῦμε νά δοῦμε τόν Θεό. Ὅπως λέγει ὁ Κύριός μας στους μακαρισμούς: «Μακάριοι οἱ καθαροί τῆ καρδιά, ὅτι αὐτοί τόν Θεόν ὄψονται». Μακάριοι αὐτοί πού εἶναι καθαροί στήν καρδιά, γιατί αὐτοί θά δοῦν τόν Θεό. Ὅσο περισσότερο ὁ ἄνθρωπος καθαρίζεται ἀπό τά πάθη του, μετανοεῖ, ἐπιστρέφει στόν Θεό, τόσο καλλίτερα μπορεῖ νά αἰσθάνεται καί νά βλέπῃ τόν Θεό.

Τό νά ἐπιδιώκουμε νά λάβουμε ἐμπειρίες τοῦ Θεοῦ μέ τεχνητούς τρόπους καί μεθόδους, ὅπως γίνεται στίς αἰρέσεις, στους ἰνδουίστες, στά γιόγκα, εἶναι λάθος. Οἱ ἐμπειρίες αὐτές δέν εἶναι ἐκ Θεοῦ. Εἶναι ἐμπειρίες πού προκαλοῦνται μέ ψυχολογικούς τρόπους.

Οἱ ἅγιοι Πατέρες μας λέγουν: «Δώσε αἷμα καί λάβε πνεῦμα». Ἐάν δηλαδή δέν δώσης τό αἷμα τῆς καρδιάς σου μέ τήν μετάνοια, τήν προσευχή, τήν νηστεία, τήν ἄσκησι, δέν μπορεῖς νά λάβης τήν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Οἱ ἀληθινές πνευματικές ἐμπειρίες δίνονται σ' ἐκείνους πού ἀπό ταπεινῶσι δέν ζητοῦν πνευματικές ἐμπειρίες, ἀλλά ζητοῦν ἀπό τόν Θεό μετάνοια καί σωτηρία. Σ' αὐτούς πού εἶναι ταπεινοί καί λέγουν: «Θεέ μου, ἐγώ δέν εἶμαι ἄξιος νά ἔχω ἐμπειρίες, δέν εἶμαι ἄξιος νά λάβω χαρίσματα πνευματικά, δέν εἶμαι ἄξιος νά λάβω ἐπίσκεψι τῆς χάριτός σου καί θεῖες καί οὐράνιες παρηγοριές καί πνευματικές ἡδονές». Σ' αὐτούς ὅμως πού μέ ὑπερηφάνεια ζητοῦν ἀπό τόν Θεό νά τοῦς δώση ἐμπειρίες, δέν θά δώση ἀληθινές καί γνήσιες ἐμπειρίες. Ἀντίθετα, θά τό ἐκμεταλλεῦθῃ ὁ πειρασμός καί θά τοῦς δώση πλανημένες καί διαβολικές ἐμπειρίες, λόγω τῆς ὑπερηφανείας τους. Ἐρα λοιπόν ὁ δεύτερος ὅρος εἶναι ἡ ταπεινῶσις.

Τρίτος ὅρος γιά νά λάβουμε ἀληθινές πνευματικές ἐμπειρίες εἶναι νά εἴμεθα μέσα στήν Ἐκκλησία. Ὁχι ἔξω ἀπό τήν Ἐκκλησία. Διότι ἔξω ἀπό τήν Ἐκκλησία ὁ διάβολος θά μᾶς πλανήσῃ. Ἄμα ἀπομονωθῆ τό πρόβατο ἀπό τήν ποίμνη, θά τό κατασπαράξῃ ὁ λύκος. Μέσα στήν ποίμνη εἶναι ἡ ἀσφάλεια. Ὁ χριστιανός μέσα στήν Ἐκκλησία εἶναι ἀσφαλής. Ἄμα βγῆ ἀπό τήν Ἐκκλησία, εἶναι ἐκτεθειμένος στίς πλάνες τίς δικές του, τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καί τῶν δαιμόνων. Ἐχουμε παραδείγματα πολλῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι μή κάνοντας ὑπακοή στήν Ἐκκλησία καί στόν Πνευματικό τους ἔπεσαν σέ μεγάλες πλάνες. Καί νόμιζαν ὅτι βλέπουν τόν Θεό ἢ ὅτι τοῦς ἐπισκέπτεται ὁ Θεός, ἐνῶ στήν πραγματικότητα οἱ ἐμπειρίες πού εἶχαν ἦταν δαιμονικές καί καταστρεπτικές γι' αὐτούς.

Ἐπίσης βοηθεῖ πολύ τό νά ἔχουμε καθαρά καί θερμή προσευχή. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι τήν ὥρα τῆς προσευχῆς ὁ Θεός δίνει τίς περισσότερες πνευματικές ἐμπειρίες στόν ἄν-

θρωπο, γι' αυτό και όσοι προσεύχονται με πόθο, με ζήλο, με υπομονή, λαμβάνουν τὰ δῶρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τὴν αἴσθησι τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Ὅπως γνωρίζετε, ὑπάρχει μία προσευχή πού λέγομε στοῦ Ἁγίου Ὄρους· καὶ σεῖς ἴσως τὴν λέγετε: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με τόν ἁμαρτωλόν». Αὐτὴ ἡ προσευχή, πού χαρακτηρίζεται ὡς νοερά, καρδιακή καὶ ἀδιάλειπτος, ὅταν λέγεται μέ ταπεινώσει, μέ πόθο καὶ μέ ἐπιμονή, φέρνει σιγά-σιγά μέσα στὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου τὴν αἴσθησι τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Ψευδεῖς ἐμπειρίες τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ

Ψευδεῖς ἐμπειρίες τοῦ Θεοῦ ἔχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι νομίζουν ὅτι ἀπὸ μόνοι τους, μέ τίς δικές τους δυνάμεις, σέ αἰρέσεις, σέ ὁμάδες, σέ θρησκευτικές συναθροίσεις, ἐκτός Ἐκκλησίας, μποροῦν νά λάβουν τὴν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Συγκεντρώνονται λοιπόν, κάποιος νέος «προφήτης» κάνει τόν ἀρχηγό, καὶ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι νομίζουν ὅτι δέχονται τὴν ἐπίσκεψι καὶ τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ.

Ἐτυχε νά βρεθῶ σέ μία συνάντησι Πεντηκοστιανῶν στὴν Ἀμερική τὸ 1966 πού ἤμουν ἐκεῖ. Ἡ «ἐκκλησία» τους ἦταν σάν μιὰ αἴθουσα σχολείου. Ἄρχισε πρῶτα ἓνα ὄργανο νά παίξει κάποια μουσική μέ ἀπαλούς καὶ σιγανούς ἤχους, πού ὅσο προχωροῦσε γινόταν πιό ἐντατική, πιό ἐκκωφαντική καὶ ἔξαλλη, ὥστε νά προκαλῆ ἔξαψι. Τελείωσε ἡ μουσική καὶ ἄρχισε ὁ ἱεροκήρυκας. Ἄρχισε καὶ αὐτός ἀπαλά καί, ὅσο προχωροῦσε, φώναζε δυνατώτερα. Στό τέλος δημιούργησε καὶ αὐτός μιὰ κατάστασι ἐξάψεως. Καί τότε, ὅταν ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἶχαν πάθει ὁμαδική ὑποβολή καὶ ὑστερία, ἄρχιζαν νά φωνάζουν, νά σηκώνουν καὶ κινοῦν τὰ χέρια, νά βγάζουν ἀναρθρες κραυγές. Ἐνοιῶσα τότε ὅτι δέν ἦταν ἐκεῖ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖο εἶναι Πνεῦμα εἰρήνης καὶ ὄχι ταραχῆς

καί ἐξάφως. Τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ δέν ἔρχεται μέ τεχνητούς καί ψυχολογικούς τρόπους. Μάλιστα λυπήθηκα τά παιδιά, πού ἦταν ἐκεῖ μέσα μαζί μέ τούς γονεῖς τους καί θά ὑφίσταντο τίς συνέπειες αὐτῆς τῆς ὁμαδικῆς νευρώσεως.

Κάποιοι νέος, πού ἔγινε μοναχός στό Ἱερόν Ὄρος καί εἶχε περάσει πρῶτα ἀπό τήν ἰνδουϊστική γιόγκα (πρέπει νά γνωρίζετε ὅτι ὑπάρχουν περί τίς 500 ἰνδουϊστικές αἰρέσεις στήν Ἑλλάδα), μοῦ ἐξήγησε τί ἐμπειρίες προσπαθοῦσαν νά ἔχουν ἐκεῖ. Ὅταν ἤθελαν νά ἰδοῦν φῶς, ἔτριβαν τά μάτια τους, ἔτσι ὥστε νά βλέπουν κάποια φωτάκια. Ὅταν ἤθελαν πάλι νά ἀκούουν ἀσυνήθιστους ἤχους, ἔκαναν κάποιες συμπίεσεις στά αὐτιά τους, ὥστε νά δημιουργοῦνται ἤχοι.

Παρόμοιες ψυχολογικές ἐμπειρίες πού προκαλοῦνται τεχνητά, κάποιοι αἰρετικοί τίς ἀποδίδουν στό Ἱερόν Πνεῦμα.

Ἄλλά οἱ ἐμπειρίες στίς αἰρετικές συνάξεις δέν εἶναι μόνο ψυχολογικές. Ἄλλοτε εἶναι καί δαιμονικές. Ὁ διάβολος ἐκμεταλλεύεται τήν ἀναζήτησι ἀπό μερικούς ἀνθρώπους τέτοιων ἐμπειριῶν καί τούς παρουσιάζει διάφορα σημεῖα, τά ὁποῖα δέν εἶναι ἐκ Θεοῦ, ἀλλά ἰδικά του, διαβολικά. Αὐτοί δέν μποροῦν νά καταλάβουν ὅτι εἶναι θύματα τοῦ διαβόλου. Νομίζουν ὅτι τά σημεῖα αὐτά εἶναι οὐράνια καί ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Πνεύματος. Ἀκόμη τούς δίδει ὁ διάβολος κάποια προφητική ἰκανότητα, ὅπως δίδει καί στά "μέντιουμ". Ὁ Κύριος ὅμως μᾶς εἶχε προειδοποιήσει: «Ἐγερθήσονται γάρ ψευδόχριστοι καί ψευδοπροφῆται καί δώσουσι σημεῖα μεγάλα καί τέρατα» (Ματθ. 24, 24). Ὅχι ἀπλῶς θά κάνουν θαύματα, ἀλλά μεγάλα θαύματα καί τέρατα, φοβερά σημεῖα. Ὅπως καί ὁ Ἀντίχριστος, ὅταν θά ἔλθῃ, δέν θά κἀνῃ κακά πράγματα. Θά κἀνῃ εὐεργεσίες, θεραπείες ἀσθενῶν καί ἄλλα θαυμαστά, γιά νά πλανήσῃ τούς ἀνθρώπους, εἰ δυνατόν καί τούς ἐκλεκτούς, γιά νά τόν πιστεύσουν ὡς σωτήρα τους καί νά τόν ἀκολουθήσουν.

Γι' αυτό χρειάζεται να προσέχουμε. Κάθε ένας που κάνει κάποια σημεία ή προφητεύει, δέν είναι πάντοτε εκ του Θεού. Όπως πάλι ο Κύριος λέγει: «Πολλοί εροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῶ ὀνόματι προεφητεύσαμεν καί τῷ σῶ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καί τῷ σῶ ὀνόματι δυνάμεις πολλές ἐποιήσαμεν; καί τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν» (Ματθ. 7, 22–23).

Ἐγνώρισα νέους που εἶχαν παρασυρθῆ ἀπό ἀποκρυφιστικές καί πεντηκοστιανές αἰρέσεις καί οἱ ὅποιοι μετὰ τὴν ἐπιστροφή τους στὴν Ἐκκλησία ὡμολόγησαν ὅτι διάφορες ἐμπειρίες που εἶχαν, ὅταν ἦσαν μέλη τῶν αἰρέσεων αὐτῶν, ἦσαν διαβολικές. Ἐνας πρῶην πεντηκοστιανός π.χ. ὡμολόγησε ὅτι στίς πεντηκοστιανές συγκεντρώσεις, ὅταν κάποια "προφήτις" προφήτεψε, αὐτός αισθανόταν δαιμονική ταραχή καί ὅτι, ὅταν προσπαθοῦσε νά εἰπῆ τὴν εὐχὴ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησόν με τόν ἁμαρτωλόν», ἐρχόταν ἡ γλωσσολαλία καί τόν ἐπιγιγε ἐμποδίζοντάς τον νά λέγῃ τὴν εὐχὴ.

Ἐπειδὴ ὁ διάβολος μετασηματίζεται σέ ἄγγελο φωτός, πρέπει νά εἴμεθα ἐπιφυλακτικοί στίς ἐμπειρίες. Ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης μᾶς συμβουλεύει: «Ἀγαπητοί, μὴ παντί πνεύματι πιστεύετε» (Α' Ἰωάν. 4, 1). Δέν εἶναι ὅλα τὰ πνεύματα ἐκ τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἔχοντες δέ τό κατά τόν Ἀπόστολο Παῦλο χάρισμα τῆς διακρίσεως τῶν πνευμάτων (Α' Κορ. 12, 10) ἠμποροῦν νά διακρίνουν τὰ πνεύματα, ἐάν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἢ εἶναι τοῦ διαδόλου. Αὐτό τό χάρισμα τό ἔχουν οἱ Πνευματικοί τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό, ὅταν ἔχουμε τέτοιο πρόβλημα, πρέπει νά ἀπευθυνώμεθα στόν Πνευματικό μας, καί αὐτός θά διακρίνῃ τὴν προέλευσι κάθε ἐμπειρίας.

Ἀκόμη καί μοναχοί εἶναι δυνατόν νά πλανηθοῦν. Ἐχομε περιπτώσεις στό Ἅγιον Ὄρος που μοναχοί πλανήθηκαν ἀπό τέτοιες ἐμπειρίες. Παρουσιάσθηκε π.χ. σέ κάποιο μοναχό ἕνας

ἄγγελος –ἐνῶ ἦταν ὁ διάβολος– καί τοῦ εἶπε: «Ἔλα πάνω στήν κορυφή τοῦ Ἄθωνος, νά σοῦ δείξω μεγάλα θαύματα». Τόν ὠδήγησε ἐκεῖ, καί παρά λίγο θά τόν γκρέμιζε ἀπό τά βράχια, ἄν ἐκεῖνος δέν ἐπεκαλεῖτο τήν θεία βοήθεια. Αὐτός ἔκανε τό λάθος νά πιστεύσῃ τήν ὀπτασία ὡς ἐκ Θεοῦ, ἐνῶ δέν ἔπρεπε. Διότι οἱ μοναχοί γνωρίζουν ὅτι, ὅταν ἰδοῦν μία ὀπτασία, πρέπει νά τήν ποῦν στόν Γέροντά τους, καί αὐτός θά τοῦς πῇ ἄν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἢ ἐκ τῶν δαιμόνων. Ὅπου λοιπόν ὑπάρχει ὑπερηφάνεια, εἶναι πολύ πιθανή ἡ πλάνη.

Περί Πεντηκοστιανῶν

Οἱ ἐμπειρίες τῶν Πεντηκοστιανῶν δέν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτό, ὄχι μόνο δέν τοῦς βοηθοῦν νά μποῦν στήν Ἐκκλησία, ἀλλά καί τοῦς ὀδηγοῦν ἐκτός Ἐκκλησίας. Μόνο ὁ διάβολος ἔχει συμφέρον νά θγάλη τοῦς ἀνθρώπους ἀπό τήν Ἐκκλησία.

Ἄλλά καί ὁ καταταμαχισμός τους σέ πολλές αἱρέσεις καί ὀμάδες εἶναι ἀπόδειξις ὅτι δέν ἀποτελοῦν τήν ἀληθινή Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ. Ὁ Προτεσταντισμός ἀποτελεῖται ἀπό χιλιάδες αἱρέσεις. Μία ἀπό τίς προτεσταντικές αἱρέσεις εἶναι οἱ Πεντηκοστιανοί. Μόνο στίς Η. Π. Α. ὑπάρχουν 39 εἶδη Πεντηκοστιανῶν. Πολλές ἀπό τίς πεντηκοστιανές αἱρέσεις δέν ἔχουν καμμία σχέσι μεταξύ τους. Σᾶς ἀναφέρω τίτλους μερικῶν πεντηκοστιανῶν ὀμάδων: "Συνάθροισις τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὄρους", "Ἐνσωματωμένη συνάθροισις τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ", "Θέατρο Γάρ", "Ἄγρυπνη ἱεραποστολή", "Ἐκκλησία τῆς Μητέρας Χόρον", "Ἐκκλησία τῆς Μητέρας Ρόμπερτσον", "Ἰησοῦς καί ἄγρυπνη ἱεραποστολή", "Υπόλοιπον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ", "Ἐν πυρί βαπτισμένη Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ ἀγιότητος Ἀμερικῆς", "Ἐκκλησία τῆς Μογέρα Κούκ", "Ἐθνική πνευματική δαδιδική ἔνωσις ναοῦ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ", "Ἐκκλησία τοῦ τετραγωνικοῦ εὐαγγελίου".

Ἄν ὑπῆρχε σ' αὐτές τίς ομάδες τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, θά ὑπῆρχε ἐνότης, θά ὑπῆρχε μία Ἐκκλησία καί ὄχι τόσες διαφορετικές καί ἀντιτιθέμενες ομάδες.

Ὁρισμένες ἐπίσης ἐκδηλώσεις πού λαμβάνουν χώρα στίς συγκεντρώσεις τους, ὅπως τό νά τρέμουν, νά πέφτουν κάτω σάν νεκροί, νά θγάζουν ἀναρθρες κραυγές, δέν εἶναι τοῦ εἰρηνικοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ. Παρόμοια φαινόμενα συναντοῦμε στίς εἰδωλολατρικές θρησκείες. Ὑπάρχουν ἐπίσης πολλές ὁμοιότητες μέ τά πνευματιστικά φαινόμενα.

Καλλιεργοῦν ἀκόμη πνεῦμα ὑπερηφανείας πιστεύοντας ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὅλη ἐπί δύο χιλιάδες χρόνια πλανᾶται, ἐνῶ αὐτοί βρῆκαν τήν ἀλήθεια τό 1900. Ὁ πρῶτος πού ἴδρυσε τήν ομάδα τῶν Πεντηκοστιανῶν εἶναι ἓνας Ἀμερικανός. Ὁ πρῶτος στήν Ἑλλάδα πεντηκοστιανός, Μιχαήλ Γκούνας, διεκήρυσε: «Μετά ἀπό τόσους αἰῶνες ἔγινε πάλι στήν χώρα τῆς Ἑλλάδος ἀπαρχή τῆς ἐπίσκεψης τοῦ Θεοῦ, ὅπως τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς». Ἀπ' αὐτόν ἄρχισε ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Χριστοῦ στήν Ἑλλάδα, ὅπως τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς! Τόσα χρόνια δέν ὑπῆρχε! Βλέπετε σατανικός ἐγωισμός καί ὑπερηφάνεια;

Τί γίνεται τώρα μέ τό ἐπιδιωκόμενο ἀπ' αὐτούς χάρισμα τῆς γλωσσολαλίας; Πράγματι, στήν Καινή Διαθήκη ἀναφέρεται ἡ γλωσσολαλία. Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς μιλοῦσαν τίς γλώσσες τῶν λαῶν πού ἦλθαν νά προσκυνήσουν στά Ἱεροσόλυμα, γιά νά τοὺς κατηχήσουν στό Εὐαγγέλιο. Τό χάρισμα τῆς γλωσσολαλίας εἶναι χάρισμα πού δόθηκε ἀπό τόν Θεό στοὺς Ἀποστόλους γιά ἓνα εἰδικό λόγο: Γιά νά προσηλυτίσουν τοὺς μή χριστιανούς στήν χριστιανική πίστι. Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, ὅταν μιλοῦσαν γλώσσες, δέν μιλοῦσαν ἀναρθρες κραυγές, σάν δαιμονισμένοι. Μιλοῦσαν ξένες γλώσσες, ὄχι ὅποιεσδήποτε γλώσσες, ἀλλά τίς γλώσσες αὐτῶν πού ἦταν ἐκεῖ στά Ἱεροσόλυμα καί δέν ἤξεραν τήν ἐβραϊκή γλώσσα, γιά ν' ἀκούσουν τά μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ καί νά

πιστεύσουν. Ἄρα οἱ ἄναρθρες κραυγές δέν ἔχουν καμμία σχέσι μέ τό χάρισμα τῆς γλωσσολαλίας, τήν ὁποία ἐπικαλοῦνται οἱ Πεντηκοστιανοί.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὁ χῶρος τῆς γνησίας ἐμπειρίας τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ

Ἐκκλησία τῆς Πεντηκοστῆς εἶναι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας. Καί γιατί εἶναι αὐτή; Διότι εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς σαρκώσεως καί ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ, τοῦ σταυρικοῦ Του θανάτου, τῆς Ἀναστάσεώς Του καί τῆς Πεντηκοστῆς. Ὅταν ἀπό τό ὄλο ἔργο τοῦ Χριστοῦ ἀπομονώσουμε ἓνα μόνο σημεῖο, τό ὑπερτονίσουμε καί λανθασμένα τό ἐξηγήσουμε, αὐτό γίνεται μονομέρεια καί αἵρεσις. Μόνο ἡ Ἐκκλησία πού δέχεται καί διώνει ὄλο τό ἔργο τοῦ Χριστοῦ, συμπεριλαμβανομένης τῆς Πεντηκοστῆς, εἶναι ἡ ἀληθινή Ἐκκλησία τῆς Πεντηκοστῆς. Χωρίς Σταυρό γίνεται Ἀνάστασις; Χωρίς νά σταυρωθῇ ὁ ἄνθρωπος μέ τήν νηστεία, τήν προσευχή, τήν μετάνοια, τήν ταπείνωσι, τήν ἄσκησι, μπορεῖ νά ἰδῇ τόν Θεό; Προηγῆται ὁ Σταυρός στήν ζωή τοῦ Χριστοῦ καί τοῦ χριστιανοῦ, καί ἔπεται ἡ Ἀνάστασις καί ἡ Πεντηκοστή. Ἐνῶ αὐτοί θέλουν Ἀνάστασι καί χαρίσματα πνευματικά, χωρίς νά σταυρώσουν τόν ἑαυτό τους διά τῆς μετανοίας, τῆς ἀσκήσεως, τῆς νηστείας, τῆς ὑπακοῆς στήν Ἐκκλησία. Καί γι' αὐτό δέν ἀποτελοῦν αὐτοί τήν Ἐκκλησία τῆς Πεντηκοστῆς.

Σέ κάθε θεία Λειτουργία στήν Ἐκκλησία μας ἔχουμε Πεντηκοστή. Πῶς ὁ ἄρτος καί ὁ οἶνος γίνονται Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ; Δέν γίνονται μέ τήν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; Νά ἡ Πεντηκοστή! Κάθε Ἁγία Τράπεζα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι καί ὑπερῶον τῆς Πεντηκοστῆς. Σέ κάθε Βάπτισμα Πεντηκοστή ἔχουμε. Μέ τήν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὁ ἄνθρωπος γίνεται χριστιανός καί ἐνσωματώνεται στό Σῶμα

του Χριστού. Κάθε χειροτονία διακόνου, ιερέως και μάλιστα αρχιερέως είναι μία νέα Πεντηκοστή. Το Άγιο Πνεύμα κατεβαίνει και κάνει ένα άνθρωπο λειτουργό του Θεού.

Κάθε εξομολόγησις ενός χριστιανού είναι πάλι Πεντηκοστή. Τήν ώρα που ο χριστιανός γονατίζει στον Πνευματικό του με ταπεινώσι και λέγει τίς ἁμαρτίες του με μετάνοια και ο Πνευματικός του διαβάσει τήν συγχωρητική εὐχή, συγχωρεῖται διά τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Κάθε σύναξις και κάθε μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι συνέχεια τῆς Πεντηκοστῆς, διότι τελειοῦνται με τήν παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Γι' αὐτό ὅλες σχεδόν οἱ πράξεις, οἱ προσευχές και τά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας ἀρχίζουν με τήν προσευχή: «Βασιλεῦ Οὐράνιε, Παράκλητε, τό Πνεῦμα τῆς ἀληθείας... ἔλθέ και σκήνωσον ἐν ἡμῖν...». Ζητοῦμε νά ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, ὁ Παρηγορητής, τό Ἅγιον Πνεῦμα. Καί ἔρχεται. Ὅπου συνάγεται ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἡ ἀληθινή Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἐκεῖ ἐπιφοιτᾷ και ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Κάθε Ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ἕνας ἄνθρωπος πνευματεμόρος, γεμάτος ἀπό τά χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἄνθρωπος τῆς Πεντηκοστῆς.

Τό αἶτημα τῆς Κυριακῆς προσευχῆς: «ἐλθέτω ἡ Βασιλεία σου» σημαίνει: «ἐλθέτω ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Σου Πνεύματος». Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἄρα και μέ τό "Πάτερ ἡμῶν" ζητοῦμε τό Ἅγιον Πνεῦμα.

Ἡ προσευχή «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱέ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησον με τόν ἁμαρτωλόν» και αὐτή γίνεται με τήν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Διότι, ὅπως λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, «οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μή ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ» (Α΄ Κορ. 12, 3). Κανείς δέν ἔμπορεῖ νά εἰπῇ τόν Ἰησοῦ Κύριο, παρα μόνον με τήν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Νά λοιπόν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας ζῆ διαρκῶς τήν Πεντηκοστή.

Ἔχουμε, ἀδελφοί μου, τήν εὐλογία μέσα στήν ἅγια μας Ἐκκλησία νά ἔχουμε τήν χάρι τοῦ Θεοῦ. Ἔχουμε τήν δυνατότητα νά οἰκιωθοῦμε καί νά λάβουμε ἐμπειρία τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, νά ἐνωθοῦμε μέ τόν Θεό. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας εἶναι δοκιμασμένος καί ἀσφαλῆς δρόμος σωτηρίας. Εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῶν Προφητῶν, τῶν Ἀποστόλων, τῶν Πατέρων, τῶν Μαρτύρων, τῶν Ἁγίων, μέχρι καί τῶν τελευταίων Ἁγίων, ὅπως τοῦ ἁγίου καί θαυματουργοῦ Νεκταρίου. Εἶναι ἡ Ἐκκλησία πού κρατᾶ τήν διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου ἀνόθευτη ἐδῶ καί δύο χιλιάδες περίπου χρόνια, ἄν καί φοβεροί αἵρετικοί τήν ἐπολέμησαν.

Θυμηθῆτε πόσοι αἵρετικοί ἐπολέμησαν τήν Ἐκκλησία μας διά μέσου τῶν αἰώνων. Καί ὄχι ἐχθροί, σάν τούς Πεντηκοστιανούς. Αὐτοκράτορες μέ στρατιές, μέ κοσμικές δυνάμεις. Δέν μπόρεσαν ὅμως νά γκρεμίσουν τήν Ἐκκλησία. Οὔτε ἡ εἰκονομαχία, πού διήρκεσε ἑκατόν τριάντα χρόνια, μπόρεσε νά γκρεμίση τήν Ὁρθοδοξία. Χιλιάδες οἱ μάρτυρες τῆς Ἐκκλησίας· καί ὅμως ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε νικήθηκε, ἔστω καί ἄν φαίνεται ὅτι καταβάλλεται. Καί μάλιστα ὅσο πολεμεῖται, τόσο δυναμώνει καί λαμπρύνεται.

Μέσα στήν Ἐκκλησία μας λοιπόν ὑπάρχει ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Στήν Ἐκκλησία μας ὑπάρχουν Ἅγιοι μέχρι σήμερα. Πολλῶν Ἁγίων τά σώματα διατηροῦνται ἄθικτα, μυροβλύζουν, εὐωδιάζουν, θαυματουργοῦν. Ποῦ ἄλλοῦ γίνεται αὐτό; Σέ ποιά αἵρεσι καί σέ ποιά «ἐκκλησία» θγάζουν τούς ἀνθρώπους ἀπό τόν τάφο καί εὐωδιάζουν; Θά ἔχετε ἀκούσει ἴσως ὅτι τά ὀστεοφυλάκια στό Ἅγιον Ὄρος εὐωδιάζουν, διότι μεταξύ τῶν ὀστέων τῶν πατέρων ὑπάρχουν ὀστᾶ ἁγίων μοναχῶν. Αὐτά συμβαίνουν λόγω τῆς παρουσίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἐπί πλέον μόνο ὁ ἀγιασμός τῶν Ὁρθοδόξων διατηρεῖται ἄθικτος. Ὅσοι ἔχετε ἀγιασμό στό σπίτι σας, γνωρίζετε ὅτι, ὅσο χρόνο καί νά μείνη, οὐδέποτε χαλᾷ.

Αὐτή εἶναι ἡ πίστις μας, ἡ ἀληθινή καί ὀρθόδοξος!

Γιατί νά ἀφήσουμε αὐτήν τήν πίστι καί νά ἀκολουθήσουμε κάποιους ἀμερικανούς νεοφανεῖς «σωτήρας», οἱ ὁποῖοι νομίζουν ὅτι ἀπό αὐτούς ἀρχίζει ἡ Ἐκκλησία; Για σκεφθῆτε τί δαιμονική ἔπαρσι πού ἔχουν! Ἡ Ἐκκλησία ὑπάρχει δύο χιλιάδες χρόνια, καί αὐτοί λέγουν ὅτι ἀπ' αὐτούς, τοὺς Πεντηκοστιανούς καί λοιπούς αἰρετικούς, ἀρχίζει ἡ γνησία πίστις.

Καί ἂν γιά τοὺς ἄλλους λαούς ὑπάρχει κάποιο ἐλαφρυντικό νά ἀκολουθοῦν τίς αἱρέσεις, γιά μᾶς τοὺς Ὁρθοδόξους Ἑλληνες, πού ἔχουμε τέτοια Παράδοσι, τόσους Ἁγίους, τόσα μοναστήρια, τόσα ἅγια λείψανα, τόσες θαυματουργές εἰκόνες, τόσους ἁγίους Μάρτυρας καί Πατέρας, ὑπάρχει ἐλαφρυντικό καί δικαιολογία;

Ἡ ἀποχώρησίς μας ἀπό τήν Ὁρθοδοξία εἶναι φοβερή καί ἀσυγχώρητη ἀποστασία ἀπό τόν Θεό τῶν Πατέρων μας.

Ὁ διάβολος προσπαθεῖ μέ τίς αἱρέσεις νά συντρίψῃ τήν Ἐκκλησία. Ἀλλά τελικά αὐτό ἀποδαίνει εἰς βάρος του. Νομίζει ὅτι θά κἀνῃ κακό στόν Χριστό, στήν Ἐκκλησία καί στοὺς χριστιανούς, ὅταν τοὺς πολεμᾷ, ἀλλά στό τέλος συντρίβεται. Ὁ ἅγιος Θεός, ἀπό τόν πόλεμο πού κἀνει ὁ διάβολος κατά τῆς Ἐκκλησίας, θγάζει καλό. Οἱ Ὁρθόδοξοι στερεώνονται στήν πίστι, ἀναδεικνύονται νέοι μάρτυρες καί ὁμολογηταί, μεγάλοι θεολόγοι καί ὑπερασπισταί τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

Ὅταν τόν 14ο αἰῶνα ὁ δυτικός μοναχός Βαρολαάμι πολέμησε τήν ὀρθόδοξο διδασκαλία περί θείων ἐνεργειῶν καί ἀκτίστου Φωτός, ὅπως τήν ἐβίωσαν στό Ἅγιον Ὅρος, ὁ Θεός ἀνέδειξε

τόν άγιορείτη ιερομόναχο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ σέ μεγάλο Θεολόγο καί διδάσκαλο τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

Ἔτσι καί τώρα, ἐάν δέν ὑπῆρχε ἡ αἵρεσις τῶν Πεντηκοστιανῶν, δέν θά συναγόμεθα ὅλοι ἐδῶ. Δέν θά ἐμβαθύνουμε περισσότερο στήν πίστι μας. Δέν θά ἐκάναμε τήν ὁμολογία τῆς πίστεώς μας. Νά λοιπόν ὅτι τελικά εἰς θάρος τῶν αἱρετικῶν καί τοῦ διαδόλου ἀποβαίνει αὐτό, τό ὅποιο ἐπιχειροῦν νά κάνουν κατά τῆς Ἐκκλησίας. Λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Δεῖ γάρ καί αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροί γένωνται ἐν ὑμῖν» (Α΄ Κορ. 11, 19). Πρέπει, λέγει, νά υπάρχουν καί αἱρέσεις, γιά νά φαίνωνται οἱ στερεοί στήν πίστι. Τώρα λοιπόν πού ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία πολεμεῖται ἀπό τόν ἀθεϊσμό, τήν σαρκολατρεία, τίς αἱρέσεις μέσω ραδιοφῶνων, τηλεοράσεων, ἐφημερίδων καί ἄλλων μέσων, τώρα εἶναι ἡ ὥρα πού θά φανοῦν οἱ πιστοί καί ἀληθινοί ὀρθόδοξοι χριστιανοί καί ἀγωνισταί καί ὁμολογηταί τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

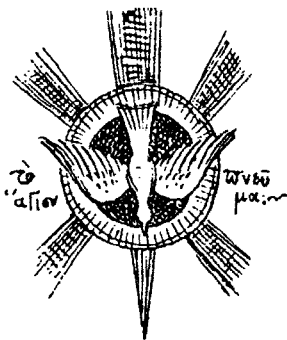
Σ' αὐτές τίς πολύ κρίσιμες ὥρες, ὅποιος ὀρθόδοξος χριστιανός κρατήσῃ τήν ὀρθόδοξο πίστι του στόν Χριστό, θά λάβῃ πολλή εὐλογία καί πολύ μισθό ἀπό τόν ἅγιο Θεό. Καί τοῦτο διότι σ' αὐτήν τήν πονηρή καί διεστραμμένη ἐποχή δέν παρασύρθηκε ἀπό τήν σύγχρονη εἰδωλολατρεία, ἀπό τοὺς σύγχρονους ψευδοθεούς, δέν ἐκλινε γόνυ σ' αὐτούς, ἀλλά ἔμεινε σταθερός καί ἀμετακίνητος στήν ἁγία μας ὀρθόδοξο πίστι.

Μακάρι λοιπόν κανεῖς ὀρθόδοξος Ἕλληνας νά μή φανῇ προδότης, Ἰούδας καί ἀποστάτης τῆς ἁγίας μας ὀρθοδόξου πίστεως. Ἀλλά καί ὅσοι συνεργεῖα τοῦ πονηροῦ παρασύρθηκαν ἐξ ἀγνοίας στίς πλάνες καί τίς αἱρέσεις, νά φωτισθοῦν ἀπό τόν Θεό καί νά ἐπιστρέψουν στήν ἁγία μας ὀρθόδοξο πίστι, γιά νά ἔχουν ἐλπίδα σωτηρίας.

Μπορεῖ νά εἴμεθα ἁμαρτωλοί ὅλοι, ἀλλά ὅταν εἴμεθα μέσα στήν ἁγία μας ὀρθόδοξο Ἐκκλησία, ἔχουμε ἐλπίδα σωτηρίας. Ἐνῶ ἀντιθέτως, καί «δίκαιοι» νά εἴμεθα, ἐκτός Ἐκκλησίας

δέν ἔχουμε ἐλπίδα σωτηρίας. Μέσα στήν Ἐκκλησία ὅπου εἴμεθα, θά μετανοήσουμε, θά ἐξομολογηθοῦμε, θά συγχωρηθοῦμε καί ὁ Θεός θά μᾶς ἐλεήσῃ. Ἐκτός Ἐκκλησίας ποιός θά μᾶς σώσῃ; Ποιό Ἅγιο Πνεῦμα θά συγχωρήσῃ τίς ἁμαρτίες μας καί ποιά Ἐκκλησία θά πρεσβεύῃ μετά τόν θάνατό μας γιά τίς ψυχές μας; Ὅποιος λοιπόν Ὁρθόδοξος πεθαίνει ὡς ὀρθόδοξος, νά ξέρῃ ὅτι ἔχει ἐλπίδα σωτηρίας. Ἐνῶ ὅποιος θγῆ ἀπό τήν Ἐκκλησία, ἔστω καί ἂν νομίζῃ ὅτι ἔχει καλά ἔργα, δέν ἔχει ἐλπίδα σωτηρίας.

Γι' αὐτό, ἀδελφοί, ἄς μείνουμε στήν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία μας πιστοί καί ἀμετακίνητοι μέ ἓνα ἅγιο πείσιμα μέχρι τέλους, γιά νά ἔχουμε ὅλοι ἡμεῖς, μέ τήν χάρι τοῦ Θεοῦ καί τήν εὐλογία τῆς Παναγίας μας, ἐλπίδα σωτηρίας.

ΕΟΡΤΙΟΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

ΑΛΗΘΙΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Τονίζεται από πολλούς τις ημέρες αυτές ότι τὰ Χριστούγεννα είναι ημέρα αγάπης και ειρήνης.

Δέν λέγεται όμως όλη ή αλήθεια. Ότι δηλαδή ή αληθινή αγάπη και ή αληθινή ειρήνη είναι δώρα του ένανθρωπήσαντος Σωτήρος μας Ίησού Χριστού σέ όσους αγωνίζονται μέ μετάνοια, ταπείνωσι, προσευχή, άσκησι και ύπακοή στην Έκκλησία νά ξεπεράσουν τόν έγωισμό τους.

Όταν είμαστε γεμάτοι από έγωισμό, ούτε νά αγαπούμε σωστά μπορούμε ούτε νά έχουμε αληθινή ειρήνη μέ τόν έαυτό μας και τούς συνανθρώπους μας.

Οί άνθρωποι συνήθως θέλουν τήν αγάπη και τήν ειρήνη, αλλά δέν θέλουν νά αγωνισθούν κατά του έγωισμού τους. Γι' αυτό τελικά ούτε αγάπη έχουμε ούτε ειρήνη. Καί δέν έχουμε ειρήνη ακόμη και μέσα στίς οικογένειές μας.

Η ταπεινή μας εϋχή από τό Άγιον Όρος είναι νά αγωνισθούμε όλοι κατά του έγωισμού μας, ώστε νά έλθη στίς καρδιές μας, στίς οικογένειές μας, στην πατρίδα μας, στον κόσμο ή αληθινή αγάπη και ειρήνη του Χριστού.

Καί ακόμη ὁ ταπεινός Ἰησοῦς νά βρῶσκη ταπεινές, πιστές, καθαρές καί ἀπλές τίς καρδιές μας, γιά νά κατοική μόνιμα σ' αὐτές.

Ἔτσι θά ἐφορτάσουμε ἀληθινά Χριστούγεννα, ἀφοῦ ὁ Χριστός θά γεννᾶται συνεχῶς στίς καρδιές μας. Ὁ Χριστός γεννᾶται στίς καρδιές μας, κατά τούς ἁγίους Πατέρας, κάθε φορά πού ἐμεῖς τηροῦμε τίς ἐντολές Του, καί ιδιαίτερα τήν ἐντολή τῆς ἀγάπης, καί κάθε φορά πού μέ πόθο καί πίστι ἐπικαλούμεθα τό ἅγιο Ὄνομα Του καί μάλιστα μέ τήν γνωστή εὐχή τοῦ Ἰησοῦ: (Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησόν με τόν ἁμαρτωλόν).

Στόν σημερινό, ταραγμένο καί ραγδαίως μεταβαλλόμενο κόσμο μας τό μόνο σταθερό σημεῖο καί ἡ μόνη ἐλπίδα μας εἶναι τό ταπεινό Θεῖο Βρέφος τῆς Βηθλεέμ καί ἡ Ἐκκλησία Του.

Μετά τήν κατάρρευσι ὅλων τῶν εἰδώλων καί τήν διάλυσι ὅλων τῶν ἀπατηλῶν ἐλπίδων, ὁ ταπεινός Ἰησοῦς παραμένει ἡ μοναδική ἐλπίδα μας.

Ἄς μή ματαιοπονοῦμε ψάχνοντας γιά ἄλλες λύσεις. Ὁ καταδιωγμένος στήν Ἀνατολή καί περιφρονημένος στήν Δύσι Χριστός εἶναι ὁ Σωτήρ.

Γιά νά ἐνεργήσῃ τήν σωτηρία μας ζητᾶ τήν ἐλευθερία μας, τήν ταπεινώσι μας, τήν μετάνοιά μας.

Μέ αὐτές τίς σκέψεις ἀπευθύνουμε τίς ἀδελφικές εὐχές μας πρὸς ὅλους τούς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς μας καί τούς παρακαλοῦμε τίς ἅγιες αὐτές ἡμέρες νά μή λησμονήσουν, μέ τίς προσευχές τους καί τήν ἔμπρακτε ἐκδήλωσι τῆς ἀγάπης τους, κάθε πονεμένο ἀδελφό μας, κοντά μας ἢ μακριά μας, πού γιά μᾶς εἶναι ἀδελφός τοῦ Χριστοῦ καί ἄλλος Χριστός.

Χριστούγεννα 1991.

" Κ Α Θ Α Ρ Ω Μ Ε Ν Τ Α Σ Δ Ι Ο Θ Η Σ Ε Ι Σ "

Διανύοντες τήν πανευφρόσυνο και λαμπρά περίοδο τῆς Ἁγίας τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως σᾶς ἀπευθύνουμε τόν Πασχάλιο χαιρετισμό "Χριστός Ἀνέστη". Καί εὐχόμεθα νά ἀξιωθοῦμε στήν πρόσκαιρο αὐτῆ ζωῆ μας νά συνοδοιποροῦμε μέ τόν Σταυρωθέντα καί Ἀναστάντα Κύριο, ὅπως οἱ ἅγιοι Μαθηταί Του Λουκάς καί Κλεόπας τό ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα πορευόμενοι ἀπό Ἱερουσαλήμ πρὸς Ἐμμαούς.

Συνοδοιποροῦντες μέ τόν Κύριο τῆς Δόξης θά ἔχουμε τήν εὐλογία νά συνομιλοῦμε μαζί Του, καί τό σπουδαιότερο, θά διανοίγονται οἱ ὀφθαλμοί μας γιά νά τόν ἀναγνωρίζουμε ἔν τῇ κλάσει τοῦ Ἄρτου", δηλαδή κατά τήν θεία Εὐχαριστία.

Καί ὅταν μᾶς κυκλώνουν τά νέφη τῶν δοκιμασιῶν καί ὅλα εἶναι σκοτεινά γύρω μας, θά ἠμποροῦμε νά τοῦ εἰποῦμε ὅπως οἱ δύο Μαθηταί Του: «Κύριε, μείνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶ καί κέκλιεν ἡ ἡμέρα» (Λουκ. κδ' 29).

Δέν ὑπάρχει μεγαλύτερη εὐλογία στήν ἐπίγειο ζωῆ μας ἀπό τό νά συνοδοιποροῦμε μέ τόν Σταυρωθέντα καί Ἀναστάντα Κύριο Ἰησοῦ Χριστό. Νά συνομιλοῦμε μαζί Του μέ τήν ἀδιάλειπτο προσευχή, καί μέ τούς πνευματικούς μας ὀφθαλμούς νά βλέπουμε τό κάλλος καί τήν δόξα τοῦ θείου Προσώπου Του.

Ἄς κρατήσουμε καθαρές τίς ψυχικές καί σωματικές μας αἰσθήσεις, γιά νά ἠμποροῦμε ἤδη ἀπό αὐτήν τήν ζωῆ νά βλέπουμε νοερά καί μυστικά τό πάμφωτο Πρόσωπο τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου μας.

Ὁ ἀγώνας μας πρὸς τὴν κατεύθυνσι αὐτὴ πρέπει νὰ εἶναι συνεχῆς καὶ ἐντατικὸς, διότι στὴν ἐποχὴ μας οἱ αἰσθήσεις μας δέχονται καταγιγισμό ἀμαρτωλῶν προσβολῶν (θεαμάτων καὶ ἀκροαμάτων) πού μολύνουν, ἀρρωσταίνουν καὶ σκοτίζουν τὶς ψυχές μας.

Τὰ ποικίλα μέσα "μαζικῆς" ἐνημερώσεως (ἐκτός ἐξαιρέσεων) συναγωνίζονται πῶς θὰ αἰχμαλωτίσουν τὶς ψυχές τῶν ἀνθρώπων, προσφέροντάς τους ὅ,τι κατώτερο, χυδαιότερο καὶ ἐγκληματικότερο ὑπάρχει.

Ἔτσι ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος, βλέποντας καὶ ἀκούοντας ὅλα αὐτὰ πού τοῦ νεκρώνουν τὶς πνευματικὲς του αἰσθήσεις, δέν ἤμπορεῖ νὰ ἰδῆ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου, οὔτε νὰ ἀκούσῃ τὴν φωνὴ Του, καὶ γι' αὐτὸ δέν ἤμπορεῖ νὰ παρηγορηθῆ, νὰ χαρῆ καὶ νὰ βρῆ ἐσωτερικὴ εἰρήνη καὶ πνευματικὴ ἀνάπαυσι.

Πόσο διαφορετικὰ ἦσαν τὰ πράγματα σὲ παλαιότερες ἐποχές, ὅταν οἱ χριστιανοὶ μας, ἀντὶ γιὰ τηλεόρασι, ἔβλεπαν τὴν ζωὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἁγίων ἱστορημένες ἀπὸ διαλεκτοὺς ζωγράφους στοὺς τοίχους τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ γέμιζαν τὶς ἀκοές τους καὶ τὶς ψυχές τους μὲ τὰ ἱερά μέλη τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ὑμνολογίας καὶ τὰ συναξάρια τῶν Ἁγίων;

Πρὸς ἐνίσχυσιν ὅλων μας στὸν δύσκολο ἀγῶνα μας νὰ κρατοῦμε καθαρές τὶς αἰσθήσεις μας ἀπὸ κάθε μολυσμὸ, προκειμένου νὰ βλέπουμε καὶ νὰ ἀκοῦμε τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό πρὸς σωτηρίαν μας καὶ αἰώνια χαρὰ μας, παραθέτομε σχετικὸ κείμενο τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου, ἀπὸ τὴν ἐρημνεῖα του στό ἀ' τροπάριο τῆς ἀ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα πού συνέγραψε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός.

Τόσο ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ὅσο καὶ ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης, ὅπως καὶ ὅλοι οἱ Ἅγιοί μας, ἀξιόθηκαν τῆς γλυκυτάτης θεᾶς τοῦ Ἀναστάντος Ἰησοῦ.

Μέ τί ιδικές τους πρεσβεΐες εΐθε νά ἀξιοθοῦμε καί ἐμεῖς
νά λάβουμε προσωπική πείρα τῆς Λαμπροφόρου Ἀναστάσεως
καί νά γίνουμε «υἱοί τοῦ Θεοῦ καί τῆς Ἀναστάσεως» (Λουκ.
κ' 36).

Σᾶς εὐχαριστοῦμε καί γιά τίς ιδικές Σας πασχάλιες καί
ἐόρτιες εὐχές καί προσευχές, πού μᾶς ἐνισχύουν καί βοηθοῦν.

Τῷ Ἀναστάντι Κυρίῳ μας Ἰησοῦ Χριστῷ ἡ δόξα καί τό
κράτος εἰς τούς αἰῶνας. Ἀμήν.

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Κοινοβιακῆς Μονῆς
τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγ. Ὁρους
† Ἀρχιμ. Γεώργιος

Πάσχα Κυρίου
1992

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

Ἑρμηνεία στό ἀ' τροπάριο τῆς ἀ' ᾠδῆς
τοῦ Κανόνος τοῦ Πάσχα
τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ

*«Καθαρθώμεν τάς αἰσθήσεις καί ὀψόμεθα, τῶ ἀπροσίτω
φωτί τῆς ἀναστάσεως, Χριστόν ἑξαστράπτοντα, καί χαίρειτε
φάσκοντα, τρανώς ἀκουσόμεθα, ἐπινίκιον ἄδοντες».*

Επειδή ὁ ἄνθρωπος εἶναι σύνθετος, ἐκ ψυχῆς καί σώματος, ἔχει διπλές τίς αἰσθήσεις, τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματος. Μᾶς παραγγέλλει λοιπόν ὁ ἱερός Μελωδός νά φυλάγουμε καθαρές τίς νοερές αἰσθήσεις τῆς ψυχῆς ἀπό κακές ἐπιθυμίες καί θυμούς, ἀπό βλασφήμους, πονηρούς καί αἰσχρούς λογισμούς, καί μέ λίγα λόγια ἀπό ὅλα ἐκεῖνα τά πάθη πού λέγονται ψυχικά. Ὅμοίως νά φυλάγουμε καθαρές καί τίς αἰσθήσεις τοῦ σώματός μας. Πρέπει νά φυλάγουμε τά μάτια μας καθαρά ἀπό ἄσεμνα θεάματα καί χορούς καί παιχνίδια, καθώς καί ἀπό ἄλλες αἰσχρές καί πονηρές παραστάσεις πού γίνονται ἀφορμές τῶν σαρκικῶν ἡδονῶν. Ὅμοίως πρέπει νά φυλάγουμε τά αὐτιά μας καθαρά, ὥστε νά μή ἀκοῦν αἰσχρολογίες καί ἄσεμνα ἀκούσματα. Παραλλήλως μᾶς παραγγέλλει νά φυλάγουμε καί τίς ὑπόλοιπες αἰσθήσεις μας ἀπό βλαβερά ἀντικείμενα, ἐπειδή ἀπό τίς αἰσθήσεις, σάν νά ἦσαν κάποιες θυρίδες, ἀνεβαίνει ὁ θάνατος τῆς ψυχῆς, καθώς λέγει ὁ προφήτης Ἰερεμίας: «Ἀνέβηκε ὁ θάνατος ἀπό τίς θυρίδες» (Ἰερ. 9, 21)...

Ἄν λοιπόν καθαρισθοῦμε στὶς αἰσθήσεις τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, ἰδιαίτερα δὲ στὸν νοῦ καὶ στὴν ὄρασι, ἀσφαλῶς θὰ ἀξιωθοῦμε νὰ δοῦμε μέ τούς νοερούς ὀφθαλμούς τῆς ψυχῆς τὸν Δεσπότη Χριστό, ὁ ὁποῖος ἀνασταίνεται ἀπὸ τὸν τάφο καὶ ἐξαστράπτει περισσότερο ἀπὸ τὸν ἥλιο, μέ τόσο πολὺ καὶ ὑπερβολικὸ φῶς ἀναστάσιμο, πού εἶναι ἀπλησίαστο, λόγω ὑπερβολικῆς φεγγοβολίας. Διότι ἔτσι μᾶς διαβεβαίωσε καὶ ὁ Κύριος μέ τὰ λόγια: «Μακάριοι οἱ καθαροὶ στὴν καρδιά, διότι αὐτοὶ θὰ δοῦν τὸν Θεό» (Ματθ. 5, 8)...

Παρομοίως, ἂν καθαρισθοῦμε στὴν ἐσωτερικὴ καὶ νοερά ἀκοή τῆς ψυχῆς, καὶ στὴν ἐξωτερικὴ ἀκοή τοῦ σώματος, ἀσφαλῶς θὰ ἀκούσουμε κι ἐμεῖς τρανῶς καὶ καθαρά τὸν ἀναστημένο Χριστό νὰ λέγη καὶ σέ μᾶς, ὅπως καὶ στὶς Μυροφόρες, τὸ "Χαίρετε".

Καὶ τί λέγω; Ἄν καθαρισθοῦμε ὄχι μόνο σ' αὐτές τίς δύο αἰσθήσεις, στὴν ὄρασι καὶ στὴν ἀκοή, ἀλλὰ καὶ σέ ὅλες μαζί, θὰ ἀπολαύσουμε τίς νοητές χάριτες τοῦ ἀναστημένου Κυρίου. Κι ἔτσι ἡ νοερά μας ὄσφρησις, ὄντας καθαρὴ, θὰ ὄσφραίνεται τῇ νοητῇ ὁσμῇ καὶ εὐωδία τοῦ μύρου πού ἀποπνέει ἀπὸ τὸν ἀναστημένο Χριστό, καθὼς ἔχει γραφῆ: «Ἡ ὁσμὴ τῶν μύρων σου ξεπερνᾷ ὅλα τὰ ἀρώματα» (Ἑἴσμα Ἑσμάτων 1, 3). Παρόμοια καὶ ἡ νοερά μας γεῦσις θὰ γεύεται τῇ νοητῇ χρηστότητα τοῦ ἀναστημένου ἐκ νεκρῶν, σύμφωνα μέ τό: «Γευθήτε καὶ δῆτε ὅτι ὁ Κύριος εἶναι χρηστός» (Ψαλμός 33, 9). Ἄλλὰ καὶ ἡ νοερά μας ἀφή θὰ αἰσθάνεται τό νοητὸ ἀγκάλιασμα τοῦ ἀναστημένου Χριστοῦ, σύμφωνα μέ τό γραφικόν: «Τὸ ἀριστερὸ τοῦ χέρι θὰ κρατᾷ τὸ κεφάλι μου, καὶ τὸ δεξιὸ τοῦ θά μ' ἀγκαλιάζῃ» (Ἑἴσμα Ἑσμάτων 2, 6).

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης εἶπε: «Ὅποιος δέν βλέπει, δέν ἀκούει καὶ δέν αἰσθάνεται πνευματικά, εἶναι νεκρός» (Κεφ. 87). Ἄλλὰ καὶ ὁ πνευματοφόρος ἐκεῖνος καὶ ἀσύλληπτος ἅγιος Κάλλιστος ξοδεύει ἕνα ὀλόκληρο χει-

ρόγραφο, πού σώζεται μέχρι σήμερα, στό οποίο αποδεικνύει ὅτι ὁ Θεός λόγω φιλανθρωπίας γίνεται ἀντιληπτός μέ κάθε νοερό αἰσθητήριο.

Ἄφου λοιπόν ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά ἀπολαύσῃ τίς νοητές χάριτες τοῦ ἀναστημένου Χριστοῦ μέ ὅλες τίς νοερές καί σωματικές αἰσθήσεις, γιατί ἐδῶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκη- νός ἀναφέρει μόνο δύο, τήν ὄρασι τῆς ψυχῆς, δηλαδή τόν νοῦ (διότι, καθῶς λέγει ὁ ἴδιος, ὅ,τι εἶναι τό μάτι γιά τό σῶμα, αὐτό εἶναι καί ὁ νοῦς γιά τήν ψυχή), καί τήν ὄρασι τοῦ σώματος, καθῶς καί τήν ἀκοή τήν ψυχική καί σωματική; Γιά νά λυθῇ ἡ ἀπορία, ἀπαντοῦμε ὅτι ὁ ἱερός Μελωδός ἀναφέρει μόνο τίς δύο: Πρῶτον, διότι αὐτές εἶναι οἱ πρῶτες, κύριες καί ἀνώτερες ἀπ ὅλες τίς ἄλλες. Δεύτερον: διότι μόνο αὐτές οἱ δύο λειτούργησαν στίς Μυροφόρες τότε πού ἀνα- στήθηκε ὁ Χριστός. Καί τοῦτο συνέβη, ἐπειδή μέ τήν ὄρασι εἶδαν τόν ἀναστημένο Χριστό, καί μέ τήν ἀκοή ἄκουσαν τά γλυκύτατα λόγια πού εἶπε ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτές μετά τήν Ἀνάστασί Του. Καί ἐπί πλέον, μολονότι καί ἡ ἀφή τῆς Μαρίας προσπάθησε νά λειτουργήσῃ, ἐν τούτοις ἔμεινε ἀνενέργητη, ὅταν τήν ἐμπόδισε ὁ Κύριος μέ τά λόγια: «Μαρία, μή μ' ἀγγίζεις» (Ἰωάν. 20, 17).

Ἄν λοιπόν καθαρισθοῦμε στίς αἰσθήσεις, καί ἰδιαίτερα στίς δύο, τότε θ ἀπολαύσουμε τίς χάριτες τοῦ ἀναστημένου Κυρίου, καθῶς προαναφέραμε. Ἄν ὅμως εἴμαστε ἀκάθαρτοι σ αὐτές, δέν θ ἀξιωθοῦμε οὔτε νά δοῦμε τόν Χριστό, οὔτε ν' ἀκούσουμε τή φωνή Του. Καί τοῦτο, διότι καί ὁ Σολομών ἀναφέρει: «Ἡ Σοφία δέν εἰσέρχεται σέ πονηρή ψυχή, οὔτε κατοικεῖ σέ σῶμα καταχρεωμένο στήν ἁμαρτία» (Σοφ. 1, 4). Τό ἴδιο ἐννοεῖ καί ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ὅταν λέγῃ: «Κανείς δέν βάζει μῦρο σέ σάπιο ἀγγεῖο», καί πάλι: «Ἀπαγο- ρεύεται στόν μή καθαρό νά ἀγγίξῃ τά καθάρὰ», καί παρακάτω: «Γι' αὐτό πρέπει πρῶτα νά καθαρίσουμε τόν ἑαυτό μας, καί

ἕστερα νά συναντηθοῦμε μέ τόν Καθαρό» (Λόγος Α΄ περί Θεολογίας).

Καί τί λέγω; Ὅταν εἶμαστε ἀκάθαρτοι στήν ὄρασι καί στήν ἀκοή, ὄχι μόνο δέν θά δοῦμε τό ὑπέρολαμπρο καί πολυαγαπητό πρόσωπο τοῦ ἀναστημένου Δεσπότου Χριστοῦ, ὄχι μόνο δέν θ' ἀκούσουμε τήν γλυκύτατη φωνή Του, ἀλλά καί θά ἐλεγχθοῦμε ἀπό τόν ἴδιο, ὅταν μᾶς πῆ τά τοῦ Ἡσαΐου: «Θ' ἀκούσετε μέ τ' αὐτιά σας καί δέν θά κατανοήσετε, θά κοιτάξετε μέ τά μάτια σας καί δέν θά δῆτε» (Ἡσ. 6, 9). Ἐπειδή ὁ ἀκάθαρτος στίς αἰσθήσεις τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματος εἶναι ἀκάθαρτος καί στήν καρδιά, καί ἀκάθαρη καρδιά δέν παραδέχεται μυστήρια Θεοῦ. Γι' αὐτό καί ὁ Κύριος δέν εἶπε: «Οἱ ἀκάθαρτοι στήν καρδιά», ἀλλά: «Οἱ καθαροί στήν καρδιά, αὐτοί θά δοῦν τόν Θεό» (Ματθ. 5, 8).

(Ἀπόδοσις στήν δημοτική)

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΡΟΠΑΡΙΑ Π. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΜΙΚΡΑΓΙΑΝΝΑΝΙΤΟΥ ΚΑΤΑ ΒΛΑΣΦΗΜΟΥ ΤΑΙΝΙΑΣ

Πρό ἐτῶν ἀπησχόλησε τὴν Ἐκκλησία τὸ ζήτημα προβολῆς βλασφημίου τινός κινηματογραφικῆς ταινίας, ἡ ὁποία κατεφέρετο κατὰ τοῦ ἰδίου τοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πρόκειται γιὰ τὸ γνωστὸ ἔργο τῶν Καζαντζάκη-Σκορτσέζε "Ὁ τελευταῖος πειρασμός", τὸ ὁποῖο σύσσωμος ἡ Ἐκκλησία ἀπέρριψε ὡς ὄντως βλάσφημο καὶ ἀπαράδεκτο γιὰ τὴν ὀρθόδοξο Χριστολογία.

Κατωτέρω παραθέτουμε ἀνέκδοτα προσόμοια τροπάρια τοῦ ἀειμνήστου Γέροντος Μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου, τὰ ὁποῖα ἐψάλλησαν κατὰ τὴν τελεσθεῖσα γιὰ τὸ θέμα τοῦτο ἀγρυπνία στὸν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης τὸν Μάρτιο τοῦ 1988. Τὰ παραθέτουμε "εἰς τιμὴν καὶ μνήμην" τοῦ Ἁγιορείτου Γέροντος Μεγάλου Ὑμνογράφου, καὶ διότι πλὴν τοῦ κατανυκτικοῦ ὕφους, τῆς καλλιτεχνίας καὶ τῆς λογοτεχνικῆς ἐν γένει ἀξίας των –χαρακτηριστικῶν τῶν ἔργων του– ἤμπορεῖ εὐκόλα κανεῖς νὰ διαπιστώσῃ ἀπὸ αὐτὰ τὴν τοποθέτησι τοῦ ἰδίου τοῦ συγγραφέως γιὰ τὸ ἐν λόγῳ θέμα, ὡς καὶ τὸ ὅλο εὐγενές καὶ διακριτικὸ του ἦθος.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.

Ἀθλοφόρε Δημήτριε, Ὁρθοδόξων ὑπέριμαχε, σπεῦσον εἰς βοήθειαν ἡμῶν Ἁγίε· τό γάρ πανάγιον ὄνομα, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, παρ' ἀπίστων δυσσεβῶν, βλασφημεῖται σκαιότατα, καί ὑβρίζεται, οὓς κατάβαλε ράβδῳ σιδηρᾷ σου, τῆς θεριμῆς σου ἰκεσίας, πρὸς τόν φιλόανθρωπον Κύριον.

Οὐρανόθεν ἐπίβλεπον, Ὑπερούσιε Κύριε, καί τούς καθυβρίζοντας τό σόν ὄνομα, πυρί ἀῦλῳ τῆς δόξης σου, ὡς χόρτον καί ἄγρωστιν, καί βοτάνην τήν πικράν, νοερώς φλέξον Δέσποτα, καί ἀφάνισον, ἐκ προσώπου τῆς γῆς ταῖς ἰκεσίαις, τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, καί τῶν Ὁσίων τοῦ Ἄθωνος.

Ἴδε ἄνωθεν Κύριε, τήν ὀδύνην τῶν δούλων σου, καί φωνῆς ἐπάκουσον ἡμῶν Δέσποτα, καί τάς φωνάς θάπτον φίμωσον, τῶν λαλούντων βλάσφημα, ἀδεῶς κατά τῆς σῆς, ζωοδότα Θεότητος, καί πλησθήσονται, καταισχύνης πολλῆς αὐτῶν αἱ γλῶσσαι, τῇ ἐκφάνσει τῆς δικαίας, ἀπό τοῦ θρόνου σου κρίσεως.

Αἰσχυνθήτωσαν Κύριε, καί εἰς τέλος φιμούσθωσαν, γλῶσσαι αἱ παράνομοι αἱ φθεγγόμεναι, ἃ οὐκ ἐξόν ἀποφθέγξασθαι, ῥήματα ὑβρίζοντα, τήν Θεότητα τήν σήν, καί τό μέγα σου ὄνομα, καί σωτήριον, ταῖς πρεσβείαις Μητρός σου τῆς Ἀχράντου, καί τοῦ θείου Δημητρίου, καί τῶν ἐν Ἄθῳ Ὁσίων σου.

Ἀθλοφόροι καί Μάρτυρες, καί Ποιμένες καί Ὁσιοι, τῆς Θεσσαλονίκης οἱ θεῖοι πρόβολοι, τῷ ζωοδότῃ πρεσβεύσατε, ποιῆσαι ἐκδίκησιν, καί δικαίαν καί ὀρθήν, ἐναντίον τῆς ἄνομα καί παράνομα, συστροφῆς φθεγγομένης παρανόμως, κατά τοῦ Δεσπότη πάντων, τῇ συνεργίᾳ τοῦ δράκοντος.

Οἱ ἐν Ἄθῳ ἐκλάμπαντες, ἀρετῶν τῇ λαμπρότητι, Ἀσκηταί καί Ὁσιοι οὐρανόφρονες, τήν συστροφὴν τήν παράνομον,

ἄνδρας ἀπορρίψαντας, πάντα φόβον τοῦ Θεοῦ, καί Χριστόν
τόν Θεόν ἡμῶν καθυβρίζοντας, νῦν συντριψάτε τούτων τοὺς
αὐχένας, ταῖς θερμαῖς ὑμῶν πρεσβείαις, πρὸς τόν φιλόανθρωπον
Κύριον.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ

Ἦχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Στίφος ἐκ δυσσεβούντων ἀνδρῶν, οἷα λοιμῶν ἡμῶν τῇ
χώρᾳ ἐνέσκηψε, καί γλῶσσαν ἦραν δολίαν, καί δυσσεβῆ ἀλη-
θῶς, κατὰ τοῦ Σωτῆρος καί Θεοῦ ἡμῶν οὓς τάχος ἀφάνισον,
Πολυέλεε Κύριε, ταῖς ἰκεσίαις, τῆς Ἀχράντως τεκούσης σε,
καί τοῦ Μάρτυρος Δημητρίου δεόμεθα. Ἐκουσον τῆς φωνῆς
ἡμῶν, καί σύντριψον τάχιστα, τό ὑπερήφανον θράσος, τῶν
ἀδεῶς ὑβρίζόντων σε, ὡς ἂν εὐφρανθῶμεν, οἱ ἰκέται σου
Οἰκτίρμον, τῇ σῇ χρηστότητι.

*Στίχ. Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καί ἴδε καί πρόσδεξαι
τῆς φωνῆς ἡμῶν.*

Δῆμος τῶν Ἀθλητῶν τοῦ Χριστοῦ, ὧν προεξάρχει ὁ τρισ-
μάκαρ Δημήτριος, καί Ὅσιοι καί Ποιμένες, καί Ἀσκηταί τοῦ
Χριστοῦ, τῆς Θεσσαλονίκης ἐδραῖώματα, ὑπόθεν προσβλέψατε,
ἐφ' ἡμᾶς ἰκετεύομεν, τοὺς συνελθόντας, μετὰ φόβου καί πίστε-
ως, καί προσπίπτοντας καί θερμῶς ἀνακράζοντας· δέησιν
προσαγάγετε, Χριστῶ τῷ Θεῷ ἡμῶν, κατασυντριψαί εἰς τέλος,
καί ἀπολέσαι τήν βλάσφημον, χορείαν λοιμώδη, τήν ὑβρίζου-
σαν τό μέγα, Σωτῆρος ὄνομα.

*Στίχ. Κύριε, ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστόν τό ὄνομά σου
ἐν πάσῃ τῇ γῆ.*

Λύχνοι τοῦ ἀνεσπέρου φωτός, καί ἀρετῶν περιφανῆ κατα-
γώγια, Ὅσιων Πατέρων πλήθος, καί Ἀσκητῶν ἱερῶν, οἱ ἐν
Ἄθῃ πάντες διαλάμπαντες, ἰκέσιον δέησιν, τῷ Χριστῷ ἀνα-
πέμψατε, καταχαῶσαι, τήν φατρίαν τήν ἄνομον, τήν ὑβρίζου-
σαν τοῦ Σωτῆρος τό ὄνομα· λύκοι ὡς λυμεῶνες γάρ, ἐπήλθον

καί ἔθεντο, τούς μαργαρίτας τούς θείους, ποσί βλασφήμῳ φρονήματι ὧν ρύσασθε τάχος, τήν πατρίδα ψυχοφθόρου λύμης τῆς χείρονος.

ΑΙΝΟΙ

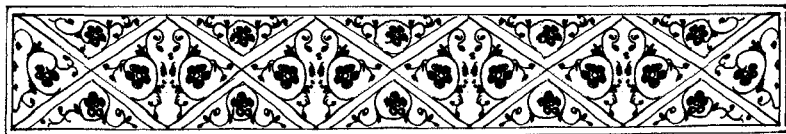
Ἦχος β΄. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου.

Ἴδε οὐρανόθεν βασιλεῦ, τοῦ πιστοῦ λαοῦ σου τό ἄλγος, καί τήν ὀδύνην Σωτήρ, καί ταχέως πλήρωσον τάς ἱκεσίας ἡμῶν, καί ἀφάνισον Δέσποτα, πανσθενεῖ σου κράτει, τούς γλῶσσαν ὑβρίστριαν, κατά σοῦ αἴροντας, ἵνα αἰσχυνθῶσιν εἰς τέλος, πάντες οἱ ἐχθροί σου Οἰκτίρμον, καί φραγῶσι χεῖλη τά παμδέδηλα.

Μάρτυς Μυροβλύτα τοῦ Χριστοῦ, τῆς Θεσσαλονίκης τό γέρας, καί προστασία πιστῶν, σπεῦσον εἰς βοήθειαν, ἡμῶν δεόμεθα, Ἄθλοφόρε Δημήτριε, τῶν ἐν τῷ ναῷ σου, συνελθόντων σήμερον τῷ ἱερῷ εὐλαβῶς, νίκην παρεχόμενος θεῖαν, κατά τῶν δεινῶς φρουζάντων, κατά τοῦ Σωτήρος καί Θεοῦ ἡμῶν.

Ὅσοι Πατέρες ἱεροί, καί Ἀρχιερεῖς θεοφόροι, καί Ἀθληταί τοῦ Χριστοῦ, οἱ καθαγιάσαντες, ἁγίοις σκάμμασι, καί θαυμάτων δυνάμεσι, Θεσσαλονικέων, πόλιν τήν περιβλεπτον οἶα μερίδα ἡμῶν, λύσατε ὄφρυν τῶν ἀνόμων, τῶν Χριστοῦ σκαιῶς βλασφημούντων, ὄνομα τό μέγα καί σωτήριο.

Πάντες οἱ ἐν Ἄθῳ ἀσκηταί, καί τῶν θεοφόρων Πατέρων, ἅπαν τό σύστημα, γνωστοί καί ἀνώνυμοι, θερμῶς πρεσβεύσατε, τῷ Δεσπότῃ τῆς κτίσεως, αἰσχύνῃς πληρῶσαι, πρόσωπα τά ἄνομα, καί ἀναιδέστατα, πάντων τῶν ἀράντων τήν γλῶσσαν, κατά τοῦ Σωτήρος τῶν ὅλων, καί σκανδαλιζόντων τάς ψυχάς ἡμῶν.

ΑΣΚΗΤΙΚΟΣ ΕΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΜΗΣΙΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

«σώζοις αεί, Θεοτόκε, τήν κληρονομίαν σου»

Ο άνωτέρω στίχος του άγιου Κοσμά του Ποιητού, έπαναλαμβάνόμενος στίς καταλήξεις τής θ' ώδης τής Κοιμήσεως τής Θεοτόκου, χαρακτηρίζει και σηματοδοτεί τήν έορτή, άνακεφαλαιώνοντας συμπερασματικά τά πλέον εύλαβικά αισθήματα και διανοήματα των πιστών πανηγυριστών αύτου του "Πάσχα του καλοκαιριού".

Γιά μιά τέτοια πρόσληψη και επικέντρωσι των θείων νοημάτων πού διαρρέουν τήν όρθόδοξη θεώρησι τής έορτής και τήν ύμνολογία της, άπαιτούνται λογικά δύο προϋποθέσεις: Πρώτη, νά άντιλαμβανόμαστε τήν έορτή τής Κοιμήσεως ώς τό άποκορύφωμα, τό έπιστέγασμα και τήν συγκεφαλαίωσι όλων των ύπολοίπων Θεομητορικων έορτών -οϋτως ώστε νά εΐναι άυτονόητο πώς, όσα βιώνουμε και λέγουμε μέσα στην ιεροτελεστία αύτης τής έορτής και μέσα στην έμπνευσι του άναλόγου ιεροϋ ένθουσιασμοϋ, εΐναι τά πλέον χαρακτηριστικά και καθολικά άναφορικώς μέ τό ιερόν ύποκειμενον τής Ύπεραγίας Θεοτόκου. Δεύτερη, νά πιστεύουμε έμπράκτως και άναμφιβόλως, σύμφωνι μέ ό,τι επί αιώνες όλόκληρους ζύμωσε ή Παράδοσις μας, πώς εΐμαστε ή "κληρονομία" τής Θεοτόκου. Γιά τήν πρώτη προϋπό-

θεσι θά μιλήσουμε ἐκτενωῶς λίγο πιά κάτω. Για τήν δεύτερη ἀξίζει νά προβληματισθοῦμε λιγάκι τώρα.

Ἄλῃθεια, ποιὰ εἶναι ἡ κληρονομία τῆς Θεοτόκου; «Ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί!» σπεύδει νά ἀπαντήσῃ ὁ ἅγιος Νικοδήμος στό Ἐορτοδρόμιο, «τούς ὁποίους ἔλαβεν ὁ Υἱός της κληρονομίαν παρά τοῦ Πατρός, κατά τό φαλμικόν: "Δώσω σοι ἔθνη τήν κληρονομίαν σου" (Ψαλμ. 2, 8)· πρόδηλον γάρ, ὅτι ἡ κληρονομία τοῦ Υἱοῦ εἶναι κληρονομία κοινή καί τῆς Μητρός».

Τήν μαθηματική κάπως αὐτή συνεπαγωγή (βάσει τῆς μεταβατικῆς ιδιότητος) τοῦ ἀγίου Νικοδήμου δέν φαίνεται νά ἐλάμβανε καί πολύ ὑπ' ὄψιν του ἀπλούστατος –μακαρίτης ἡδηγέρων ἀγιορείτης, ὁ ὁποῖος πρό δεκαπενταετίας ἔφαλλε περιπαθῶς τό «Αἱ γενεαί πᾶσαι μακαρίζομέν σε τήν μόνην Θεοτόκον» τονίζοντας μεγαλοπρεπέστατα τήν κατάληξι καί ἐρμηνεύοντάς μου ἀπ' εὐθείας στή συνέχεια, δίχως κᾶν νά προλάβω νά ρωτήσω:

– Βλέπεις, γιά ἐμᾶς τό λέγει αὐτό, τούς καλογήρους. Ὅποιος γίνει μοναχός στό Ἅγιον Ὄρος καί ὑπομείνει μέχρι τέλους ἐδῶ μέσα, τόν σώζει "αἰ" ἡ Παναγία μας, γιατί τό εἶπε στόν ἅγιο Πέτρο, πῶς μᾶς ἔχει γιά κληρονομία της.

Καί ἐννοοῦσε βέβαια τήν ἀποκάλυψι τῆς Κυρίας Θεοτόκου στόν ὄσιο Πέτρο τόν Ἀθωνίτη, πῶς ἔλαβε τό ὄρος τοῦ Ἄθωνος ἀπό τόν Υἱόν της καί Θεόν ὡς "κληρονομίαν ἰδικήν της". Ὑπάρχει δηλαδή τελικά κάποια ἀντίφασις ὡς πρὸς τό ποιοί εἶναι οἱ κυρίως προστατευόμενοι τῆς Θεοτόκου; Κάθε ἄλλο. Γιατί ἐδῶ, κάτω ἀπό τήν ὀμπρέλλα τῆς Παναγίας Σκέπης τῆς Βασιλισσας τῶν οὐρανῶν, εἶναι τό σημεῖο συναντήσεως ὄλων μας, ἐκεῖ ὅπου οἱ σωστοί Χριστιανοί γίνονται ὅλοι, ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ ἡ ἔκφρασις, «κατά Χάριν ἀγιορεῖτες καί ἀγιορεῖτισες», συνενώνονται ὅλοι, μοναχοί καί λαϊκοί, σέ ἕνα χορό, τόν χορό τῶν γνησίων λατρῶν τῆς Θεομήτορος, ἀπονέμοντες ὁμοθυμαδόν δουλικήν προσκύνησιν (γιά νά θυμηθοῦμε τά αἰσθαν-

τικά λόγια τοῦ μακαρίτου Γέροντος Ἀθανασίου Ἰβηρίτου) μέ μόνη προϋπόθεσι τήν Ὁρθοδοξία καί ὀρθοπραξία.

Πραγματικά αὐτή ἡ τελευταία προϋπόθεσις εἶναι καί ὁ συνδετικός κρίκος ὅσων ἀπαρτίζουν τόν κοινό αὐτό χορό, γιατί μέ βάσι αὐτήν γινόμαστε κατά χάριν συγγενεῖς τοῦ Κυρίου καί τῆς Μητρός Του καί δικαιοματικά πλέον ἐμπλεκόμεστε στά... κληρονομικά της. Τό διαβάζουμε ἐμεῖς οἱ Ἀγιαννανῖτες καθημερινά στήν εὐαγγελική περικοπή τῆς Παρακλήσεως τῆς Ἀγίας Ἑκκλησίας (Λουκ. 8, 16–21): «Μήτηρ μου καί Ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν, οἱ τόν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καί ποιῶντες αὐτόν». Κάτω ἀπό τό φῶς αὐτῆς τῆς ἀληθείας νοηματούζεται πλούσια καί χρωματίζεται μέ γλυκεῖς τόνους πόθου καί εὐλαβείας ἡ περικοπή, πού ἔχει ἐπιλεγῆ ὡς «Θεομητορικόν Εὐαγγέλιον» καί ἀναγινώσκειται συνεχῶς στίς ἀγιορειτικές θεῖες Λειτουργίες καί Παρακλήσεις (Λουκ. ι' 38–42 καί ια' 27–28), ὅπου ὁ Κύριος ἀπαντῶντας σέ ἕνα μακαρισμό τῆς Μητρός Του, ἀντιμακαρίζει τούς «ἀκούοντας τόν λόγον τοῦ Θεοῦ καί φυλάσσοντας αὐτόν» ἐξισώνοντας, ταυτίζοντας ἐν τέλει καί ἐνώνοντάς τους μέ τό πρόσωπον τῆς Παναγίας Θεοτόκου. Ὡ μακαρία ὄντως, γλυκεῖα καί σωτήριος συγχρόνως συγγένεια!

Ὡς ἐκ τούτου δέν μπορεῖ νά φέξη κανεῖς τήν τόσο βαθειά ριζωμένη αὐτοπεποιθήσι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὡς ἔθνους πλέον τώρα, πῶς εἶναι ὁ περιούσιος λαός τῆς Παναγίας καί δικαιοῦται, ἂν δέν ὑποχρεοῦται, νά συνενώνη τίς ἐθνικές του ἐορτές μέ τίς Θεομητορικές (Εὐαγγελισμό, Κοίμησι, Ἀγία Σκέπη). Καί ὅσο μὲν ἦταν ὁ θεματοφύλακας τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καί κατεύθυνε τά διαβήματά του μέ φόβο Θεοῦ φυλάσσοντας τόν νόμο Του, αὐτή ἡ εὐλάβειά του πρὸς τήν Κυρία τῶν Ἀγγέλων τόν πλούτισε μέ τεράστιες πνευματικές δυνάμεις, ἔτσι ὥστε, κατά τρόπο πού οὐδέποτε μπόρεσαν νά κατανοήσουν καί νά ἐρμηνεύσουν οἱ ψυχροὶ ὀρθολογιστές, ξένοι καί ἡμέτεροι, νά ὀρθοποδίσῃ

καί μάλιστα νά ἐξυφωθῇ σέ περιόδους ἀνυπερβλήτων σχεδόν δυσχερειῶν.

Ἰποκρισία, αὐτοειρωνεία, ἢ συνειδητό ἐμπαιγμό νά χαρακτηρίσουμε ὅμως τίς πομπώδεις τελετές καί τά μεγάλα προσκυνήματα ἐν ὀνόματι τῆς Θεομήτορος, ὅταν ἡ συνολική παρουσία αὐτοῦ τοῦ λαοῦ στόν καθημερινό του βίο εἶναι τώρα ἀντιχριστιανική, παράνομη καί προδοτική; Θά προτιμούσαμε τήν ἐλπιδοφόρο παρηγορία, πῶς σέ μεγάλο μέρος τους ὅλα αὐτά, ὅσο ἀντιφατικά κι ἄν εἶναι, ἀποτελοῦν τίς φωτεινές ἀναλαμπές τῶν ἐσχάτων ἐπιβιώσεων τῶν μύχιων ἐσωτερικῶν ψυχικῶν σκιρτημάτων, πού δέν μπόρεσε ἀκόμη νά ἀποπνίξῃ ἐντελῶς ὁ πνευματικός ἀποπροσανατολισμός μας. Ἄν θελήσουμε νά περιγράψουμε μέ δύο λόγια τήν βασική ἀπόκλιση τῆς νεωτέρας πνευματικῆς ἐκπτώσεως, θά μιλήσουμε γιά "ἀπομάκρυνσι ἀπό τόν ἀσκητισμό". Τό ὅτι αὐτή ἡ κουβέντα μᾶς ξενίζει, πιστοποιεῖ ἀκόμη περισσότερο τήν ἔκτασι τῆς ἀποπλανήσεώς μας. Γιατί μέσα στήν Ὁρθόδοξη Παράδοσι τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου ἦταν πάντοτε ἀσκητικό. Ἄλλωστε μόλις προηγουμένως εἶδαμε πῶς, κατά μείζονα λόγο κάτω ἀπό τήν Σκέπη τῆς Θεοτόκου, κάθε ἀγωνιζόμενος Χριστιανός εἶναι ἀσκητής καί ἐρημίτης καί "κατά Χάριν ἀγιορείτης". Παρακάτω θά θελήσουμε νά ρίξουμε μία φευγαλέα ἀσκητική ματιά στήν ἀσκητική ἑορτή τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καί, καθώς αὐτή ἡ ἑορτή ἀποδεικνύεται περιεκτική ὅλων τῶν θαυμασίων τῆς Θεοτόκου, διά μέσου αὐτῆς σέ ὅλη τήν ἀσκητική ὑπόστασι καί τόν ἀσκητικό βίο τῆς Θεοτόκου.

Κύριο χαρακτηριστικό τοῦ γνησίου δούλου τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀφοσιωμένου ἀσκητοῦ, εἶναι ἡ ἀπάρνησις τοῦ ἑαυτοῦ καί τοῦ ἰδίου θελήματος καί ἡ παράδοσις στά χέρια τοῦ Θεοῦ διά τῆς ὑπακοῆς. Κίνησις ἐκ διαμέτρου ἀντίθετη πρός τήν περιφρούρησι τοῦ ἐγώ, τήν ἔξαρσι τοῦ ἀτομικισμοῦ καί τήν ἐξιδανίκευσι τῆς

άτομικῆς ἐλευθερίας, ὅπως κηρύσσονται αὐτά σήμερα στίς πλα-
τειές μάζες τοῦ σύγχρονου κόσμου.

Ὁφείλομε νά ξεκινήσουμε ἀπό τούς γονεῖς τῆς Μαρίας,
τούς ἁγίους Ἰωακείμ καί Ἄννα, τῆς ὁποίας τό ἱερό λείψανο
εἶναι θησαυρισμένο στήν Σκήτη μας. Αὐτοί ἤδη, προτοῦ νά
γίνουν κατά σάρκα συγγενεῖς τοῦ Κυρίου, ἐπλήρουν τίς προϋ-
ποθέσεις τῶν μακαριζομένων ὑπό τοῦ Κυρίου κατά Χάριν συγ-
γενῶν Του: «Ἀμέμπτως τῷ Θεῷ πολιτευσάμενοι, τήν πάντων
ἐκύησαν σωτηρίαν» φάλλομε στόν κανόνα τους. Ἡ παράδοσις
τους στό θέλημα τοῦ Θεοῦ δοκιμάζεται, καθαίρεται καί λαμ-
πρύνεται στόν μεγάλο πειρασμό τῆς ζωῆς τους: τήν ἀτεχνία
τους, αἰτία λύπης, ὀνειδούς καί αἰσχύνης. Ὅμως δέν γογγύζουν
στόν Θεό, δέν μαλώνουν μεταξύ τους, δέν διώχνει τήν Ἄννα
ὁ Ἰωακείμ, δέν παίρνει ἄλλη γυναῖκα γιά νά «φτιάξη καί αὐτός
τέλος πάντων ὅπως θέλει τήν ζωή του» (ἄν καί τοῦ τό ἐπέτρεπε
ὁ ἐβραϊκός νόμος, ἐφαρμόζοντας ἔτσι προφητικά τόν χριστιανικό
νόμο, ζῶν ἐν Χάριτι, ἄν καί πρό τῆς Χάριτος). Εἶναι εὐτυχές
τό ἀνθρώπινο γένος πού ὁ ἅγιος Ἰωακείμ δέν ἦταν αὐτό πού
λέγομε σήμερα "μοντέρνος νέος", γιατί ἀλλιῶς ἡ σωτηρία μας
θά ἦταν ἀκόμη ὑπό συζήτησιν. Ἀλλά τί ἔκαναν οἱ ἅγιοι
Θεοπάτορες; Ἐφήρμισαν ἀσκητικές καί μοναχικές ἀρετές: ὑπο-
μονή, ἔντονη προσευχή, ἡσυχία, ἀναχώρησι στό ὄρος καί στόν
κῆπο. Καί τεκνοποίησαν τήν Μητέρα τῆς Ζωῆς. Καί τό πόδι
τῆς ἁγίας Ἄννας, πού ἐβάδισε τρίβους εὐθείας καί ἀμώμους,
οὐχί δέ σχολιάς, παραμένει δύο χιλιάδες χρόνια ἀφθαρτο καί
εὐωδιάζον (δηλώνοντας τήν καθαρότητα καί ἀγνότητα τῆς
ἐγγάμου Ἀγίας) ἐπιτελεῖ δεκάδες θαυματουργίες κατ' ἔτος.

Αὐτά ἐπισφραγίσθηκαν καί ὀλοκληρώθηκαν στήν Παναγία
Κοίμησι τῆς Θεοτόκου. Ὅπως ἦλθε στόν κόσμο, ἔτσι καί ἔφυγε.
Μέ ἄσκησι, ὑπομονή, ἡσυχία, προσευχή. Καί ἦταν παραδομένη
στά χέρια τοῦ Θεοῦ, πολύ πρὶν παραδώσῃ τήν παναγία ψυχή
της στά χέρια τοῦ Υἱοῦ της, ὅπως παραστατικά ἀπεικονίζεται

αυτό στην εξόχως τρυφερή σχετική σκηνή της βυζαντινής εικόνας της Κοιμήσεως. Τριῶν ἐτῶν εἰσηλθε στον Ναό καί διήλθε ἐν ἡσυχία καί προσευχῇ δώδεκα ἔτη μέσα στά Ἅγια τῶν Ἁγίων. Τό ἡσυχαστικό περιεχόμενο (μέ πλήρη φιλοκαλική ἔννοια) τῶν Εἰσοδίων κατέδειξε μέ πολύ βάθος ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς. Καί αὐτά τά βιώματα τῆς Παναγίας ἐπισφραγίζονται παραπληρωματικά πρό τῆς Κοιμήσεώς της: Μετά τήν Ἀνάληψι τοῦ Κυρίου καί μέχρι τέλους τῆς ζωῆς της θά διαγάγη βίον ἄκρως ἡσυχαστικόν καί ἀσκητικόν ἐν σιωπῇ, νηστεία, ἀγρυπνία καί προσευχῇ.

Στά χρόνια τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης ἔβλεπε ἀκόμα κανεῖς στό δάπεδο τοῦ οἴκου τῆς Θεοτόκου τίς γοῦβες πού εἶχαν σκαφθῆ ἀπό τίς ἀμέτρητες μετάνοιες (γονυκλισίες) της. Πέραν ὅλων αὐτῶν ἀσκητικό ἄρωμα ἀναδίδει καί τό "ὄσιακό" γεγονός τῆς διατροφῆς της ὑπό Ἀγγέλου μέσα στον Ναό. Κατά ἀνάλογο ὑπερφυσικό τρόπο συντηρεῖται καί μετά τήν Κοίμησί της ἐπί αἰῶνες τό Πανάγιο Σῶμα της στούς οὐρανοῦς μέχρι σήμερα καί ἔως τῆς συντελείας.

Ὁρφανή καί ἀπό τούς δύο γονεῖς ἦταν πλέον ἡ Θεοτόκος, ὅταν ἐξῆλθε ἀπό τόν Ναό καί παρεδόθη πρὸς φύλαξιν στον μνήστορα Ἰωσήφ, δίχως νά ἐκπέση ποτέ ἀπό τήν μοναχική ἀρετή τῆς ἄκρας καθαρότητος καί παρθενίας. Καί ἔρχεται ἡ ἀπό αἰῶνων προσδοκωμένη ὥρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ μέσω τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ – ὁ ἴδιος πού θά τῆς εὐαγγελισθῆ πρό τῆς Κοιμήσεως καί τό πλησίασμα τῆς τελευτῆς της, ὅπως προηγουμένως τῆς εἶχε εὐαγγελισθῆ καί τήν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου. Εἶναι ἡ κορύφωσις τῆς ἀσκητικῆς ὑπακοῆς μέ τήν εὐλογημένη ρῆσι: «Ἰδού ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά τό ρῆμά σου». Γιά νά ἐπιτύχουν τό κατόρθωμα αὐτό μέ ἀνάλογη ποιότητα γνησιότητος καί ἀφοσιώσεως, χιλιάδες μοναχοὶ ἐπί αἰῶνες ἀνεχώρησαν σέ ὄρη καί σπήλαια καί μοναστήρια ἀγωνιζόμενοι καί πορευόμενοι μέ φωτεινό πρότυπό τους τήν

Παναγία, ούτως ὥστε διά τῆς ἐκκοπῆς τοῦ ἰδίου θελήματος νά παραδοθοῦν στό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἐκούσια πτωχεία, ἀφάνεια, σιωπή, καταφρόνησις τοῦ κόσμου, ταπείνωσις, ἀκενοδοξία, κακοπάθεια καί ἕνα εἶδος κατά Θεόν σαλότητος, θά συνοδεύουν τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο καί στήν Γέννησι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καί στά κατοπινά χρόνια τῆς ζωῆς Του. Καί εἶναι ἄξιον θαυμασμοῦ πῶς, βλέποντας ὅλα τά θαυμάσια πού συνέβαιναν σχετικά μέ τό θεῖον πρόσωπον τοῦ Υἱοῦ της, δέν ἐπήρθη γιά τίς εὐλογίες πού κατηξιώθη νά λάβῃ, οὔτε κἄν ἀπέκτησε μεγαλύτερη παρηρησία μέσα στόν κόσμον, διατηρῶντας ἕως τέλους ἀδιάπτωτη ταπείνωσι καί ἀφάνεια. Σεμνότης καί συστολή τήν χαρακτήριζαν ἐπίσης καί ἀπέναντι στόν ἴδιο τόν Υἱό της καί Θεό, δίχως ποτέ νά τραπῇ σέ ἄκαιρη ἐξοικείωσι ἢ ἀναίδεια, ὅπως φαίνεται ἀπό τίς ἀναφορές στό πρόσωπό της κατά τήν ἐξιστόρησι τῆς δράσεως τοῦ Ἰησοῦ στά ἱερά Εὐαγγέλια. Αὐτός ὁ ἀσκητισμός θά χαρακτηρίζῃ τήν Θεοτόκο καί πρό τῆς Κοιμήσεώς της, ὅταν θά τιμᾶται ἐξαιρετικά ἀπό τοὺς Ἀποστόλους, ὅταν θά τήν ἔχουν ὡς μόνο στήριγμα καί παρηγορία τους στήν γῆ, ὡς ἐπέχουσαν τήν θέσιν τοῦ ἀναληφθέντος Υἱοῦ της πλέον μέσα στήν ζωή τους, ὅταν θά καταφεύγουν σέ αὐτήν ὅλοι ὡς πρὸς ἕνα "στάρετς", ὅταν θά λύσῃ ἐπί τέλους τήν καθιερωμένη μακροχρόνια σιωπή της στίς τελευταῖες στιγμές της κατά τήν μόνη γνωστή της ὁμιλία, τήν ὁποία ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς Ἀποστόλους καί τοὺς λοιποὺς συγκεντρωμένους γύρω ἀπό τήν ἱερή κλίνη της.

Ὑπομονή, πίστι καί καρτερία θά λάμπουν στήν Θεομήτορα καί κατά τόν καιρό τοῦ μεγίστου πειρασμοῦ τῆς ζωῆς της: τήν Σταύρωσι τοῦ Υἱοῦ της. Οὔτε ἀντιδράσεις, οὔτε θόρυβος, μόνο ἄφατος πόνος καί πληγωμένη ἀγάπη χωρίς γογγυσμό καί ὀλιγοπιστία. Καί μετὰ τό πέρας τῶν δραματικῶν αὐτῶν γεγονότων θά ζῆ μέ τόν πόθο νά βρεθῇ κοντά στόν ἀναληφθέντα Υἱό της, ἐγκαταλείποντας αὐτόν τόν μάταιον κόσμον. Μέ ἀτα-

ραξία και δοξολογία Θεοῦ θά δεχθῆ τό μήνυμα τοῦ θανάτου της. Ἡ συνάθροις τῶν Ἀποστόλων και λοιπῶν γύρω της, ὅπως παριστάνεται και στήν ὀρθόδοξη εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως, θά θυμίξῃ κατά σχῆμα πρωθύστερον τίς κοιμήσεις ὁσίων πού ἀναπαρίστανται σέ περίφημες τοιχογραφίες -ὅπως τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου στά Μετέωρα. Τό δέ ἅγιο λείψανό της, ὅπως τόσων και τόσων ὁσίων ἀσκητῶν μετέπειτα, θά παραμείνῃ ἀφθαρτο ἀπολύτως, μέχρι βεβαίως τήν ἔνωσί του και πάλι μέ τήν ψυχή και τήν Ἀνάστασί της και μετάθεσί της ἀπ' εὐθείας στούς οὐρανοῦς (αὐτό δηλαδή πού ἡ Ἐκκλησία μας διδάσκει μέ τόν ὄρο "Μετάστασις") γιά νά ἀγάλλεται ἐκεῖ ψυχῇ τε και σώματι δίπλα στόν ἀναστημένο Υἱό της (ψυχῇ τε και σώματι και Αὐτόν).

Ἀπό ἐκεῖ και μετά δέν ἔχουμε τό τέλος, ἀλλά τήν ἀρχή. Τήν ἀρχή τῆς νέας μεγάλης περιόδου τῆς "ζωῆς" τῆς Παναγίας, αὐτήν τῶν ὑπερφυῶν πρεσβειῶν της ὑπέρ τῆς σωτηρίας και βοηθείας τῆς κληρονομίας της. Ἀναφέρεται στά σχετικά κείμενα ὅτι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἔλεγε στήν Παναγία λίγο πρό τῆς Κοιμήσεώς της, ὅτι παρηγορεῖτο γιά τό γεγονός ὅτι, μολονότι δέν εἶδε τόν Κύριο σωματικῶς, ἐν τούτοις ἔβλεπε τουλάχιστον τήν Μητέρα Του και, βλέποντας αὐτήν, ἦταν σάν νά ἔβλεπε τόν ἴδιο τόν Κύριο.

Ἀναλόγως και ἐμεῖς, βεβαρυμένοι ἀπό πλῆθος ἀνομιῶν, ἀδυνατοῦμε νά ἀτενίσουμε στό ἴδιο τό πρόσωπο τοῦ Κυρίου και Κριτοῦ, ἀλλά λαμβάνουμε τουλάχιστον τό θάρρος νά ἀποβλέπουμε στήν εὐσπλαγχνική Μητέρα μας, κρεμόμαστε ἀπό τό φόρεμά της και ζητοῦμε νά ἐξιλεώσῃ τόν Θεό γιά χάρι μας. Και ἔχουμε τήν ἀψευδῆ υπόσχεσί της πώς δέν θά μᾶς παραβλέψῃ, πώς θά σώξῃ αἰεὶ τήν κληρονομία της. Ἀμήν.

Ἱερομόναχος Ἰωάννης Ἀγιαννανίτης

ΑΓΙΟΡΕΙΤΑΙ ΑΣΚΗΤΑΙ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΟΣ

Τά κείμενα πού ακολουθοῦν ἀποτελοῦν μικρά ἐπιλογή σέ μετάφρασι ἀπό τό διβλίο τοῦ Ἁγιορείτου Ἱερομονάχου Ἄντωνίου "Ἀγιορεῖται Ἀσκηταί τοῦ 19ου αἰῶνος", ἐκδόσεως 1988, τό ὁποῖο περιλαμβάνει τό ἐπόμενο ἐγκώμιο ὡς καί συλλογή βίων πολλῶν ἀσκητῶν, καί φανεράνει τήν ὑψηλή πνευματική ζωή τοῦ Ἁγιωνύμου Ὁρους κατὰ τήν ἐποχή αὐτή.

ΕΓΚΩΜΙΟ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΟ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟ

ὑπό Μοναχοῦ Παρθενίου

Επιθυμῶ νά παραστήσω τόν πλοῦτο τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τόν ἀδιάρρευστο πλοῦτο πού φυλάγεται στά βουνά καί τά δάση του, στίς φυλλωσιές καί τίς ρεματιές, δηλαδή νά σκιαγραφήσω τούς δούλους τοῦ Θεοῦ, τούς ἀσκητάς τοῦ Ἄθω.

Τό Ἅγιον Ὁρος ἔχει στείλει στόν Οὐράνιο Βασιλέα πολλούς ὀσίους πατέρας, ἱερομάρτυρας καί μάρτυρας, οἱ ὁποῖοι σέ παλαιότερες ἐποχές μαρτύρησαν ἀπό τούς ἀθέους Ἀραβας, Σαρακηνοῦς καί Τούρκους. Περί τῶν ἀρχαίων πατέρων πολλά ἔχουν γραφή στά βιβλία πού ὀνομάζονται "Γεροντικά".

Κάποιος μαθητής τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου, ὁ ὁποῖος ζοῦσε στήν Σκήτη τοῦ Μαγουλά, παρακαλοῦσε τήν Θεοτόκο

ζητώντας νά τοῦ δείξη πόσοι μοναχοί σώζονται στό "Άγιον Ὅρος. Ἄκουσε τή νύκτα φωνή πού τόν προέτρεπε νά βγῆ ἀπό τό κελλί του καί νά κοιτάξῃ στό ὑψηλό Ὅρος. Αὐτός βγῆκε καί εἶδε πάνω ἀπό τό Ὅρος νά στέκεται ἡ Βασίλισσα τῶν Οὐρανῶν μέσα σέ ἀνέκφραστο φῶς καί γύρω της μέγα πλήθος πυρφόρων στύλων. Καί ἄκουσε φωνή: «Αὐτό τό ἀναρίθμητο πλήθος τῶν πυρφόρων στύλων εἶναι οἱ Ἄθωνῖται Πατέρες· ἂν ἦταν δυνατόν νά μετρήσῃς τά ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, τότε θά μπορούσες νά μετρήσῃς καί τούς προαπελθόντας ἀσκητάς τοῦ Ἄθω. Κατά τούς ἐσχάτους ἕμως χρόνους θά εἶναι ἀκόμη περισσότεροι».

Τώρα θέλω νά σκιαγραφήσω τήν ἀγιορειτική κοινοβιακή ζωή -τούς ζωντανούς νεκρούς, τούς ἐπιγείους ἀγγέλους, τούς οὐρανίους ἀνθρώπους πού μιμοῦνται τήν ἀγγελική ζωή, τούς στρατιῶτας τοῦ Οὐρανοῦ Βασιλέως. Ὅπως οἱ ἄγγελοι νυχθημερόν ὑπηρετοῦν τόν Οὐράνιο Δεσπότη, ἔτσι καί αὐτοί παραδίδουν σῶμα καί ψυχή στόν προεστῶτα τους, δηλαδή τόν Ἡγούμενο, καί εἰς ἀλλήλους γιά τόν Χριστό καί τήν οὐράνιο Βασιλεία. Ἐνστερνίσθησαν τά λόγια τοῦ Κυρίου τους Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος λέγει στό ἅγιο Εὐαγγέλιο: «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν καί ἀράτω τόν σταυρόν αὐτοῦ καί ἀκολουθεῖτω μοί» (Ματθ. 16, 24). Ἐφήρμωσαν στήν πρᾶξι τούς λόγους τοῦ Χριστοῦ. Ἀρνήθησαν ὀλοκληρωτικά τόν ἑαυτό τους. Σήκωσαν τόν σταυρό τους, δηλαδή τά βάσανα καί τούς πειρασμούς. Ἀκολούθησαν τά ἔχνη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πρός τόν Γολγοθά, γιά νά σταυρωθοῦν γιά τόν κόσμον καί νά θανατώσουν τελείως τά πάθη τους, νά ταφοῦν στό μνήμα τῆς ταπεινώσεως καί μέ τήν ἀπάθεια νά ἀναστηθοῦν ἐν Χριστῷ. Νηστεύουν καθημερινῶς. Τήν νύκτα στέκονται στήν προσευχή καί τήν ἡμέρα ἀσχολοῦνται μέ τά διακονήματα.

Μ' αὐτές τίς τρεῖς ἀρετές φθάνουν τήν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Μέ τήν νηστεία κατευναζοῦν τό σῶμα τους καί τά πάθη, διότι ἡ κοιλία εἶναι ἡ βασίλισσα τῶν παθῶν· ὅταν φονεύῃς τήν βασι-

λισσα, διασκορπίζονται οι υπηρέτες. Μέ τήν υπακοή ξεριζώνουν τά πάθη, έπιτυγχάνουν τήν ταπεινώσι και παραδίδονται στήν ταπεινοφροσύνη. Μέ τήν προσευχή αποδιώκουν όλους τούς άκατάστατους λογισμούς και ένώνονται μέ τόν ίδιο τόν Θεό.

Αυτοί οι κατά τήν προαίρεσι μάρτυρες έθεσαν τήν πίστι ως άκλόνητο θεμέλιο τής σωτηρίας τους. Πιστεύουν στόν Δημιουργό τους και Βασιλέα τών Ούρανών ότι δέν θά τούς άποστερήση τών μαρτυρικῶν στεφάνων. Οι μάρτυρες υπέφεραν πληγές, χτυπήματα φυλακίσεις και στό τέλος τόν ίδιο τόν θάνατο. Ένω αυτοί μέ τήν θέλησί τους σηκώνουν τόν ζυγό τής άσκήσεως: υπακοή, νηστεία, προσευχή, πάννουχο στάσι, άγρυπνία, γονυκλισία. "Ο,τι δέν ζητοῦν, αυτό τούς προσφέρουν· ό,τι δέν έπιθυμοῦν, αυτό τούς διατάζουν· εκεί πού παρακαλοῦν νά πάνε, δέν τούς έπιτρέπουν· όπου δέν θέλουν, εκεί τούς στέλνουν. Πάντοτε σταυρωμένοι· καρφωμένοι εκεί όχι από τό μίσος τών δημίων τους, αλλά μέ τό θέλημά τους.

Άλλά ακόμη και ό κάκιστος βασανιστής, ό διάβολος, αδιάκοπα πολεμά έναντίον τους νοερά, τούς παρακινεί νά κατεβοῦν από τόν σταυρό, τούς φέρνει βλαβερούς λογισμούς, νοσταλγία τοῦ κόσμου και τών έν τῷ κόσμῳ, τών γονέων και συγγενῶν, τοῦ πλούτου και όλης τής άπάτης και τής όμορφιάς τοῦ κόσμου τούτου. Άκόμη ό πονηρός έχθρός διάβολος τούς φιθυρίζει: κατέβα από τόν σταυρό, δέν μπορεῖς τόσο νά νηστεύης, δέν μπορεῖς νά σηκώσης τέτοια υπακοή, θά άρρωστήσης· εἶσαι νέος και θά ζήσης πολλά χρόνια, κατέβα από τόν σταυρό.

Έκεινον πού δέν δέχεται αυτά, τόν παρακινεί νά φύγη από τό μοναστήρι, νά πάη για άσκησι στήν έρημο. Μόνο νά μπορέση νά τόν αποκόψη από τήν αδελφότητα και νά τόν ξεχωρίση από τήν έκλεκτή ποιμνη τοῦ Θεοῦ. Άλλά αυτοί οι πνευματικοί στρατιῶται νικοῦν τόν πονηρό σύμβουλο· και μόνοι τους και μέ τήν προσευχή. Έάν δέν μποροῦν μόνοι τους, τότε φανερώνουν τόν πόλεμό τους στόν ποιμένα τους, τόν Ήγούμενο. Διότι στά

ἀγιορειτικά κοινόβια μοναστήρια ὑπάρχει συνήθεια οἱ ἀδελφοὶ καθημερινῶς νὰ ἐξομολογοῦνται τοὺς λογισμούς τους καὶ ὅλες τὶς ἐπιθέσεις τοῦ πονηροῦ στὸν ποιμένα τους καὶ προεστῶτα, τὸν Ἠγούμενο.

Τοῦ ἔχουν τέτοια ἐμπιστοσύνη, ὥστε ὅλους τοὺς λογισμούς καὶ ὅλες τὶς ἐπιβουλές θέτουν ὑπ' ὄφιν του καὶ ὑπὸ τὴν κρίσιν του. Ὅπως ἐκεῖνος εἰπῆ, ἔτσι κάνουν. Δέχονται τὶς συμβουλές του σάν ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Θεὸ καὶ φεύγουν εἰρηνικοί. Γι' αὐτὸ ὁ διάβολος καὶ ὅλες οἱ πονηρίες καὶ μηχανορραφίες του μένουں χωρὶς ἀποτέλεσμα καὶ δέν ἔχουν καμμιὰ ἰσχύ στὸς τελείους ὑποτακτικούς. Ἀλλὰ ὅταν τοὺς ἔρχεται ὁ λογισμὸς, ἐκεῖνοι τὸν κρατοῦν σάν ἄλογο ἀπὸ τὸ χαλινάρι καὶ τὸν ὀδηγοῦν στὸν ποιμένα τους λέγοντας: «Γιατί μέ ἐνοχλεῖς; Δέν τό ξέρεις ὅτι δέν ἔχω δικό μου θέλημα καὶ δική μου κρίσι; Καὶ ὅτι δέν γνωρίζω ἀπὸ ποῦ εἶσαι: ἀπὸ τὸν Θεὸ ἢ ἀπὸ τὸν διάβολο; Πᾶμε στὸν Ἠγούμενο, καὶ ὅπως ἐκεῖνος κρίνει». Καὶ ἔτσι εἰρηνεύουν.

Κάθε ὥρα καὶ κάθε λεπτό φροντίζουν νὰ τηροῦν καθαρὴ καὶ ἀμόλυντη συνειδήσι, τόσο ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅσο καὶ ἐνώπιον τοῦ ποιμένος καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος.

Αὐτοὶ οἱ ζωντανοὶ νεκροὶ εἶναι θαμμένοι σάν σέ μνήμα, στήν ἐκκοπή τοῦ ἰδίου θελήματος καὶ τῆς ἰδικῆς τους κρίσεως. Μὲ τό σῶμα ἐπιτελοῦν τό διακόνημα, βαστάζουν τὰ βάρη τοῦ προεστῶτος καὶ ἀλλήλων, καὶ μέ τό νοῦ καὶ τὴν καρδιά πάντοτε συνομιλοῦν μέ τὸν Θεὸ λέγοντες ἀδιαλείπτως: Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με!

Αὐτοὶ οἱ στρατιῶται τοῦ Οὐρανίου Βασιλέως βαδίζουν τοὺς δύο δρόμους τῆς μοναχικῆς ζωῆς: τῆς ὑπακοῆς μέσα σέ ἀδελφότητα καὶ τῆς ἐν προσευχῇ ἡσυχίας. Μὲ τὴν ὑπακοή φθάνουν στήν ὑπακοή καὶ τὴν ταπεινοφροσύνη, ἐνῶ μέ τὴν ἡσυχία ἀνέρχονται στό ὑψηλότατο σκαλοπάτι τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀπαθείας. Ποῦ νὰ βρεθῆ ἐδῶ ἀπληστία καὶ ἀγάπη πρὸς τὰ γήινα πράγματα; Ποῦ φθόνος καὶ μίσος; Ποῦ φιληδονία καὶ

μέθη; Ἀληθινὰ ἐδῶ δέν ὑπάρχει χῶρος οὔτε γιά ἓνα πάθος, διότι ἐκεῖνος πού ἔρχεται στό μοναστήρι καί ἀποφασίζει νά ζήσει στό κοινόβιο, παραδίδει στό κοινό τῆς ἀδελφότητος τήν ιδιοκτησία του, τά πράγματά του, τά βιβλία καί τίς εἰκόνες του.

Ὅλοι αὐτοί οἱ στρατιῶται τοῦ Οὐρανίου Βασιλέως, ἐπειδή ἀγάπησαν τόν Κύριό τους μέ ὅλη τήν καρδιά τους, μέ ὅλη τήν ψυχή τους καί μέ ὅλη τήν διάνοιά τους, αὐτοί οἱ δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ὄχι μέ λόγια, ἀλλά μέ ἔργα ἐκπληρώνουν τόν λόγο τοῦ Σωτῆρος των: «Ὅστις ἔρχεται πρὸς με καί οὐ μισεῖ τόν πατέρα αὐτοῦ καί τήν μητέρα καί τήν γυναῖκα καί τά τέκνα καί τούς ἀδελφούς καί τάς ἀδελφάς, ἔτι δέ καί τήν ἑαυτοῦ ψυχήν, οὐ δύναται μου μαθητής εἶναι» (Λουκ. 14, 26). Σ' αὐτούς πραγματοποιεῖται ἡ ὑπόσχεσις τοῦ Κυρίου: «Πᾶς ὅς ἀφήκεν οἰκίας ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφάς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγρούς ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήφεται καί ζωήν αἰώνιον κληρονομήσει» (Ματθ. 19, 29).

Αὐτοί οἱ πνευματικοί στρατιῶται μποροῦν θαρρετά νά ποῦν: «Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήσαμεν πάντα καί ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν;» (Ματθ. 19, 27). Καί ὁ Κύριος κατά τήν Ἐσχάτη Κρίσι θά ἀπαντήσει: «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τήν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν» (Ματθ. 25, 34). Οὔτε σ' αὐτόν τόν κόσμον δέν ἀφήνει ὁ Κύριος τούς δούλους Του, πού μέ πίστι καί ἀγάπη τόν ὑπηρετοῦν, ἀλλά τούς στέλνει διάφορες παρηγορίες καί τούς ἀνταμείβει μέ διάφορα χαρίσματα τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Πολλοί διαπλεύσαντες τήν κυματώδη θάλασσα τῶν παθῶν, ἔφθασαν τήν γαλήνη τῆς ἀπαθείας.

Εἶδα πολλούς πού τήν ζωή τους τήν πέρασαν σέ κοινόβιο, μέ τέλεια ὑπακοή καί ἐκκοπή τοῦ ἰδίου θελήματος. Κάποιοι σέ 20, ἄλλοι σέ 30 καί μερικοί σέ 40, 50 ἢ 60 χρόνια ἔφθασαν τήν τελειότητα τῆς ἀπαθείας, ἀνῆλθαν στήν ὑψηλότατη βαθμίδα

τῆς ἀγάπης καί τῆς ἀκακίας καί ἔγιναν σάν ἄγγελοι. Ἔφθασαν σέ βάθος ταπεινοφροσύνης καί πραότητος. Ὅσοι ἔφθασαν στήν ἀπάθεια ἔλαβαν ὡς δῶρο τά δάκρυα καί δέν μποροῦν ποτέ νά τά συκρατήσουν, ἄλλοτε γιά τίς ἁμαρτίες τους, ἄλλοτε γιά τούς ἀδελφούς τους ἢ γιά ὅλο τόν κόσμο, γιά νά συγχωρήσῃ ὁ Κύριος τίς ἁμαρτίες ὅλου τοῦ κόσμου. Ἄλλοι ἔλαβαν τό δῶρο τῶν δακρύων τῆς χαρᾶς καί αἰσθάνονται τό μέγα Του ἔλεος καί τήν ἀγαθότητα πρὸς τό γένος τῶν ἀνθρώπων· καί διότι τούς ἀξίωσε νά ἀπομακρυνθοῦν ἀπό αὐτόν τόν μάταιο καί γεμάτο μέριμνες κόσμο καί νά ἔρθουν στόν ἥσυχο λιμένα τῆς μοναχικῆς ζωῆς.

Μερικοὶ ἔλαβαν τό χάρισμα τῆς προφητείας, τῶν ἀποκαλύψεων καί τῶν ὁράσεων, καί ἄλλοι τό χάρισμα τῆς ἀρπαγῆς τοῦ νοῦ στόν Θεό. Αὐτά τά χαρίσματα τά φανεροῦν μόνο στούς ποιμένας των, τούς πνευματικούς πατέρας, οἱ ὁποῖοι μποροῦν νά διακρίνουν τήν ἀλήθεια ἀπό τίς πλάνες. Ὡς ἔμπειροι ὁδηγοὶ ὅλα τά δοκιμάζουν μέ τήν ταπεινοφροσύνη, ἀναγράφοντας ὅλα στήν μεγάλη φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου καί στίς προσευχές τῶν ἀδελφῶν. Πάντοτε συνιστοῦν τήν προφύλαξι ἀπό τίς πονηρίες τοῦ ἀρχαίου μας ἐχθροῦ, διότι αὐτός μεταμορφώνεται εἰς ἄγγελον φωτός. Τόν καθένα οἱ πνευματικοὶ πατέρες διδάσκουν νά ἐπικαλῆται ἀδιαλείπτως τό ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, νά ἐπιζητῇ τό μέγα Του ἔλεος, νά πενθῇ γιά τίς ἁμαρτίες του καί νά μὴ ἀποκρύπτῃ ὅποιουσδήποτε λογισμούς ἢ χαρίσματα.

Αὐτοὶ οἱ στρατιῶται τοῦ πνεύματος ζῶντες ἐν σώματι νικοῦν τόν ἄσαρκο ἐχθρό διάβολο. Ὅλες τίς παγίδες του τίς ἀχρηστεύουν μέ τήν ὑπακοή καί τήν ταπείνωσι, καί τίς πλάνες του τίς ξεσκεπάζουν καθοδηγούμενοι σέ ὅλα ἀπό τήν διάκρισι τῶν πνευματικῶν πατέρων. Ἐχοντες μιά τέτοια βιοτή καί πλείοντες μέ ἀγαθή καρδιά τήν θάλασσα τούτου τοῦ βίου, φθάνουν τόν εἰρηνικό καί ἀκαταίσχυντο λιμένα καί περνοῦν στήν οὐράνια,

αιώνια κατοικία, «ἐνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλά ζωὴ ἀτελεύτητος».

“Οταν κάποιος ἀπ’ αὐτούς ἀρρωστήσῃ, πηγαίνει στό νοσοκομεῖο. Ἄν δέν μπορῇ μόνος του, τόν πηγαίνουν καί τόν περιποιοῦνται οἱ ἄλλοι. Οὔτε μιά μητέρα δέν μπορεῖ νά κοπιάζῃ τόσο γιά τὰ ἀρρωστα παιδιά της, ὅσο οἱ πνευματικοὶ ἀδελφοὶ φροντίζουν γιά τούς ἀσθενεῖς. Ὁ Ἡγούμενος δύο φορές τήν ἡμέρα ἐπισκέπτεται τούς ἀσθενεῖς καί κάνει γι’ αὐτούς ἰδιαίτερη προσευχή. Κοινωνοῦν κάθε μέρα. Εἶναι θαυμαστό ὅτι οἱ ἀσθενεῖς στό Ἅγιον Ὄρος δέν πέφτουν ἐπί μακρόν στό κρεβάτι, ἀλλά εἴτε γρήγορα ἀναρρωνύουν εἴτε γρήγορα ἀπέρχονται στήν αἰώνιο ζωὴ. Πάντως εἰρηνικά σάν νά βυθίζονται στόν ὕπνο.

“Ὅλα αὐτά τὰ εἶπα γιά τούς πατέρας πού ζοῦν στά μοναστήρια ἢ κοντά σέ μοναστήρι. Ἀλλά στό Ἅγιον Ὄρος ὑπάρχουν πολλοὶ τέλειοι ἀναχωρηταί, οἱ ὁποῖοι ζοῦν σέ δυσπρόσιτα μέρη καί σέ βαθύτατα σπήλαια καθ’ ὅλον τόν Ἄθωνα, σέ βουνά καί σέ χαράδρες καί ρεματιές, ὅπου σπανίως οἱ ἄνθρωποι πηγαίνουν. Ζωντανοὶ στίς σπηλιές. Τά ράσα τους ἀπό τήν πολυκαιρία ἔχουν γίνει κουρέλια καί βαδίζουν ἡμίγυμνοι, ἐνῶ μερικοὶ σκεπασμένοι μέ τό τρίχωμά τους. Τρώγουν ἀγριόχορτα καί λαχανικά. Ἄλλους τούς τρέφει ὁ Θεός. Κρύβονται ἀπό τούς ἀνθρώπους καί σπάνια ἐμφανίζονται σέ κάποιον. Συμβαίνει νά βρῆς τό κελλί τους, ἀλλά νά συναντήσῃς τούς ἰδίους εἶναι σπάνιο γεγονός.

Κάποιοι μοναχοὶ ἔτσι βρῆκαν κάποιον μοναχό καί συζήτησαν μαζί του. Τόν ρώτησαν:

—Πόσον καιρό ζῆς στήν ἔρημο καί ἀπό ποῦ ἦρθες;

Αὐτός ἀπάντησε:

—Δέν σᾶς εἶναι χρήσιμο νά μάθετε τήν κοσμική μου ζωὴ. Ἴσως μόνον τοῦτο· ὅτι ἄφησα νέος τόν κόσμον, ἦρθα ἐδῶ στό Ἅγιον Ὄρος καί ἐδῶ ζῶ περισσότερο ἀπό πενήντα χρόνια. Ἄπ’ αὐτά, τὰ 10 τὰ ἔζησα σέ μοναστήρι στήν ὑπακοή καί τὰ

40 σ' αὐτήν τήν ἔρημο. Καθ' ὅλο αὐτό τό διάστημα κανένα ἀπό τούς πατέρες δέν εἶδα, ἐκτός ἀπό σᾶς καί τούς ἀδελφούς τῆς συνοδίας μας.

Τόν ξαναρώτησαν:

- "Ὡστε δέν ζῆς μόνος σ' αὐτήν τήν ἔρημο;

Αὐτός ἀπήντησε:

- "Ὁχι, εἶμαστε ἐδῶ 40, τούς ὁποίους τρέφει ὁ Θεός.

Τόν ρώτησαν ἀκόμη:

- Καί πῶς ζοῦσατε τόν καιρό πού τό "Ἅγιον" Ὄρος ἦταν σχεδόν κατεστραμμένο καί ὅταν παντοῦ πηγαينوέρχονταν Τοῦρκοι καί λησταί;

Ἐκεῖνος ἀπήντησε:

- Ἐμεῖς οὔτε εἶδαμε οὔτε ἀκούσαμε τίποτε.

Τότε ἔβαλε μετάνοια καί κίνησε γιά τήν ἐνδοτέρα ἔρημο.

Τό 1844, μοναχοί ἀπό τήν Σκήτη τῶν Καυσοκαλυβίων προχώρησαν στήν πιό ἀπρόσιτη ἔρημο, ὅπου μάζευαν ἱαματικά βότανα γιά νά τά πουλήσουν. Μεταξύ αὐτῶν ἦταν κάποιος Ρώσος, ὁ μοναχός Δαβίδ. Αὐτός ἔλεγε ὅτι βρῆκαν κάποιον ἐρημίτη, ὁ ὁποῖος εἶχε πεθάνει καί ἦταν ξαπλωμένος στό χῶμα χωρίς νά ἔχη κανένα ροῦχο ἐπάνω του. Δέν γνώριζε κανείς πότε εἶχε πεθάνει, διότι τό σῶμα του καθόλου δέν εἶχε φθαρεῖ, ἀλλά ἀντίθετα ἀπέπνεε εὐωδία. Ἀφοῦ τοῦ ἔφαλαν τήν ἀκοιουθία, τόν ἔθαψαν, ἀλλά τό ὄνομά του δέν τό ἐγνώρισαν.

Τό 1846, τρεῖς ἄνθρωποι πῆγαν στόν "Ἅθωνα καί μπῆκαν στήν σπηλιά πού ἀσκήτευσε ὁ ὅσιος Πέτρος ὁ Ἄθωνίτης. Εἶδαν ὅτι κάποιος ζῆ σ' αὐτήν, ἀλλά δέν ἀξιώθηκαν νά συναντήσουν τόν ἐρημίτη. "Ὅταν ἄκουγε ὅτι πηγαίνουν ἄνθρωποι, αὐτός ἔφευγε. Εἶδαν ὅλα ὅσα εἶχε: μία εἰκόνα, τό κομποσχοῖνι, μιά στάμνα μέ νερό, καί χόρτα γιά φαγητό. Ψωμί δέν ὑπῆρχε. Γιά κρεββάτι εἶχε τό γυμνό χῶμα.

Μπορεῖ νά λεχθῆ ὅτι τό "Ἅγιον" Ὄρος μοιάζει μέ κυφέλη. Ὅπως στήν κυφέλη ὑπάρχουν πολλές μελισσοφωλιές, ἔτσι καί

στό "Άγιον Όρος υπάρχουν πολλά μοναχικά κελλιά. Όπως στην κυφέλη αδιάκοπα βουίζουν οι μέλισσες, έτσι και στον Άθω οι μοναχοί νυχθημερόν βομβίζουν προφέροντας φαλμούς και πνευματικούς ύμνους.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ

Ό Γρηγόριος ό Πνευματικός έζησε στό κελλί τών αγίων Κωνσταντίνου και Έλένης, κοντά στό Μοναστήρι του Παντοκράτορος. Έλληνας στην καταγωγή από την Καππαδοκία, και μέγας νηστευτής. Έτρωγε δύο φορές την εβδομάδα, ενώ κατά τις νηστείες μία φορά. Νέος στην ηλικία εγκατέλειψε τον κόσμο, τούς γονείς και την περιουσία του και 18 ετών ήρθε στό "Άγιον Όρος, όπου έζησε 40 χρόνια στην υπακοή γέροντος, τον όποιον καθ' όλα έμμεϊτο. Ό γέροντάς του τον έκειρε μοναχό και του έδωσε την εύλογία να γίνη ιερομόναχος και Πνευματικός. Μετά από 40 χρόνια, τό 1840, ό γέροντας ανεπαύθη έν Κυρίω και τον άφησε διάδοχο της πνευματικής, και όσης υπήρχε ύλικής, κληρονομιάς και δύο άδελφούς ως ύποτακτικούς.

Ό Γρηγόριος, άφου έθαφε τον γέροντά του και πέρασε ώρισμένος καιρός, κάλεσε τούς μαθητάς του και τούς είπε:

- Τέχνα μου, δέν μπορώ να είμαι γέροντας και διδάσκαλός σας. Άν και ήμουν 40 χρόνια στην υπακοή και διδάχθηκα την καλογερική, όμως έχω ακόμη πολλά να διδαχθώ και γι' αυτό δέν μπορώ να ζώ κατά τό θέλημά μου. Θα πάω στό Ρωσικό, σέ κοινόβιο, και εκεί θα διδαχθώ την τελεία καλογερική, την ταπεινώσι και την ύπομονή. Έσεϊς, άν θέλετε, μείνετε σ' αυτό τό κελλί, είδ' άλλως πηγαίνετε σέ κάποιο μοναστήρι.

Λυπήθηκαν οι ύποτακτικοί του, σάν άκουσαν τά λόγια αυτά από τόν γέροντά τους, και πολύ τόν παρεκάλεσαν νά παραμείνη. Τό ίδιο και οι άδελφοί της Μονής Παντοκράτορος και οι άλλοι πατέρες πού ζούσαν εκεί κοντά. Άλλά αυτός τούς απήντησε:

- Άδελφοί και πατέρες, δέν μπορώ νά είμαι γέροντάς σας ούτε πνευματικός σας. Πάω νά δοκιμασθώ σέ κοινόβιο και νά μάθω τήν τελεία καλογερική. Συχνά άκουγα από τόν γέροντά μου ότι ή έρημος μόνο αποκοιμίζει τά πάθη, ένω τό κοινόβιο τά νεκρώνει και τά ξεριζώνει. Έγώ τά φοβοῦμαι, έστω και άν έζησα 40 χρόνια στην έρημο κάτω από γέροντα. Άλλά νά, ό γέροντας έκοιμήθη και έγώ φοβοῦμαι μήπως τά πάθη ξυπνήσουν μέσα μου και χαθώ. Γι' αυτόν τόν λόγο δέν μπορώ νά μείνω μαζί σας, αλλά πάω νά νεκρώσω τά πάθη μου.

Ήρθε λοιπόν στό Ρωσικό σχεδόν ταυτόχρονα μέ μάς -διηγείται ό μοναχός Παρθένιος- τό έτος 1840. Ό Κύριος μέ άξίωσε νά ζήσω κοντά του. Πάντοτε πηγαίναμε μαζί στά διακονήματα. Παρόλο πού ήταν Πνευματικός, σέ κάθε εργασία πήγαινε πριν άπ' όλους και προς όλους έδειχνε ταπεινώσι και ύπακοή.

Είχε τέτοια καθαρότητα καρδιάς και χάρισμα διοράσεως, ώστε έβλεπε και τούς κρυπτούς λογισμούς. Αυτό έγώ ό άμαρτωλός τό δοκίμασα στον έαυτό μου. Κάποια ήμέρα μαζεύαμε έλιές όλη ή άδελφότης, και αυτός ήταν μαζί μας. Έμένα μέ βασάνιζαν κάποιοι λογισμοί. Αυτός μέ πλησίασε, μέ κτύπησε έλαφρά στον ώμο και μου είπε στά έλληνικά:

- Πάτερ, γιατί δέχεσαι τέτοιους λογισμούς; Είναι του διαβόλου. Διώξε τους μακριά από σένα.

Όταν άκουσα αυτά, έξεπλάγην, έπεσα στά πόδια του και ζητούσα τίς άγιες ευχές του. Τόσο γλυκάθηκε ή καρδιά μου κατόπιν, ώστε μέ κανένα τρόπο δέν μπορούσα νά συγκρατήσω τά δάκρυά μου. Και ευχαρίστησα τόν Κύριό μου Ίησού Χριστό και τήν Θεοτόκο, πού άξιώθηκα νά ζώ σέ μοναστήρι και νά πηγαίνω στά διακονήματα μαζί μέ τόσο μεγάλους γέροντες.

Ἐκείνη τήν ἐποχή στό Ρωσικό ζοῦσε κάποιος μεγαλόσχημος ὄνόματι Μαρτινιανός, Ἕλληνας τό γένος, μέ τελεία ὑπακοή καί ἐκκοπή θελήματος, ἔτσι πού ἔγινε ἄκακος σάν παιδί. Εἶχε τόση ἀγάπη πρὸς ὄλους, ὥστε τήν φυχή του θυσίαζε γιά τόν καθένα καί σήκωνε τίς ἀδυναμίες ὄλων. Εἶχε ἐπίσης τόση Χάρι ἀπό τόν Θεό καί καθαρότητα καρδιάς, ὥστε ἔβλεπε τούς πύο κρυφούς λογισμούς τῆς καρδιάς. Ρωσικά δέν ἤξερε, ἀλλά ἐμᾶς τούς Ρώσους συχνά μᾶς ἤλεγχε καί μᾶς ἔδινε ψυχοσωτήριες συμβουλές. Ἐνίστε μιλοῦσε τόσο καλά ρωσικά, πού οὔτε Ρώσος μπορεῖ νά μιλήσει, ἐνῶ μετὰ ἀπό λίγο δέν ἤξερε τίποτα, πράγμα πού πολύ μᾶς ἐξέπληττε.

Γιά τόν Γρηγόριο ὅμως ἡ ζωή στό κοινόβιο ἦταν δύσκολη, κυρίως λόγω τῆς νηστείας, διότι ὁ ἡγούμενος τόν ὑποχρέωνε νά κάνη ὑπακοή, νά πηγαίνει πάντα στήν Τράπεζα καί νά ὠφελῆ μέ τήν παρουσία του τήν ἀδελφότητα. Τόν διώρισε μάλιστα καί Πνευματικό ὄλης τῆς ἀδελφότητος.

Τό ὄλο διάστημα πού ἔμεινε ἐκεῖ ἦταν δύο χρόνια. Ἡ ἀδελφότης τῆς Μονῆς Παντοκράτορος ἀδιάκοπα ἐρχόταν καί τόν παρακαλοῦσε μετὰ δακρύων νά ἐπιστρέψῃ, καθόσον δέν μποροῦσαν νά βροῦν πουθενά ἄλλον Πνευματικό. Παρεκάλεσαν καί τούς γεροντάδες νά τόν πείσουν νά ἐπιστρέψῃ. Ἔτσι ὄλοι ἄρχισαν νά τόν συμβουλεύουν νά ἐπιστρέψῃ στό κελλί του. Ἀκόμη καί ὁ Ἠγούμενος τό ἴδιο τόν ἐσυμβούλευε. Τελικά πῆγε δίνοντας μεγάλη χαρά στήν Μονή Παντοκράτορος καί σ' ὄλους τούς ἀδελφούς τῶν Καρυῶν.

Ο ΔΟΚΙΜΟΣ ΜΟΝΑΧΟΣ ΙΑΚΩΒΟΣ ΚΑΙ Ο ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΓΕΡΟΝΤΑΣ

Κάποιος νέος, Βούλγαρος τό γένος, ὄνόματι Ἰάκωβος, χωρίς νά συμβουλευθῆ ἔμπειρους γέροντες, ὑποτάχθηκε σέ κάποιον

Ἐλληνα γέροντα, ὁ ὁποῖος ζοῦσε στήν Σκήτη τῶν Καυσοκαλυβίων σέ κελλί κάτω ἀπό τό Κυριακό. Ἐκεῖνος ὁ γέροντας ἀκολουθοῦσε τήν πλατεῖα καί εὐρύχωρη ὁδὸ καί ἐπὶ πλέον ἦταν τραχύς χαρακτήρας. Ἀπό πνευματική ζωὴ τίποτε δέν καταλάβαινε, οὔτε φαινόταν νά τήν ἐπιζητοῦσε. Ὁ Ἰάκωβος ἀντίθετα ἐπιθυμοῦσε τήν ἀσκητική ζωὴ, ἤθελε νά νηστεύη καί νά προσεύχεται, ὅμως ὁ γέροντας δέν τοῦ τό ἐπέτρεπε. Ὁ Ἰάκωβος ρώτησε τόν Πνευματικό τί νά κάνη. Ἐκεῖνος τόν συνεβούλευσε νά ὑπακούη καί σ' ἓνα τέτοιον ἀκόμη γέροντα, ἐξηγώντας του πόση ὠφέλεια θά ἔχη, ἂν παράλο τοῦτο διαφυλάξῃ τόν νοῦ του καί ἀκολουθῇ τήν φωνή τῆς συνειδήσεώς του.

Ὁ νέος ἔκανε μέν ὑπακοή, ὄχι ὅμως χωρίς μεγάλη ἐσωτερική στενοχώρια, τήν ὁποία ἐξωμολογεῖτο στόν Πνευματικό καί τόν παρακαλοῦσε νά τοῦ δώσῃ εὐλογία νά πάη σέ ἄλλον γέροντα. Ὅμως ὁ Πνευματικός δέν τοῦ ἔδινε εὐλογία νά ἀφήσῃ τόν γέροντά του, ἀλλά τοῦ ἔλεγε πῶς πρέπει νά τοῦ ὑποτάσσεται κατὰ πάντα. Μόνο πού τοῦ ὥρισε ὡς ἀσκησι νηστεία καί κανόνα, τά ὁποῖα ἔπρεπε νά ἐκτελῇ κρυφά ἀπό τόν γέροντα. Ὁ Ἰάκωβος ὑπήκουσε. Προσευχόταν τήν νύκτα, τήν ἡμέρα ἐργαζόταν, πρόσεχε πολύ καί ἐγκρατευτόταν ἀπ' ὅλα. Πλήν ὅμως δέν μποροῦσε νά κρυφθῇ ἀπό τόν γέροντα, ὁ ὁποῖος ἄρχισε νά τόν παρακολουθῇ, νά τόν πιέζῃ νά τρώῃ περισσότερο καί νά κοιμᾶται.

Ὁ Ἰάκωβος εἶχε συνήθεια νά πηγαίνει κάθε βράδυ στό Κυριακό καί νά προσεύχεται στόν νάρθηκα, μπροστά στήν εἰκόνα τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἡ ὁποία βρίσκεται πάνω ἀπό τήν εἴσοδο τοῦ ναοῦ. Ἔτσι ἔκανε ἐπὶ μακρόν. Κάποια ἡμέρα, πού εἶχε πολλή στενοχώρια λόγω τῆς ζωῆς του μ' ἐκεῖνον τόν γέροντα, τήν ὥρα πού προσηύχετο ἄκουσε κάποιον νά ἔρχεται. Κρύφθηκε. Μέ ἡχηρό βηματισμό μπῆκε στόν νάρθηκα ἓνας γέροντας μέ γκριζα γενειάδα καί μακριά μαλλιά, τελείως

γυμνός. Στάθηκε μπροστά στην πόρτα τῆς ἐκκλησίας καί, ἀφοῦ προσευχήθηκε, σταύρωσε τήν πόρτα, ἡ ὁποία ἀμέσως ἀνοιξε μόνη της. Ὁ γέροντας μπῆκε στόν ναό καί γιά πολλή ὥρα προσευχήθηκε στό μέσον τοῦ ναοῦ. Προσευχόταν ἐκφώνως. Μετά ἀπό μακρά προσευχή, ὁ γέροντας ἀσπάσθηκε τίς εἰκόνες καί ἐξῆλθε. Σταύρωσε πάλι τήν πόρτα, ἡ ὁποία μόνη της ἔκλεισε, καί ἔφυγε ἀπό τόν ναό.

Ὁ Ἰάκωβος θέλησε νά ἐξιχνιάσῃ ποιός εἶναι ἐκεῖνος ὁ γέροντας καί νά τόν παρακαλέσῃ νά τόν πάρῃ μαζί του. Γι' αὐτό ἀμέσως βγῆκε καί τόν ἀκολούθησε ἀπό μακριά. Ἔτσι ἀπό τά Κουσοκαλύβια ἀνέβηκαν στό βουνό μέχρι τήν Κερασιά, ὅπου ὁ γέροντας ἔστριψε καί πῆρε τήν κατεύθυνσι πρὸς τόν Ἄθωνα. Ὄταν ἄρχισε νά χαράζῃ, ἦσαν ἤδη κοντά στό Κάθισμα "Παναγία". Ὁ Ἰάκωβος ἀπεφάσισε νά προφθάσῃ τόν γέροντα, ἀλλά τήν ἴδια στιγμή ὁ γέροντας, ὁ ὁποῖος μέχρι τότε προχωροῦσε σάν νά μή εἶχε τίποτε καταλάβει, γύρισε καί εἶπε στόν Ἰάκωβο:

- Ποῦ πᾶς;

Ἐκεῖνος πλησίασε καί τόν παρεκάλεσε νά τόν πάρῃ μαζί του. Ὁ γέροντας ἀπήντησε:

- Ἐσύ δέν μπορεῖς νά ζήσης ἐδῶ. Πήγαινε στόν γέροντά σου καί νά κάνῃς ὑπακοή. Αὐτό θά σέ βοηθήσῃ νά σωθῆς. Ὅποιος δέν ἔχῃ ἀποκτήσει τήν Θεία Χάρι, δέν μπορεῖ νά ζήσῃ σ' αὐτόν τόν τόπο. Ἡ σωτηρία σου εἶναι ἐκεῖ, κοντά στόν γέροντά σου. Νά γνωρίζῃς καί τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος σύντομα θά σέ πάρῃ κοντά Του.

Ὁ γέροντας ξεκίνησε καί ἀπομακρυνόμενος πρόσθεσε καί τοῦτο:

- Ἐμεῖς ἐδῶ εἴμαστε δύο.

Καί ἄρχισε νά ἀνηφορίζῃ πρὸς τήν "Παναγία".

Ὁ Ἰάκωβος ὄλα αὐτά τά διηγήθηκε στόν Πνευματικό. Ἐκεῖνος ἐπιβεβαίωσε τά λεχθέντα καί συμβούλευσε τόν Ἰάκωβο

πῶς νά ἐτοιμασθῆ γιά τήν ἔξοδο. Σέ τρεῖς ἐβδομάδες ὁ Ἰάκωβος ἐκοιμήθη.

Μετά τρία χρόνια, κατά τήν ἐκταφή, τά ὀσῶα του εὐωδίαζαν, τό δέ κρανίο ἦταν γεμάτο μῦρο. Πολλοί πού δέν ἤξεραν τήν ζωή του ἐξεπλήσσοντο, ὅπως βέβαια καί ὁ γέροντάς του.

Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ

Ρῶσος τήν καταγωγή ἀπό εὐσεβῆ οἰκογένεια. Στό ἅγιο Βάπτισμα ἔλαβε τό ὄνομα Ἀλέξιος. Ἀπό μικρός ἐπόθησε τήν μοναχική ζωή. Ἐγκατέλειψε τόν κόσμο καί ἔφυγε στά μοναστήρια τῆς Μολδαυίας ἔχοντας συνοδοιπόρο κάποιον φίλο του, ἔραστή καί ἐκείνον τῆς ἀγγελικῆς πολιτείας, ὀνόματι Νικήτα. Ὑποτάχθηκαν σέ κάποιον γέροντα στήν Σκήτη Μπαλασέβο. Ἐκεῖνος βλέποντας τόν πόθο τῶν νέων, τούς ἔχειρε καί ὠνόμασε τόν μέν Ἀλέξιο Ἄβελ, τόν δέ Νικήτα Νίκανδρο. Ἐπιδόθηκαν τότε στούς ἀσκητικούς ἀγῶνες προσθέτοντας πόθο στόν πόθο καί κόπους στούς πρωτύτερους κόπους.

Βλέποντας ὁ γέροντας τήν μεγάλη ἀσκησι καί τήν ταπείνωσι τοῦ Ἄβελ, σύντομα τοῦ πρότεινε νά λάβῃ χειροτονία, διότι ἦταν ἄξιος καί ἔμπειρος στήν Γραφή. Ὁ Ἄβελ τό θεώρησε πολύ βαρῦ καί παρεκάλεσε τόν γέροντα νά μὴ τόν ἐπιφορτίσῃ μέ τέτοιον ζυγό πού ξεπερνᾶ τίς δυνάμεις του, ἀλλά νά τόν ἀφήσῃ νά δουλεύῃ τόν Κύριο ὡς ἀπλοῦς μοναχός. Ὁ γέροντας τοῦ ἀπήντησε ὅτι ὁ τέλειος ὑποτακτικός δέν πρέπει νά ἐμπιστεύεται στήν διάκρισί του, ἀλλά εἶναι ὑποχρεωμένος νά πράττῃ αὐτό πού τοῦ ὀρίζουν· νά μὴ συμβουλευῇ τόν γέροντά του, ἀλλά νά τοῦ ὑπακούῃ ἀκόμη καί μέχρι θανάτου. Ὁ Ἄβελ ἔβαλε μετάνοια ἔως ἐδάφους καί εἶπε:

- Συγχώρεσέ με, πάτερ ἄγιε! Ἡμαρτον ἐνώπιόν σου. Κάνε ὅ,τι νομίζεις.

Γρήγορα χειροτονήθηκε καὶ ἱερομόναχος καὶ μὲ τὴν συγκατάθεσι ὅλης τῆς ἀδελφότητος τῆς Σκήτης ἔγινε καὶ Πνευματικός. Ἀλλὰ καὶ ὡς ἱερομόναχος τίποτε δὲν ἄλλαξε στὴν ὑπακοή του καὶ τὴν ταπεινώσι. Σέ ὅλα ὑπήκουε στὸν γέροντά του, ἔστω κι ἂν ἐκεῖνος ἦταν ὑπερβολικά ἀπλοῦς, καὶ τίποτε δὲν ἔπραττε χωρὶς τὴν εὐλογία του. Ἐζήσαν ἔτσι αὐτοὶ οἱ δύο, ὁ Ἄβελ καὶ ὁ Νίκανδρος, μὲ τέλεια ὑπακοή καὶ ἐκκοπή θελήματος δεκαοκτῶ ὀλόκληρα χρόνια.

Μετά τὴν κοίμησι τοῦ γέροντός των ἀπεφάσισαν νά ἔλθουν στό Ἅγιον Ὅρος, παρά τούς πολλούς κινδύνους πού διέτρεχαν ἀπό τούς Τούρκους καὶ τούς ληστές, πού ἐρήμωναν τότε τό Ἅγιον Ὅρος. Ἐφθασαν στὸν Γαλατᾶ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μὲ καῖκι στὴν Πόλι. Δέν ἦταν πολὺς καιρὸς πού οἱ Τούρκοι ἀπηγχόνισαν τὸν Πατριάρχη Γρηγόριο. Ὑπῆρχε μεγάλη ἀκαταστασία, θρῆνος καὶ δυστυχία. Κάθε ἡμέρα 100-200 Ἕλληνες σφάζονταν στοὺς δρόμους καὶ τίς πλατεῖες.

Τὴν ἐρχομένη ἀνοίξι ξεκίνησαν μὲ τὰ πόδια γιὰ τό Ἅγιον Ὅρος. Σέ 6 μῆνες, μετά ἀπὸ πολλούς κινδύνους ἀπὸ τούς ληστές, ἔφθασαν. Βρῆκαν τὰ μοναστήρια κλειστά, τὰ κελλιά ἐρημωμένα, τούς κήπους ἀγριεμένους. Οἱ μοναχοὶ εἶχαν σκορπισθῆ πρὸς κάθε κατεύθυνσι. Πῆγαν πρῶτα καὶ προσκύνησαν τὴν Παναγία τὴν Πορταίτισσα καὶ κατόπιν πῆραν ἕνα κελλί στὴν Ἰβηριτικὴ Σκήτη. Ὑπέμειναν πολλὲς δυστυχίες καὶ ἀνεκδιήγητες στερήσεις καὶ καταπιέσεις ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἀκόμη τῆς ἐγκαταβιώσεώς τους ἐκεῖ. Ἀλλὰ ἀπεκόμισαν μεγάλο πνευματικὸ θησαυρό. Ἡ ὑπομονὴ στίς θλίψεις, τὰ παθήματα καὶ τὴν ἔλλειψι τῶν ἀναγκαίων τοῦ σώματος δέν ἄργησε νά φέρῃ καρπούς. Ὁ Κύριος καὶ Δεσπότης τῶν Οὐρανῶν γιὰ ὅλα αὐτὰ τοὺς ἀντάμειψε μὲ τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τοὺς ἐχάρισε τὴν δύναμι νά νικοῦν τὸν ἐχθρὸ διάβολο καὶ τὰ

πάθη τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματος. Ἔφθασαν στόν ἥσυχο λιμένα τῆς ψυχικῆς εἰρήνης καί τῆς ἐν προσευχῇ ἡσυχίας, δηλαδή τῆς ἐνώσεως τοῦ νοῦ μέ τόν Θεό. Στόν Ἄβελ ὁ Κύριος ἐδώρισε τήν διάκρισι καί τήν διόρασι, ἐνῶ στόν Νίκανδρο τό χάρισμα τῶν δακρῶν. Ἔκλαιγε νυχθημερόν μέχρι τήν κοιμήσί του.

Ὅταν μετά ἀπό ἐκεῖνα τά δύσκολα καί ταραχώδη χρόνια ὁ Κύριος ἔστειλε εἰρήνη στήν γῆ, ἔλλειψε ἡ ἀπειλή τοῦ πολέμου, ἐξαφανίσθηκαν οἱ λησταί καί παντοῦ ἐπεκράτησε ἡ ἡσυχία καί ἡ εἰρήνη, τότε καί οἱ μοναχοί ἄρχισαν πάλι νά συγκεντρώνονται στό Ἅγιον Ὄρος. Καί οἱ ὀρθόδοξοι Χριστιανοί ἔρχονταν γιά προσκύνημα. Τότε ἦρθε κάποιος ἔμπορος καί ἀγόρασε ὅλα ὅσα αὐτά τά χρόνια εἶχαν ὡς ἐργόχειρο κατασκευασθῆ καί λόγῳ τῶν περιστάσεων δέν εἶχαν πωληθῆ. Οἱ πατέρες μας πούλησαν ὅλα τά κουτάλια πού εἶχαν κατασκευάσει καί ἔλαβαν δύο χιλιάδες νομίσματα.

Ἐκεῖνες τίς ἡμέρες ἔφθασε κοντά τους ἕνας κοσμικός πού ζητοῦσε ἐλεημοσύνη. Ὁ Ἄβελ τόν ρώτησε ἀπό ποῦ εἶναι καί ποιά εἶναι ἡ δυστυχία του. Ὁ κοσμικός ἀπήντησε μέ δάκρυα:

– Πάτερ ἅγιε, ἐγώ εἶμαι ἀπό τήν νῆσο Χίο. Τήν γυναῖκα μου καί τά παιδιά μου τά αἰχμαλώτισαν οἱ Τούρκοι. Ζητοῦν πέντε χιλιάδες νομίσματα καί ἔχω τώρα δύο χρόνια πού μαζεύω. Συγκέντρωσα, δόξα τῷ Θεῷ, τρεῖς χιλιάδες καί μοῦ χρειάζονται ἀκόμη δύο χιλιάδες. Ὁ Θεός θά δώση καί σιγά-σιγά θά τά μαζέψω.

Ὅταν ἄκουσε αὐτά ὁ γέροντας, τοῦ εἶπε:

– Ἔλα μέσα στό κελλί καί κάπως θά σέ βοηθήσω.

Ἐκεῖνος μπῆκε καί ὁ γέροντας τοῦ ἔδωσε ὅλα τά χρήματα πού εἶχε, λέγοντας:

– Πᾶρε καί πήγαινε νά ἀγοράσης τήν γυναῖκα καί τά παιδιά σου.

Τοῦ εἶπε ὁ κοσμικός:

- Πάτερ ἅγιε, γιατί μέ κοροϊδεύεις; Εἶμαι πού εἶμαι βασιανισμένος. Δῶσε μου ἓνα νόμισμα καί φεύγω.

Καί ὁ γέροντας τοῦ εἶπε:

- "Οχι, τέκνο μου, δέν σέ κοροϊδέω. Ἐγώ εἶμαι Πνευματικός, πῶς μπορῶ νά σέ κοροϊδέψω; Ἐσύ πᾶρε ἔτα.

Τόν συνώδευσε μέχρι τήν πόρτα, καί ὁ κοσμικός μέ χαρά ἀνεχώρησε. "Όταν τό εἶδε αὐτό ὁ Νίκανδρος ξέσπασε σέ λυγμούς καί ἔλεγε:

- Πάτερ, γιατί τό ἔκανες αὐτό; Γιατί ἔδωσες ὅλα τά χρήματα; Τέσσερα χρόνια βασιανισθήκαμε καί μαζέψαμε κάτι γιά τίς ἀνάγκες μας, καί τώρα πάλι θά στερούμαστε; Καί ὁ γέροντας τοῦ ἀπήντησε:

- Ὡ πάτερ Νίκανδρε, πότε θά γίνουμε τέλειοι μοναχοί; Ὁ Κύριος μᾶς διεφύλαξε σ' ὅλες τίς δυστυχίες μας καί σύ ἀκόμη ὀδύρεσαι; Σέ δυσκολώτατες ἐποχές ὁ Κύριος μᾶς διέθρεψε καί τώρα δέν μπορεῖ; Τώρα, δόξα τῷ Θεῷ, τό ἐργόχειρο ἔχει πέραση. "Όσο δουλεύουμε καί πουλιέται, θά προσφέρουμε περισσότερα χρήματα στόν Θεό. Γιατί νά κρύβουμε τά ξένα; Μόνον οἱ λογισμοί μᾶς χωρίζουν ἀπό τόν Θεό. Σηκώνεσαι γιά προσευχή, νά καί αὐτοί! Ἄλλά ὁ Κύριος εἶπε: «Όπου ὁ θησαυρός ὑμῶν, ἐκεῖ καί ἡ καρδιά ὑμῶν ἔσται» (Ματθ. 6, 21). Ἄς βρῖσκεται τό χρῆμα μας στόν Θεό, καί ἐμεῖς ἐκεῖ θά κρατοῦμε τήν καρδιά μας.

Ὁ Νίκανδρος κατανύχθηκε, ἔπεσε στά πόδια του, ἔκλαψε καί ζήτησε συγχώρησι. Ἀπό ἐκείνη τήν στιγμή ὁ Νίκανδρος γιά τίποτε δέν ἐνδιεφέρετο, ἀλλά μέχρι τόν θάνατό του ἔκλαιγε.

Σύντομα καί οἱ δύο τους ἐκάρησαν μεγαλόσχημοι. Ὁ Ἄβελ ὠνομάσθηκε Ἀρσένιος, λαμβάνοντας τό σχῆμα ἀπό κάποιον μεγαλόσχημο ὄνοματι Ἀρσένιο. Ὁ Νίκανδρος ἔλαβε τό ὄνομα Νικόλαος καρεῖς ἀπό τόν γέροντά του Ἀρσένιο. Ἐτσι ἔζησαν ὡς γέρων καί ὑποτακτικός στήν σκήτη τοῦ Τιμίου Προδρόμου δέκα χρόνια.

Εἶχαν αὐστηρό τυπικό στήν νηστεία, στόν κανόνα καί τίς ἀκολουθίες τους, καί ἐργάζονταν τό ἐργόχειρο προσέχοντας νά συνομιλοῦν μόνο γιά τά πλέον ἀπαραίτητα.

Ὁ γέροντας ἀγαποῦσε νά λειτουργῇ συχνά. Ὅταν εἶχαν κρασί καί πρόσφορα, σχεδόν κάθε ἡμέρα λειτουργοῦσαν. Ἀλλά ὑπῆρχε μεγάλη ἀνεπάρκεια σέ κρασί καί πρόσφορα. Συχνά ἦσαν μόνοι τους στήν Λειτουργία. Ἐνίστε ἤμουν καί ἐγώ ἐκεῖ -διηγεῖται ὁ μοναχός Παρθένιος- γιά νά ἀκούω τήν κατασκευτική τους φαλμωδία συνοδευομένη ἀπό τά δάκρυα. Ἐβλεπα δύο γέροντες ἀπεξηραμμένους ἀπό τήν νηστεία καί τήν ἀδυναμία. Τόν ἕνα στό Ἱερό Βῆμα, μπροστά στήν Ἁγία Τράπεζα, νά στέκεται καί νά κλαίη· καί ἀπό τά δάκρυα, ἄν καί ὠμιλοῦσε ἐκφώνως, περισσότερο ἀκούγονταν οἱ ἀναστεναγμοί τῆς καρδιάς. Τόν ἄλλο νά στέκεται στό ἀναλόγιο καί νά ξεσπᾶ σέ λυγμούς· ἀπό τό κλάμα καί τούς λυγμούς, ἀλλά καί ἀπό τήν σωματική ἀδυναμία, σταματοῦσε. Ἐγώ ὁ ἁμαρτωλός, ἀνάμεσα σέ τόσο μεγάλους πύρινους στύλους ἔτρεμα, μή γνωρίζοντας ποῦ νά στρέψω τήν ἀκοή μου, στό Ἱερό ἤ πίσω στό ἀναλόγιο. Ἀπό παντοῦ κλαυθμός. Καί βέβαια, ἄν καί δέν ἀκούγονταν τόσο καθαρά τά λόγια τους, ὅμως στήν Λειτουργία τους ὁ ἴδιος ὁ Κύριος φανερωνόταν, κατὰ τήν ὑπόσχεσι: «Πρός τίνα ἐπιβλέψω, εἰ μή πρὸς τόν πρᾶον καί ἡσύχιον καί τρέμοντά μου τούς λόγους;» (Ἦσ. 66, 2).

Ἐνα χρόνο πρὶν ἀπό τήν κοίμησι τοῦ Νικολάου, καί οἱ δύο εἶχαν στόν ὕπνο τους κάποια πληροφορία. Ὁ Νικόλαος ἄκουσε φωνή πού τοῦ εἶπε ὅτι, ἐκεῖ πού μόλις ἄρχισε νά διαπλέη μεγάλη καί ταραγμένη θάλασσα, ἀμέσως καί ἔφθασε σέ ἡσυχολιμάνι. Ὁ Ἀρσένιος πάλι ἄκουσε φωνή ὅτι πλησιάζει σέ μεγάλη καί ὠραιότατη πόλι, ὅπου καί θά τελειώσῃ τόν δρόμο του. Οἱ γέροντες συζήτησαν μεταξύ τους τίς ὀπτασίες καί ἀνεγνώρισαν ὅτι ἦσαν ἐκ Θεοῦ. Ἐνόησαν ὅτι πλησιάζει τό τέλος τους.

Πρόσθεσαν τότε νηστεία στην νηστεία και δάκρυα στα δάκρυα και ἄρχισαν να ἐτοιμάζονται για τὴν ἐξοδὸ τους.

Μισὸ χρόνο πρὸ τῆς κοιμήσεώς του ὁ Νικόλαος στερήθηκε τὸ φῶς τῶν σωματικῶν του ὀφθαλμῶν, ἀλλὰ μὲ τοὺς πνευματικούς ἔβλεπε τέλεια. Διότι ὁ Θεὸς τοῦ ἀπεκάλυψε τοὺς ἐκλεκτοὺς του, πού ζοῦσαν στὸ "Ἅγιον" Ὄρος, τὸ ὁποῖο καὶ κοινολόγησε στὸν γέροντα Ἀρσένιο φοβούμενος μήπως πέσει σὲ δαιμονικὴ πλάνη. Ὁ Ἀρσένιος ἦταν πολὺ προσεκτικὸς καὶ τοῦ συνέστησε νὰ μὴ πιστεύη στὰ ὀράματά του, ἀλλὰ μόνον νὰ πενθῇ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ τὸν παρακαλῇ γιὰ τὴν συγχώρησι τῶν ἁμαρτιῶν του.

Ἐκτὸς τούτων ὁ Νικόλαος ἔπεσε καὶ σὲ ἄλλες σωματικὲς ἀσθένειες. Δὲν μπορούσε πλέον νὰ ἔρχεται στὴν ἐκκλησία, ἀλλὰ κατὰ τὸ πλεῖστον καθόταν στὸ κρεβάτι. Κάθε ἐβδομάδα εἶχαν ἀπὸ μία Θεία Λειτουργία, ἐνίοτε δύο. Ψάλτης καὶ διαβαστής ἦταν ὁ ἄρρωστος καὶ τυφλός, γιὰ τὸν ὁποῖον δὲν ὑπῆρχε ἡ ἔννοια τῆς ἀπραξίας. Πάντοτε ἦταν ἔτοιμος γιὰ ὑπακοή.

Τὸ Σάββατο τῆς Ἀπόκρεω ἔτσι λειτούργησαν. Κατόπιν ὁ Νικόλαος ἀπεσύρθη στὸ κελλί του καὶ ὁ Πνευματικὸς στὸ δικό του. Μετὰ ἀπὸ λίγο ὁ Νικόλαος ἔρχεται στὸ κελλί τοῦ Πνευματικοῦ, πέφτει στὰ πόδια του καὶ λέγει:

– Συγχώρεσέ με, πάτερ ἅγιε, πού ἦρθα σὲ ἀκατάλληλη ὥρα, ἀλλὰ ἔχω κάτι νὰ σοῦ πῶ.

Ὁ Πνευματικὸς τοῦ εἶπε:

– Θεὸς συγχώρεσόν σε, πές τί ἔχεις.

Τότε ὁ Νικόλαος, ὄλος δάκρυα, ἄρχισε νὰ λέη:

– Πάτερ ἅγιε, ὅταν μετὰ τὴν Λειτουργία πῆγα στὸ κελλί μου καὶ κάθησα στὸ κρεβάτι, ἄνοιξαν ξαφνικὰ τὰ μάτια μου καὶ εἶδα ἀμέσως καθαρά. Κατόπιν ἄνοιξε ἡ πόρτα τοῦ κελλιοῦ μου καὶ ὅλο τὸ κελλί γέμισε μὲ φῶς. Μπήκαν τρεῖς ἄνθρωποι, δύο νέοι μὲ λαμπάδες καὶ στὸ μέσον τους ἕνας ἄλλος μὲ ἀστραφτερὴ ἐνδυμασία, ἡ ὁποία ἐξέπεμπε ἀνέκφραστο φῶς. Μέ

πλησίασαν. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος μέ ρώτησε: -Μέ γνωρίζεις; Ἐγώ χαμογέλασα καί τοῦ ἀπήντησα: -Βέβαια σέ γνωρίζω. Εἶσαι ὁ Ἀνίκητος, ὁ φίλος καί συνοδοιπόρος μας στό Ἱεροσόλυμα, πού ἐδῶ καί τρία χρόνια πέθανες. Ἐκεῖνος τότε μοῦ εἶπε: -Μάλιστα, πάτερ Νικόλαε, ἐγώ εἶμαι. Εἶδες μέ ποιά δόξα μέ ἀντάμειψε ὁ Βασιλεύς τῶν Οὐρανῶν, ὁ Ἰησοῦς Χριστός; Καί σένα ἔτσι θά σέ ἀνταμείψῃ. Σέ τέσσερις ἡμέρες θά ἐλευθερωθῆς ἀπό ὅλες τίς θλίψεις καί τίς ἀσθένειες. Μέ ἔστειλε ὁ Κύριος νά σέ παρηγορήσω. Ἀμέσως βγῆκαν ἀπό τό κελλί καί ἐγώ ἔμεινα μόνος. Τότε ἔκλεισαν πάλι τά μάτια μου, ὅμως ἡ καρδιά μου γέμισε μέ ἀνείπωτη χαρά.

Ἀφοῦ τά ἄκουσε ὅλα αὐτά ὁ Πνευματικός, τοῦ εἶπε:

- Πρόσεχε, πάτερ Νικόλαε, μή πλανηθῆς· καί μή πιστεῦς σ' ὅλα αὐτά, ἀλλά ἀτένιζε μόνο πρὸς τόν Θεό καί ζήτα τό ἔλεός Του.

Τότε ὁ Νικόλαος εἶπε:

- Πάτερ ἅγιε, συγχώρεσέ με. Ἄς γίνῃ σέ μένα τό θέλημα τοῦ Κυρίου. Πάντως ἡ καρδιά μου γέμισε ἀπό ἀνέκφραστη χαρά. Σέ παρακαλῶ, πάτερ, ἀπό σήμερα νά λειτουργῆς κάθε ἡμέρα καί ἐγώ θά ἐτοιμάζωμαι γιά τήν μετάληψι τῶν Ἁγίων Μυστηρίων.

Ἐγινε Λειτουργία τήν Κυριακή, τήν Δευτέρα καί τήν Τρίτη. Ὁ Νικόλαος μετελάμβανε καί αἰσθανόταν καλύτερα. Τήν Τετάρτη τῆς Τυροφάγου ἦσαν οἱ Ὁρες. Τήν Πέμπτη ἔγινε Λειτουργία. Ὁ Νικόλαος διάβαζε καί ἔφαλλε στήν Λειτουργία καί κοινώνησε. Τότε ὁ Πνευματικός, κατά τήν συνήθεια, τοῦ πρόσφερε ἕνα πρόσφορο, ἀλλά ἐκεῖνος δέν τό πῆρε, μόνο εἶπε:

- Πάτερ, ἔλα στό κελλί μου.

Ὁ Πνευματικός πῆγε μαζί του. Ὁ Νικόλαος κάθησε στό κρεβάτι καί ἀκούμπησε στόν τοῖχο. Τό πρόσωπό του ἄρχισε νά ἀλλοιώνεται καί αὐτός σηκώνοντας τά μάτια του στόν

οὐρανό ἦρθε σέ κάποια μορφή ἐκστάσεως. Κατόπιν συνῆλθε καί ἄρχισε νά λέγη:

– Σέ εὐχαριστῶ, πάτερ ἅγιε, πού ἔκανες ὑπομονή στίς ἀδυναμίες μου μέχρι τό τέλος μου καί μέ ὠδήγησες στήν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Ὁ Πνευματικός τόν ρώτησε:

– Βλέπεις, πάτερ Νικόλαε, τίποτε;

– Βλέπω, πάτερ, ὅτι ἦρθαν γιά μένα καί ἔσχισαν τό χειρόγραφο τῶν ἁμαρτιῶν μου. Καί τώρα, πάτερ, εὐλόγησον!

Ὁ Πνευματικός τοῦ εἶπε:

– Ὁ Θεός νά σέ εὐλογήσῃ!

Καί ἐκεῖνος:

– Εὐλόγησέ με μέ τό χέρι!

Ὁ Πνευματικός τόν εὐλόγησε μέ τό χέρι. Ἐκεῖνος πῆρε τό χέρι, τό καταφίλησε καί, πρὶν ἀκόμη τό ἀφήσῃ, σήκωσε τά μάτια στόν οὐρανό καί ἤρεμα πρόφερε:

– Κύριε, δέξαι τό πνεῦμα μου!

Καί τήν ἴδια στιγμή παρέδωσε τήν ψυχή του στόν Κύριο, τόν ὁποῖον ἐκ νεότητος ἐδούλευσε, ὑπηρέτησε μέ πίστι καί ἀγάπη. Πραγματικά, «τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ». Ἐκοιμήθη στίς 6 Φεβρουαρίου τοῦ 1841, τήν Πέμπτη τῆς Τυροφάγου. Ἐμεῖς τότε εἴμασταν στό Ρωσικό. Ἡ εἶδησις ἔφθασε τό Σάββατο τό βράδυ καί ἐμεῖς πῆγαμε τήν Κυριακή, δηλαδή τήν τετάρτη ἡμέρα ἀπό τήν κοιμήσί του. Κατά τήν κηδεία ἦσαν πολλοί ἀπό τούς Ρώσους ἀδελφούς, μαθηταί τοῦ γέροντος Ἀρσενίου. Ὅλοι ἐξεπλήσσοντο! Ὁ Νικόλαος ξαπλωμένος σάν ζωντανός· τό πρόσωπό του καθόλου ἀλλοιωμένο· τά χέρια καί τά πόδια του σάν ζωντανά, δέν εἶχαν ἀκαμψία· οἱ ἀρθρώσεις καί τά μέλη του μαλακά· ἐνῶ ἀπό τά χεῖλη του ἔβγαине εὐχάριστη εὐωδία σάν θυμίαμα. Ὅλοι χάρηκαν καί δόξασαν τόν Θεό. Τόν ἔθαψαν τήν Κυριακή τῆς Τυροφάγου.

Ὁ γέρων Ἀρσένιος ἔμεινε μόνος καί ἐτοιμαζόταν γιά τήν ἔξοδο.

Σέ ἀδελφούς πού δοκίμασαν νά ζήσουν μαζί του, ἀλλά δέν ἄντεχαν στήν σκληραγωγία τῆς βιοτῆς του, ἔλεγε:

– Τέκνα μου ἀγαπητά, γιατί ἀνησυχεῖτε; Σέ τί σᾶς ἐξηνάγκασα; Ἐάν στενοχωρηθε πού δουλεύετε πολύ, τότε νά κάθεται ὁ καθένας στό κελλί του μέ προσευχή καί ἡσυχία. Μόνο νά μή ἀφήνετε τόν κανόνα σας καί τήν ἀκολουθία στήν ἐκκλησία. Πάντοτε νά ζητε μέ ἔννοιες περί τοῦ Θεοῦ καί μέ τήν ἀδιάλειπτη νοερά προσευχή. Μέ ὄλες σας τίς δυνάμεις ἀγωνισθῆτε νά καθαρίσετε τόν ἔσω ἄνθρωπο καί νά μή δέχεσθε καμμιά δαιμονική προσβολή. Νά ἐξομολογήσθε ὅλους σας τούς λογισμούς. Μή τούς κρύβετε, γιά νά μή σᾶς ὑποσκελίση ὁ διάβολος. Ὅποιος δέν θέλει νά ἀκολουθήσῃ τόν δικό μου τρόπο ζωῆς, ἄς ζήσῃ ὅπου θέλει. Δίνω εὐλογία, ἀλλά μόνο μέσα στό Ἅγιον Ὄρος. Γιά ἐκτός Ἁγίου Ὄρους δέν δίνω εὐλογία, ἐκτός ἂν εἶναι θέλημα Θεοῦ.

Τό ἔτος 1845, στίς 4 Ἰουλίου, ὁ γέρων Ἀρσένιος ἀπεφάσισε νά πάῃ στήν πανήγυρι τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου στήν Λαύρα. Μόλις τελείωσε τήν Λειτουργία του ξεκίνησε, πῆρε τόν δρόμο πού πηγαίνει γύρω ἀπό τόν Ἅθωνα καί ἔφθασε στήν Λαύρα πρὶν τήν ἀγρυπνία. Στήν Λαύρα στεκόταν ὄρθιος κατά τήν ἀγρυπνία καί τήν Λειτουργία, πού κράτησαν δεκαἕξι ὥρες. Στήν τράπεζα δέν πῆγε, παρά μόνο πῆρε φωμί καί κίνησε γιά τήν ἐπιστροφή. Γύρω στό ἀπόδειπνο ἦταν πάλι στό κελλί του. Ὅλοι ἀπόρησαν μέ τοῦτο· ἕνας νέος χρειάζεται τρεῖς ἡμέρες, καί αὐτός ἐβδομήντα χρονῶν γέρος, μέ ἄρρωστα πόδια, στάθηκε 16 ὥρες καί ἔκανε τόσον δρόμο σέ μιάμιση ἡμέρα! Ἀργότερα τόν ρώτησαν:

– Πάτερ, πῶς μπορέσατε νά ἐπιστρέψετε τόσο γρήγορα, ἀφοῦ ὁ δρόμος διασχίζει τόσα βουνά καί ἔχει τόσες αἰχμηρές πέτρες;

Ἐκεῖνος ἀπήντησε:

- 'Ανεκαινίσθη ὡς ἀετοῦ ἢ νεότης μου. "Οχι γιατί ἐγώ μπορῶ, ἀλλά μέ τήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

Στίς ἀρχές τοῦ 1846 φάνηκε πῶς πλησιάζει ὁ θάνατος τοῦ γέροντος Ἄρσενιου. Τά πόδια του χειροτέρεφαν, ὥστε πλέον δέν μπορούσε οὔτε νά δουλεύη οὔτε νά βαδίζη. "Ομως λειτουργοῦσε τέσσερις φορές τήν ἐβδομάδα: Κυριακή, Τετάρτη, Παρασκευή καί Σάββατο, ἄν καί μέ πολύ κόπο. Τό Σάββατο τῆς Ε' Ἐβδομάδος τῶν Νηστειῶν διαδόθηκε σ' ὄλο τό "Άγιον "Όρος πῶς ὁ γέροντας εἶναι ἄρρωστος. Τήν Κυριακή τό πρωί, στίς 24 Μαρτίου, συγκεντρώθηκαν τά πνευματικά του τέκνα γιά νά πάρουν τήν εὐχή του. Τόν ἐρώτησαν:

- 'Αλήθεια, πάτερ, δέν φοβάσαι τό ποτήρι τοῦ θανάτου, δέν φρίττεις καί δέν τρέμεις γιά τήν ἀπολογία σου μπροστά στόν δίκαιο Κριτή; "Ήσουν 30 χρόνια Πνευματικός!

Ἐο γέροντας τούς κοίταξε μέ χαρούμενο πρόσωπο καί εἶπε:

- Φόβο καί τρόμο δέν νοιώθω, ἀλλά μιά χαρά ἔχει πλημμυρίσει τήν καρδιά μου καί ἐλπίζω στόν Κύριό μου Ἰησοῦ Χριστό, ὅτι κατά τό ἔλεός Του δέν θά μέ ἀφήσει, ἄν καί δέν ἔχω ἔργα ἀγαθά. Τί ἔχω γιά νά καυχηθῶ, παρά τίς ἀδυναμίες μου; Μέ τήν θέλησί μου τίποτε καλό δέν ἔχω πράξει καί, ὅ,τι καλό ἔκανα, τό ἔκανα μέ τήν βοήθεια τοῦ Κυρίου μου καί γιατί ἦταν θέλημα Θεοῦ.

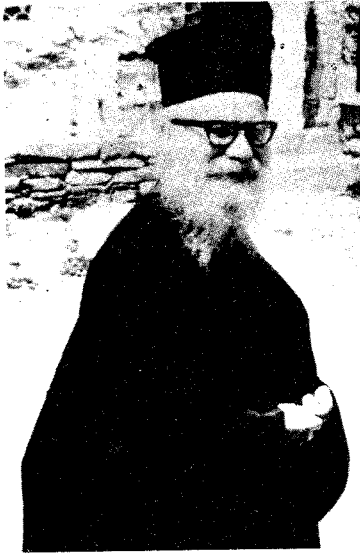
Τότε ἔδωσε ἐντολή νά περάσουν ὅλα τά πνευματικά του τέκνα ἕνας-ἕνας, ἔλαβε καί ἔδωσε συγχώρησι, ἔδωσε τήν τελευταία εὐλογία καί διδαχή γιά τό ποῦ καί πῶς νά ζήση καθέννας, καί κατόπιν παρεκάλεσε νά ἀπομακρυνθοῦν. Αὐτός ἄρχισε νά προσεύχεται, ἀλλά δέν ἦταν δυνατόν νά ἀκουσθῆ τί ἔλεγε. Τρεῖς φορές σήκωσε τά χέρια του στόν οὐρανό. Τότε τά κατέβασε καί πλέον τίποτε δέν ἀκούσθηκε. Ἦρθαν οἱ μοναχοί καί εἶδαν ὅτι ὁ γέρον εἶχε παραδώσει τήν ψυχή του στό Κύριό του, τόν ὁποῖον ἐκ νεότητος τόσο ἀγάπησε καί γιά τόν ὁποῖον κατεξήρανε τελείως τό σῶμα του.

Κατόπιν ἄρχισαν νά τόν ἐτοιμάζουν πρὸς ἐνταφιασμό. Ὄταν τοῦ ξεσκέπασαν τὰ πόδια, φάνηκε φοβερή εἰκόνα. Καί τὰ δύο του πόδια, ἀπὸ τὰ γόνατα καί κάτω, εἶχαν μείνει μόνο τὰ κόκκαλα, ἡ δέ σάρκα εἶχε ἐξαφανισθῆ ἀπὸ τὴν συνεχῆ στάσι καί τὶς μακροχρόνιες πληγές. Ὅλοι ἀποροῦσαν πῶς μπορούσε καί στεκόταν καί βιάδιζε τόσο γρήγορα. Ποτέ δέν εἶπε ὅτι τοῦ πόνεσαν τὰ πόδια, ἐνῶ σάν πουλί διέσχιζε ὅλο τὸ Ἅγιον Ὄρος. Τὸν ἔθαψαν πίσω ἀπὸ τὸ Ἱερό τοῦ κελλίου τῆς Ἁγίας Τριάδος, στίς 25 Μαρτίου τοῦ 1846.

Ἐπὶ δεκαετίες ἦταν τὸ στήριγμα καί ὁ διδάσκαλος, ὄχι μόνο γιὰ τοὺς Ρώσους, ἀλλὰ καί γιὰ τοὺς Ἕλληνας, τοὺς Βουλγάρους καί τοὺς Μολδανοὺς. Οἱ Ἕλληνες ἔλεγαν γι' αὐτόν: "ὁ μέγας γέροντας Ἀρσένιος".

Κατὰ τὴν ἀγιορειτικὴ συνήθεια, μετὰ τρία χρόνια ἔκαναν ἀνακομιδὴ τῶν ὀστέων του, τὰ ὁποῖα φανερώθηκαν χίτρινα σάν τὸ κερὶ σκορπίζοντας γύρω τους εὐωδία.

ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΗΣ

Μεγάλη εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἦταν τό πέρασμα τοῦ Γέροντος Πορφυρίου σέ μία δύσκολη καί ἀναστατωμένη ἐποχή, ὅπως εἶναι ἀκριβῶς ἡ δική μας. Αὐτή τήν εὐλογία τή δέχτηκε ὅλος ὁ κόσμος, ὁ λαός τοῦ Θεοῦ, ὄχι μόνο στίς περιοχές πού ἔζησε ὁ Γέροντας (Ἀθήνα, Καλλι-σια, Μήλεσι Ὠρωποῦ), ἀλλά καί σέ ὀλόκληρη τήν ἐλληνική ἐπικράτεια, ἀκόμη καί στό ἐξωτερικό (Εὐρώπη,

Ἄμερική, Αὐστραλία, Κύπρο). Μέσα ἀπό τήν ὀσιακή μορφή τοῦ Γέροντος Πορφυρίου ζήσαμε τήν ἀγάπη καί τή στοργή, πού ἀδιάκοπα προσφέρει ὁ Θεός σέ ὅλους μας.

Ὁ Γέρον Πορφυρίος ἀξιώθηκε ἀπό μικρή ἡλικία νά ἐλκυσθῆ ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. «Ὁ Θεός –ἔλεγε– μάς ἀγαπάει πάντα μέ τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἀγάπη Του ἐπομένως δέν εἶναι συναισθηματική ἢ συγκινησιακή, ἀλλά εἶναι μυστηριακή. Δηλαδή ἐκπηγάζει ἀπό τόν Χριστό. Καί ὁ Χριστός φανερώνεται μέσα ἀπό τά πρόσωπα πού Τόν ἀγαποῦν». Ὁ Γέροντας συνήνητσε στά Καυσοκαλύβια τούς δύο ἀυταδέλφους, Παντελεήμονα καί Ἰωαννίκιο, καί στά πρόσωπά τους ἔζησε ἀπό μικρός τήν ἀγάπη τοῦ Κυρίου. Γι' αὐτό –ὅπως γράφει καί στήν ἐπιστολή του στά πνευματικά του παιδιά– καί τούς ἔκανε μέ τήν εὐχή τους ἄκρα ὑπακοή. «Αὐτό μέ βοήθησε πάρα πολύ, αἰσθάνθηκα τήν μεγάλη ἀγάπη πρὸς τόν Θεό καί πέρασα πάρα πολύ καλά». Ὁ Γέροντας

ζούσε και τροφοδοτούσε την καρδιά του με την αγάπη του Χριστού, γι' αυτό και υπήρξε ο κατ' έξοχήν άνθρωπος του Θεού. Ήταν ο άνθρωπος της προσφοράς, της διακονίας και της θυσίας. Παρόλο που ο Θεός παραχώρησε από πολύ παλιά, όταν ήταν ακόμη νέος, να αρρωστήσει πολύ -αυτός ήταν και ο λόγος που ξαναγύρισε από τα Καυσοκαλύβια στον κόσμο- έδω φαίνεται το σωτηριώδες σχέδιο του Θεού. Εργάστηκε πολύ σκληρά, σχεδόν 40 χρόνια, στον Άγιο Γεράσιμο της Πολυκλινικής Αθηνών, δίπλα στην Ομόνοια, για την έν Χριστώ σωτηρία των ανθρώπων, όχι μόνο των ασθενών, αλλά και του κόσμου που έτρεχε να τον συναντήσει, να εξομολογηθεί και να ζητήσει τις φωτισμένες συμβουλές του.

Η αγάπη του Θεού ήταν για τον Γέροντα Πορφύριο ή κατασκήνωση της θείας Χάριτος, που «τά ασθενή θεραπεύει και τά έλλείποντα αναπληροῖ». Ο Γέροντας είχε βαθυτάτη συναίσθηση της αμαρτωλότητός του. Όλο αυτό υποστηρίζει στην έπιστολή του. Η συναίσθηση της αμαρτίας είναι τό γνώρισμα των όσιων εκείνων ανθρώπων, που βρίσκονται σε αδιάκοπη κοινωνία αγάπης με τον Θεό. Τό νά δεῖ κάποιος τή θλιβερή κατάσταση της αμαρτίας, όχι μόνον ως παράβαση ήθικων μέτρων και κανόνων, άλλ' ως ανεξήγητη προσπάθεια του ανθρώπου να αποκόπτεται από τον Θεό, αυτό είναι ένα από τά δώρα του ούρανοῦ. Ήταν πάντα έντυπωσιασμένος από τά όσα ο Θεός του απέκάλυπτε. Η ταπεινώση του Γέροντα ήταν μιά έντονη ένδειξη ότι ζούσε τό απεριγράπτο μεγαλείο του Θεού. Στην έπιστολή του μεταξύ άλλων αναφέρει: «Εγώ αισθάνομαι ότι είμαι ο πιό αμαρτωλός άνθρωπος του κόσμου. Ο κόσμος όμως με πήρε από καλό και όλοι φωνάζουνε ότι είμαι άγιος». Αυτό είναι τό γνώρισμα της αγιότητας: να αισθάνεσαι αμαρτωλός, να σηκώνεις τή θλιβερή κατάσταση της αμαρτίας, όχι μόνο της προσωπικής, αλλά και των άλλων ανθρώπων και να έξυφώνεις τούς άλλους σε τέτοιο

σημείο, ώστε να ζούν την ακτινοβολία του αγιασμού και να έχουν την αίσθηση της παρουσίας ενός αγίου.

Ο Γέρων Πορφύριος ζούσε την κοινωνία του με τον Θεό στο πρόσωπο του Χριστού. Γι' αυτό και ήταν ο κατ' έσοχήν άνθρωπος της Εκκλησίας. «Ο Χριστός είναι η Εκκλησία και η Εκκλησία είναι ο Χριστός, πού μās έχει προσλάβει όλους στον Έαυτό του. Όταν αγαπās τον Χριστό, αγαπās συγχρόνως όλους τους ανθρώπους, χωρίς να ρωτās αν οι άνθρωποι είναι αξιοί της αγάπης ή ακόμη αν την αποδεχθούν ή την απορρίψουν. Όταν θέλεις να συναντήσεις τον Χριστό, θά Τόν βρής στο χώρο της Εκκλησίας, γιατί έδω είναι ένωμένη όλόκληρη ή ανθρωπότητα με τον Θεό στο Πρόσωπο του Χριστού. Δεν μπορείς να επικοινωνείς με τον Χριστό και να μην τά έχεις καλά με τους άλλους ανθρώπους». Αυτά και πολλά άλλα συνήθιζε να μās λέγει ο Γέροντας με τον απλό, αλλά χαριτωμένο, χαρούμενο και εύχαριστο τρόπο του. Μέ τό παράδειγμά του μās έδίδασκε, ότι ή αγάπη μας στον Χριστό περνάει μέσα από τους άλλους ανθρώπους. Έλεγε ο Γέροντας: «Η σωτηρία μας, ή Βασιλεία του Θεού, ο Παράδεισος είναι ο ίδιος ο Χριστός, δηλ. ή Εκκλησία». Στην έπιστολή του γράφει: «Πάντα εύχομαι τά πνευματικά μου παιδιά να αγαπήσουν τον Θεό, πού είναι τό πāν, για να μās αξιώσει να μπούμε στην επίγειο άκτιστη Εκκλησία του. Γιατί άπ' έδω πρέπει να αρχίσουμε». Η Εκκλησία μας είναι άκτιστη, γιατί άκτιστος είναι ο "πρό πάντων τών αιώνων" ύπάρχων Θεός Λόγος, τό Δεύτερο Πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, ο Χριστός.

Ο Γέρων Πορφύριος είχε πολλά χαρίσματα από τον Θεό, και μάλιστα από τή νεανική του ηλικία. Είχε τό χάρισμα της αδι-αλείπτου προσευχής, τών δακρύων, της αγάπης, της ταπεινοφροσύνης, της στοργής, της έπεικειας, της άγρυπνιας, τό προορατικό χάρισμα και της ποιμαντικής φροντίδος. Όλα αυτά όμως τά χρησιμοποιούσε για να οδηγήσει τους ανθρώπους στην Εκκλησία και έτσι να βρουν τον Χριστό και επομένως τή σωτη-

ρία τους. Τό προορατικό του χάρισμα πολύς κόσμος τό είχε παρεξηγήσει. Νόμιζαν πώς ό Γέροντας διαθέτει κάποια μαντική ή μαγική ικανότητα, γι' αυτό και ό Γέροντας ποτέ δέν ικανοποιούσε μιά τέτοια περιέργεια. Όταν όμως έβλεπε τό βαθύτερο πόθο του ανθρώπου για σωτηρία, τότε μέ τό προορατικό του χάρισμα φανέρωνε πνευματικές καταστάσεις μέσα από τό βάθος της ψυχής του ανθρώπου, πού τόν βοηθοῦσαν νά αισθανθεῖ τήν παρουσία και τήν αγάπη του Χριστού.

Ό Γέροντας βοηθοῦσε πάντα τούς ανθρώπους μέ πολλή αγάπη και σεβασμό, γιατί πολλοί αισθάνονταν κάποιο φόβο, όταν πήγαιναν νά τόν συναντήσουν. Βρίσκονταν σέ τέτοια ψυχική κατάσταση, ώστε χρειάζονταν τήν ενίσχυση, τήν παρηγοριά και τήν έλπίδα πού ό Γέροντας τούς γέμιζε τήν καρδιά. «Εἶναι εύκολο πράγμα νά αγαπήσεις τόν Χριστό – έλεγε ό Γέροντας– άρκεί όμως νά Τόν πλησιάσεις μέ μετάνοια και ταπείνωση. Αὐτά όμως εἶναι δωρεές της θείας Χάριτος. Η Χάρις του Θεού έρχεται στην ψυχή μας, όταν διαθέτουμε απλότητα και αγαθότητα καρδιάς. Νά έχουμε εμπιστοσύνη στον Θεό και όχι στον εαυτό μας. Νά εἴμαστε ανοικτοί στην αγάπη του Χριστού και όχι κλεισμένοι στον έγωισμό μας. Νά ανοίξουμε στην καρδιά μας έστω και μιά μικρή χαραμάδα και τότε έρχεται ό Χριστός και μάς γεμίζει μέ φῶς και εύφροσύνη, και τότε όλα εἶναι άπλά, εύκολα και ωραία».

Ό Γέροντας ήταν ό άνθρωπος της πνευματικής άσκήσεως και της αδιάκοπης μετοχής του στη ζωή του Χριστού (Θεία Ευχαριστία). Όταν μιλούσες μαζί του, αισθανόσουν τήν παρουσία του Χριστού μέ τήν αδιάλειπτη προσευχή του. Στην έπιστολή του γράφει: «Όσο ζούσα, πολύ ταπεινά έκανα προσευχή για σάς». Όλη τή νύχτα άγρυπνοῦσε προσευχόμενος για τούς ανθρώπους. Για τήν ψυχική και σωματική τους θεραπεία από τίς τόσες άρρώστειες πού μαστίζουν τούς ανθρώπους. Τήν άρρώστεια τήν έβλεπε ως εύεργεσία από τόν Θεό. Από τόν πόνο και τή δοκιμασία του «ό άνθρωπος – έλεγε ό Γέροντας– αισθάνεται τήν άδυνα-

μία του και έτσι καταφεύγει στην αγάπη του Θεού. Παρ' όλες τις αρρώστειες, πού τόν είχαν επισκεφθεί ἐδώ και πολλά χρόνια και μάλιστα τόν είχαν καταβάλει, πάντα φρόντιζε και βοηθοῦσε τούς ἀνθρώπους πού ἔρχονταν ἀπό ὅλη τήν Ἑλλάδα και ἀπό τό ἐξωτερικό. Τό τηλέφωνό του ὅλη τή νύχτα χτύπαγε και μέ τίς ὥρες μιλοῦσε σέ ἀνθρώπους ἀπό τήν Εὐρώπη, τήν Ἀμερική, τήν Αὐστραλία. Παρόλο πού τίς περισσότερες φορές ἦταν ἀρρωστος και κουραζόταν, δοκίμαζε φοβερούς πονοκεφάλους, εἶχε πρόβλημα στά μάτια, στίς κήλες κ.ἄ. ὅμως λυπόταν τούς ἀνθρώπους πού περιέμεναν μέ τίς ὥρες και ἤθελε νά τούς δεῖ ὅλους, ἔστω κι ἂν τούς ἔδινε μόνο τήν εὐχή του, πού τούς δυνάμωνε πνευματικά.

Ἐκτός ἀπό τήν φροντίδα πού ἔδειχνε στόν κόσμο, εἶχε και τήν πνευματική εὐθύνη του Ἡσυχαστηρίου στό Μήλεσι, "Ἡ Μεταμόρφωση του Σωτήρος", ὅπως ἐπίσης και τῆς Καλύβης του Ἀγ. Γεωργίου στά Καυσοκαλύβια, πού ἔχει μιά συνοδεία μέ πέντε μοναχοῦς. Αὐτή τή χρονιά ὁ Γέρων Πορφύριος εἶχεν ἐκλεγεῖ ὡς Δικαῖος τῆς Σικήτεως. Αὐτό ὁ Γέροντας τό εἶδε ὡς εὐλογία ἀπό τόν Θεό, γιατί ἦταν και ἡ ἀφορμή νά ἀνεβεῖ ἀρκετές φορές στό Ἅγιον Ὄρος, παρόλη τήν ἀσθένειά του. Φαίνεται πῶς αὐτό τό ἀνέβασμα συνδυάσθηκε και μέ τήν προαίσθηση τῆς ἐκδημίας του ἀπό τόν κόσμο. Τήν ἀπλή, ἀλλά γεμάτη πνευματική ἐν Χριστῷ σοφία ἐπιστολή του πρὸς τά πνευματικά του τέκνα, τήν ἔγραψε στά μέσα Ἰουνίου 1991. Ἡ τελευταία ἀνάβασή του στά Καυσοκαλύβια κράτησε ἀρκετά. Ὅταν ρωτήθηκε ἀπό τόν γράφοντα αὐτές τίς γραμμές, πού βρέθηκε στό κελλάκι του, πόσο θά μείνει στό Ἅγιον Ὄρος, ὁ Γέροντας ἀπάντησε: «Αὐτό δέν ἐξαρτᾶται οὔτε ἀπό μένα οὔτε και ἀπό σένα». Ἡ ἐπιθυμία του νά ἀνακοινωθεῖ ἡ ἐκδημία του μετά τήν ταφή του, ἦταν ἔκφραση τῆς ἀγάπης του και τῆς φροντίδος του γιά τούς ἀνθρώπους, και ὄχι μόνο του ταπεινοῦ φρονήματος και τῆς ἀφανοῦς ἀναχωρήσεώς του. Μέσα στόν χειμῶνα ὁ πολὺς κόσμος, πού θά συνέρρειε στήν κηδεῖα του, δέν θά μπορούσε νά βολευθεῖ στήν

ἔρημο τῶν Καυσοκαλυβίων. Γι' αὐτό φρόντισε ὁ Γέροντας καί κατά τήν ἔξοδό του μέ πολλή ἀγάπη τούς ἀνθρώπους, ὥστε νά μή ταλαιπωρηθοῦν καί καταπονηθοῦν.

Στήν ἐπιστολή του γράφει: «Ὅμως τώρα πού θά πάω στόν οὐρανό, προαισθάνομαι ὅτι ὁ Θεός θά μου πεῖ: -Τί θέλεις ἐσύ ἐδῶ; Ἐγώ ἕνα ἔχω νά τοῦ πῶ: -Δέν εἶμαι ἄξιος, Κύριε, γιά ἐδῶ, ἀλλ' ὅ,τι θέλει ἡ ἀγάπη Σου ἄς κάμει γιά μένα. Ἐπιθυμῶ ὅμως νά ἐνεργήσει ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ». Αἰσθάνθηκε τήν ἀναχώρησή του, τήν ἀμαρτωλότητα, ἀλλά καί τή βεβαιότητα ὅτι πάει στόν οὐρανό. Καί μάλιστα νά μιλάει μέ τόν Θεό. Πλήρης ἡ παράδοσή του στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ἄν, ὅσο ζοῦσε ἐδῶ, προσευχόταν γιά ὅλους μας, ἐκεῖ, τώρα πού βρίσκεται στήν κοινωνία τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, στόν Παράδεισο, ἀδιάλειπτα καί μέ παρρησία παρακαλεῖ τόν Θεό μέ τήν ὀσιακή προσευχή του γιά ὅλους μας, γιά ὅλο τόν κόσμο, νά ἐνεργοποιεῖ ὁ Χριστός τήν ἀγάπη Του στίς καρδιές μας, ὥστε μέ μετάνοια καί ἀγάπη «νά μᾶς ἀξιώσει νάμποῦμε στήν ἐπίγειο ἄκτιστο Ἐκκλησία Του», δηλ. στόν Παράδεισο τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ἡ μεγαλύτερη κληρονομιά πού μᾶς ἄφησε ἡ ὀσιακή μορφή τοῦ Γέροντος Πορφυρίου, ὅταν ἔφυγε γιά τόν Οὐρανό. Τόν αἰσθανόμαστε πολύ κοντά μας, γιατί παρηγορεῖ καί ἐνισχύει τίς κλυδωνιζόμενες καρδιές μας μέ τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ.

Αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ Γέροντος Πορφυρίου Ἱερομονάχου.

Κων. Γρηγοριάδης
Νέα Πεντέλη,
Φεβρουάριος 1992

ΜΟΝΑΧΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΤΗΣ

Ηταν πρᾶος, εἰρηνικός καί γαλή-
νιος. Ἦταν εὐπροσήγορος, τα-
πεινός καί μειλίχιος. Ἦταν ἀπλός,
εὐθύς καί εἰλικρινής. Σπάνια θύμω-
νε. Σπανιώτατα φώναζε. Ποτέ δέν
ὀργιζόταν. Καθάριο βλέμμα καί
παιδικό, βᾶδισμα ἀργό καί συνετό,
πρόσωπο λαμπερό καί εὐχάριστο, ἀπαύγασμα τῆς ἄδολης ψυχῆς
του. Πρῶτος στήν ὑπακοή, πρῶτος στήν ταπείνωσι, πρῶτος στή
μετάνοια. Ὁσιος, ἄκακος, ἀμεμπτος, ὑπομονετικός, σάν τόν Αὐ-
σίτη Ἰωβ. Καί πρό πάντων, μοναχός «θεομητορικός», ἀγαπητό
παιδί τῆς Παναγίας.

Βιάστηκα ὅμως. Ἀρχισα ἀπό τό τέλος, σάν τόν βίο τῆς ὁσίας
Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας. Ἄς ἐρευνήσουμε τόν ἄνδρα εὐθύς ἐξ
ἀρχῆς.

Ὁ γέρον Ἀρσένιος μοναχός Γρηγοριάτης, κατά κόσμον Ἀν-
τώνιος Τσελίκας τοῦ Δημητρίου καί τῆς Γεωργίτσας, γεννήθηκε
τό 1912 στό Βελβίτσιο Πατρῶν. Δέν ἔτυχε ὅμως χριστιανικῆς
ἀνατροφῆς. Οἱ γονεῖς του δέν ἦσαν πιστοί, δέν ἦσαν ἄνθρωποι
τῆς Ἐκκλησίας. Μόνιμο σαράκι, συνεχῆς πόνος καί θλίψις ἦταν
γιά τόν γερο-Ἀρσένιο ἡ ἀμετανοησία τους. Ὁ πατέρας του βλασ-
φημοῦσε μέ αὐτοσχέδιους στίχους. Ἡ μάνα του κατέφευγε στίς
μάγισσες. Αὐτή πέθανε τό 1938. Τήν εἶδε τό 1947 μετά ἀπό πολλή
προσευχή νά βασιανίζεται φασκιωμένη μέ τό κεφάλι ἀνάποδα,
ἐνῶ ἡ μάγισσα ἔρριχνε σκληρά βλέμματα, καθισμένη παράμερα,

ρίχνοντας χαρτιά. Κάπως ανάλογα και ο πατέρας του. Πόσα δάκρυα έχυσε για την σωτηρία τους. Μετά από πολλές προσευχές τούς είδε κάπως καλύτερα.

«'Απ' τ' ἀγκάθια βγαίνει ρόδο», λέγει σοφά ο λαός. Έτσι συνέβη και μέ τόν π. 'Αρσένιο. Έπρεπε όμως νά ἔλθῃ ἡ "Ανοιξη, γιά ν' ἀνθίση. Μεγάλωσε μέ πολλά ἀδέλφια. Ἡ ἀδελφή του 'Αγγελική παντρεύτηκε 17 ἐτῶν ἕνα δύστροπο ἄνδρα πού δέν τίμησε τή συζυγική πίστι, τόν ὁποῖο ἐγκατέλειψε μ' ἕνα μωρό. Πέρασε μαρτυρική ζωή κι αὐτή, καί στά πενήντα τῆς χρόνια ἔγινε μοναχή μετωνομασθεῖσα 'Αγριπίνα, κοντά στήν ἀδελφή τους Νεκταρία (κατά κόσμον Νικολίτσα) στή Μονή Φραγκοπηδήματος. Ὁ ἐνάρετος βίος τῆς 'Αγριπίνας ἔγινε παράδειγμα ἀπλότῆτος καί ταπεινώσεως σέ ὅλες τίς μοναχές. "Αν καί ἀγράμματη, ὅ,τι ζητοῦσε ἀπό τήν ἅγιο Φανούριο, ἐπραγματοποιεῖτο ἀμέσως. Έκοιμήθη ὀσιακῶς.

Ὁ γερο-'Αρσένιος μέχρι τά 27 του χρόνια ζοῦσε κοσμικά. Ὑπηρετοῦσε τότε ὡς χωροφύλακας στό Α' Ἀστυνομικό Τμήμα Πύργου Ἡλείας. Βρισκόταν μέσα στό σκοτάδι τῆς ἀγνοίας καί τῆς κακίας, καθῶς ἀναφέρει στήν αὐτοβιογραφία του. Παρεμπιπτόντως πρέπει νά ἀναφερθῇ ὅτι ὅλα ὅσα ἐδῶ γράφονται, ὅσο παράδοξα κι ἄν φαίνονται, εἶναι γραμμένα ἀπό τόν ἴδιο σέ τέσσερα τετράδια ἀπό τό 1980 ἕως τό 1987. Γιαυτό καί ἡ παροῦσα βιογραφία εἶναι ἀπάνθισμα τῶν πολλῶν γραπτῶν του, ἢ μάλλον καταμέτρησις ἑνός ποταμοῦ μέ ἕνα ποτήρι.

Ζώντας λοιπόν ὁ τότε Ἀντώνιος Τσελίκας μέσα στά σκοτάδια, μιά ἀκτίνα φωτός στάθηκε ἰκανή νά εἰσδύσῃ ἀπό τά παράθυρα τῆς ψυχῆς του καί νά φέρῃ τήν ἀλλαγῇ. Ἦταν ἕνα πένθιμο γράμμα κάποιου συναδέλφου του, πού τοῦ ἀνήγγειλε τήν κηδεῖα τῆς Ζωῆς, μιᾶς γνωστῆς του δεκαεξαετοῦς κόρης φυματικῆς. Τό γεγονός τόν ἔθλιψε πολύ, καί ἀναλύθηκε σέ καυτερά δάκρυα. Συλλογιζόμενος τόν πρόωρο καί αἰφνίδιο θάνατο τῆς νέας, μετενόησε ἀπό τά βάρη τῆς καρδιάς του, παρακάλεσε τόν Θεό νά

τοῦ συγχωρέση τό πλήθος τῶν ἁμαρτιῶν του, καί τοῦ ἐζήτησε νά τόν ἀξιῶση νά γίνη μοναχός.

Μετά τή γενναία ἀπόφασι καί τήν φλογερή ἀλλαγή, ὅπου ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ σάν φρύγανα κατέκαυσε ὅλες τίς ἁμαρτωλές τάσεις, ἐξομολογήθηκε σέ πνευματικό, μπῆκε σέ κανόνα καί κοινωνοῦσε συχνά. Βιαζόταν πλέον νά φύγη γιά μοναστήρι.

Λύπη βαθειά τόν κατέλαβε, ὅταν ἀρρώστησε ἀπό ὀξεῖα σκωληκοειδίτιδα, ἔφτασε 41 βαθμούς πυρετό καί φοβήθηκε μή πεθάνη πρὶν γίνη μοναχός. Τήν ὥρα τῆς ἐγχειρήσεως εἶδε ναρκωμένος τό πρῶτο κατά σειράν ὄραμα πού ἀναφέρει στά τετράδια: Ἐνας δυνατός ἄνδρας τόν χτύπησε ἐλαφρά ἐννιά φορές μέ τσεκούρι καί τόν πέταξε στόν γκρεμό. Προσπαθώντας νά γλιτώσῃ ἀπό τό γκρέμισμα, πιάστηκε ἀπό ἕνα δένδρο, τό ὁποῖο ξεριζώθηκε. Τελικῶς ἔπεσε στή θάλασσα. Βγήκε ἥσυχος στό ἀκρογιάλι φερόντας τή στολή τοῦ χωροφύλακα, καί ἀντικρῦζει πρὸς ἀνατολὰς ἕνα μεγάλο Σταυρό μέ σκάλα, λόγχη, καλάμι καί σπόγγο ἐκατέρωθεν, ὅλα περιφραγμένα σ' ἕνα μαντρότοιχο. Ἐνας κόκκορας τότε λάλησε τρεῖς φορές.

Ὅταν ἀργότερα ἔγινε μοναχός, ἐρμήνευσε τό συμβολισμό. Ὁ ἄνδρας ἦταν Ἄγγελος, καί τά ἐννιά χτυπήματά του συμβόλιζαν τήν ἔνταξί του στό ἀγγελικό σῶμα τῶν ἐννέα ταγμάτων. Ἡ πτώσις, ἡ κατάδυσις καί ἡ ἀνάδυσις ἦταν τό βάπτισμα τῆς μετανοίας. Τό δένδρο ἦταν ἡ κοσμική ζωή, ἀπ' ὅπου ξεγαντζώθηκε. Ἡ κολύμβησις πρὸς τήν ἀκτὴ ἦταν τό πέρασμα ἀπό τό πέλαγος τοῦ κόσμου στό λιμάνι τοῦ Χριστοῦ, ὁ Σταυρός καί τά σύμβολα τοῦ πάθους ἢ ζωῆ καί τό σχῆμα τῶν μοναχῶν, ὁ μαντρότοιχος ἢ μάνδρα τῆς Μονῆς καί ὁ κόκκορας ἐπεσφράγισε τήν ἀλήθεια τοῦ ὁράματος. Καί ὅλα αὐτά προεμήνυαν τό πῶς μετά ἀπό χίλιες δυό ἀντιξοότητες ἔφθασε στίς πύλες τῆς Μονῆς.

Ὅταν ξέσπασε ὁ Β' Παγκόσμιος Πόλεμος καί ἔπεσε ἡ Γερμανοϊταλική κατοχή στήν Ἑλλάδα, ὁ Ἀντώνιος ζητοῦσε εὐκαιρία νά φύγη ἀπό τήν χωροφυλακή, γιά νά ἐκπληρώσῃ τόν πόθο του.

Ψάχνοντας για διέξοδο, τό 1943 φεύγει μέ άλλους συναδέλφους χωροφύλακες, για νά συναντηθῆ στά βουνά μέ τούς ἀντάρτες τοῦ ΕΛΑΣ.

Ἐκείνη τή νύχτα πού ἔφυγαν, κατευθύνθηκαν πρὸς κάποιον χωριό, για νά συναντήσουν τόν πρόεδρό του. Καθ' ὁδόν τούς πλησίασε μέσα στό σκοτάδι κάποιος σάν νάταν γυναίκα. «Πιάστε τον, νά μή μᾶς φύγη», φώναξε ὁ Ἀντώνιος, κι ἐκεῖνος ἐξαφανίστηκε. Τελικῶς συνάντησαν τόν πρόεδρο τοῦ χωριοῦ πού τήν ἐπομένη τούς ὁδήγησε στόν ἄγνωστο ἀρχηγό. «Καλῶς τόν Ἀντωνάκη» λέγει ἐκεῖνος φιλώντας τον. Καί προσκαλεῖ τούς κρυμμένους ἀντάρτες: «Ἐλάτε, φίλος μου εἶναι». «Δέν σέ γνωρίζω» λέγει ὁ Ἀντώνιος. «Σέ γνωρίζω ἐγώ» ἀπαντᾷ ὁ ἀρχηγός. «Ὅταν μᾶς εἶχαν στό κρατητήριο οἱ Ἴταλοί, μᾶς ἔρριχνες σταφίδες καί λεμονόκουπες ἀπό τό παράθυρο, καί ζήσαμε, καί δέν πεθάναμε ἀπό τήν πείνα». Καί σχολιάζει ὁ γερο-Ἀρσένιος: «Πόση ἀξία ἔχει ἡ ἐλεημοσύνη, κι ἄς εἶναι καί ἄπλυτες λεμονόκουπες».

Ὅταν ἄρχισε ὁ Ἀντώνιος νά λέγη διάφορα ἀστεῖα, τόν ρωτᾷ ἓνας ἀντάρτης: «Ἐσύ φώναξες προχθές τή νύχτα: Πιάστε τον, μή μᾶς φύγη;» ὁ «Ναί» ἀπαντᾷ. «Ἦμουν ἐγώ ντυμένος γυναίκα, κι ἤμουν ἔτοιμος νά σᾶς ρίξω χειροβομβίδα. Μόλις φώναξες, τρόμαξα καί τῶβαλα στά πόδια». Καί τότε ὁ Ἀντώνιος ἐθαύμασε τήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ.

Γιά δεύτερη πάλι φορά γλυτώνει ἀπό σίγουρο θάνατο, καί ἐπιβεβαιώνει καί πάλι τήν θεία πρόνοια. Ὅταν ἡ Ἰταλία κατελήφθη ἀπό τούς συμμάχους, οἱ Γερμανοί ἔκλειναν τούς Ἰταλούς σέ στρατόπεδα συγκεντρώσεως. Ὁ Ἀντώνιος τότε προσπαθοῦσε στόν Πύργο νά φυγαδεύσει Ἰταλούς, για νά προστατευθοῦν στό βουνό ἀπό τούς ἀντάρτες Ἑλληνες. Τελικῶς τούς πρόδωσαν. Ὁ Ἀντώνιος στέλνει μέ ἓνα Ἰταλό κομιστή ἐπιστολή πρὸς τούς ἀντάρτες, ὅτι πηγαίνει δῆθεν νά ἐνισχύσει τό ἀντάρτικο τῆς πατρίδας του. Ὁ κομιστής συλλαμβάνεται ἀπό Γερμανούς, φονεύεται, καί ἡ ἐνοχοποιητικὴ ἐπιστολή πέφτει σέ ἐχθρικά χέρια.

Φοβισμένος ὁ Ἄντωνιος καταφεύγει σέ κάποιο χωριό τοῦ Πύργου. Τόν βρίσκει ὁ π. Ἰουστίνος, μοναχός φίλος του, καί τόν νουθετεῖ. Τοῦ ἀλλάζει ροῦχα, καί φεύγουν μέ συγκοινωνιακό λεωφορεῖο πρὸς νότον, γιά τήν Μονή Βλαχερνῶν Κυλλήνης. Στό δρόμο γίνεται ἔλεγχος ἀπό Γερμανούς. Ὁ Ἄντωνιος, δίχως ταυτότητα, κατέφυγε σέ θερμή προσευχή. Μόλις φθάνη γιά νά ζητήση ὁ ὑπεύθυνος Γερμανός καί τήν δική του ταυτότητα, κάποιος Ἕλληνας χτυπάει τόν Γερμανό φιλικά στήν πλάτη, χαιρετιῶνται καί συζητοῦν γιά λίγο. Τότε ὁ ὀδηγός φώναξε: «Συντομεύετε τόν ἔλεγχο, παρακαλῶ». Ὁ Γερμανός ἀπάντησε: «Ἄουφβίντερζεν». Ἀποχαιρέτησε τόν φίλο του καί κατέβηκε ἀμέσως, σταματώντας τόν ἔλεγχο. Κάθε φορά πού ὁ γερο-Ἀρσένιος θυμόταν τό θαῦμα αὐτό, πλημμύριζε μέ δάκρυα εὐγνωμοσύνης.

Ἐφθασε πλέον στό Μοναστήρι τῶν Βλαχερνῶν, ὅπου οἱ ἀδελφοί ἐόρτασαν τόν ἐρχομό του, καί δόξασαν τόν Θεό πού ἔζησε. Τοῦ ἔκαναν ἀμέσως ρασσευχή μικροσχήμου, τόν μετωνόμασαν Ἀγάπιο Βλαχερνίτη καί σχεδόν ἀμέσως βγῆκε καί ἡ ταυτότητα του ἀπό τήν Μητρόπολι.

Οἱ Γερμανοί ὅμως πού τόν καταζητοῦσαν, μπῆκαν στό Μοναστήρι στίς ἀρχές τοῦ 1944, ἔστησαν πολυβόλο στό μέσον τῆς αὐλῆς καί ζητοῦσαν ἐκ λάθους κάποιον Τόντιο Γαλίφα, ἀντί Ἄντωνιο Τσελίκα. Ἐλεγεσαν τό μοναχολόγιο, δέν βρῆκαν τέτοιο ὄνομα, θεώρησαν πώς δέν ἦσαν βάσιμες οἱ πληροφορίες κι ἔφυγαν ἄπρακτοι. Γιά τρίτη καί τελευταία φορά ὁ γερο-Ἀρσένιος γλύτωσε ἀπό σίγουρο θάνατο μέ τήν προστασία τῆς Παναγίας τῆς Βλαχέρνας.

Ἐκεῖ ἀσκοῦντο δώδεκα νέοι μοναχοί μέ ἠγούμενο κάποιον π. Νικηφόρο. Ὡς ἀρχάριοι ὅλοι στά πνευματικά καί διοικητικά, δέν εἶχαν εἰρήνη μεταξύ τους. Γιαντό καθένας ἐδιάλεξε ἄλλοῦ τόπο σίγουρο γιά τή σωτηρία του. Ὁ π. Νικηφόρος, πολύ φιλόξενος καί ἐλεήμων, πῆγε στόν Ὅσιο Μελέτιο Ἀττικῆς, ὅπου ἐκοιμήθη ἀργότερα ἀπό συγκοπή.

Τό 1945 ὁ τότε Ἀγάπιος μοναχός ἀποφασίζει νά ἔλθῃ στό Περιβόλι τῆς Παναγίας. Εἶχε ἐπιλέξει τήν Ἱερά Μονή μας τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου, ἀλλά ζητοῦσε πληροφορία ἀπό τόν Θεό, γιά νά μὴ πάθῃ ἀκαταστασία. Τόν Αὐγουστο λοιπόν βλέπει τρία ὄνειρα σέ μία νύχτα:

α) Ἕνα ταξίδι γιά μακρυνό τόπο.

β) Σέ κάποια ἄγνωστη λειτουργία, στό «Μετά φόβου Θεοῦ» πῆγε νά κοινωνήσῃ, καί πρὶν πῆ τό ὄνομά του: Ἀγάπιος μοναχός, ἕνας ἄγνωστος Ἀρχιερεὺς τόν σταυρώνει στό μέτωπο μέ τήν ἀγία λαβίδα λέγοντας: «Ἀδελφός, ἀδελφός».

γ) Στό νάρθηκα κάποιοι ναοῦ ἔβγαλαν τά ἅγια λείψανα, ἐνῶ ὁ Ἀγάπιος κρατοῦσε ἑξαπτέρυγο μπροστά στήν εἰκόνα τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Ἐφάλη ἀγιασμός, οἱ πατέρες προσκύνησαν τά ἅγια λείψανα καί ραντίστηκαν μέ ἀγιασμό.

Τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1945 ἔφυγε ὀριστικά ἀπό τή Μονή Βλαχερνῶν μέ ἀπολυτήριο καί ἤρθε καί ἐγκαταβίωσε στήν Ἱερά Μονή Ὁσίου Γρηγορίου. Σέ δύο μῆνες, 6 Δεκεμβρίου 1945, εἶδε ὄντως τήν ἐκπλήρωσι καί τῶν τριῶν ὀνειρῶν του. Εἶχε πραγματοποιήσει μεγάλο ταξίδι, καί ὁ ἄγνωστος Ἀρχιερεὺς τοῦ ὀνείρου ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Σεβ. Μιλητουπόλεως πρῶην Κορυτσᾶς Ἱερόθεος, ὁ ὁποῖος χοροστατοῦσε στήν κυρία πανήγυρι τῆς Μονῆς. Ὅσο γιά τόν ἀγιασμό στόν νάρθηκα, τόν εἶδε νά γίνεται στήν πραγματικότητα, ὅπως ἀκριβῶς στόν ὕπνο του πρὶν δύο μῆνες, ἐνῶ ὁ ἴδιος κρατοῦσε ἑξαπτέρυγο μπροστά στόν Ἀρχάγγελο Μιχαήλ. Αὐτό λοιπόν τόν στερέωσε στή γνώμη καί στήν ἀπόφασί του, μέ τήν ἐπισφράγισι τοῦ ἀρχιερέως ὅτι ἐντάχθηκε πλέον στήν ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γρηγορίου.

Ὅταν πρωτοῆλθε στό Μοναστήρι, ἔβαλε μετάνοια στόν τότε ἡγούμενο, τόν μακαριστό παπα-Βησσαρίωνα, ὁ ὁποῖος ἐκεῖνα τά δύσκολα χρόνια ἔπαιξε σημαντικὸ καί θετικὸ ρόλο στά ἀγιορειτικά ζητήματα. Ἔθεσε λοιπόν τόν ἑαυτό του ὁ τότε Ἀγάπιος μοναχός στήν ὑπακοή τοῦ παπα-Βησσαρίωνα, ὁ ὁποῖος τόν ἐνουθέτησε καταλλήλως. Αὐτός τόν ἔκανε καί μεγαλόσχημο

στis 29 'Ιουνίου 1946, τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου. Τότε πλέον μετωνομάστηκε Ἀρσένιος μοναχός, ἕνα ὄνομα «ἀπό τοῦ νῦν καί ἕως τοῦ αἰῶνος». Ἀρκετές φορές ὁ γερο-Ἀρσένιος, μέ τόν γνωστό φαιδρό τρόπο πού ἐδιηγείτο τά κατ' αὐτόν, ἔλεγε μέ αὐτομεμφία περί τοῦ ὀνόματός του: «Ἄλλοι μοναχοί λαμβάνουν ὄνομα κατὰ τήν ἀρετή τους, ἄλλοι κατ' εὐφημισμόν. Ἐγώ εἶμαι ἀπό τούς δευτέρους. Καί τοῦτο διότι ὁ ἅγιος Ἀρσένιος ἦταν ἡσυχαστής καί σιωπηλός. Ἐγώ μιά ζωή δέν κατόρθωσα νά κλείσω τό στόμα μου».

Ἀπό τόν πρῶτο μῆνα πού ἦλθε, ὁ π. Βησσαρίων τοῦ ἔδωσε μιά εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Πορταϊτίσσης ἁγιογραφημένης σύμφωνα μέ τά ἀναγεννησιακά καί δυτικά πρότυπα. Ἡ Θεοτόκος «εἰκονιζόταν» μέ κοσμική μορφή. Κάθε φορά πού τήν προσκυνούσε, δέν ἀναπαύοταν. Ὅταν πλέον ὁ παπα-Βησσαρίων τοῦ ἔδωσε μιά ἄλλη εἰκόνα καλύτερη, ἐπιστρέφοντας τήν παλαιά, ἔλεγε ἀγανακτισμένος: «Μέ ὀργή κακίζω ὅλους αὐτούς τούς ἐμπόρους φωτογράφους πού ἀλλοιώνουν καί μεταβάλλουν τίς ἅγιες καί κατανυκτικές μορφές τῶν σεπτῶν ἁγίων εἰκόνων σέ ἄχαρα καί σκανδαλώδη σκίτσα».

Διακόνησε σέ διάφορα διακονήματα τῆς Μονῆς μέ αὐτοθυσία καί ὑπακοή. Δέν βαρυγκόμησε ποτέ. Μέ πολλή προθυμία καί ἐργατικότητα ἐργάσθηκε στήν Ἐκκλησία, στούς κήπους, στό ἀμπέλι, στά δένδρα, στό μαγειρεῖο, στό ἀντιπροσωπεῖο, στό τυπικαρεῖο καί ἀλλοῦ. Παντοῦ διέπρεψε. Μέχρι τά γεράματά του παρέμεινε χαρούμενος, πρόθυμος, ἀειθαλής καί ἀεικίνητος. Εὐρίσχε πάντα τήν εὐκαιρία νά συνδέη καί νά ἀνάγη τό ὑλικό στό πνευματικό, τήν ἐργασία στήν ἄσκησι. Πατέρες καί λαϊκοί πού τόν γνώρισαν ἀπό κοντά, θαύμασαν τή σοφία του στό συνδυασμό «τοῦ τερπνοῦ μετά τοῦ ὠφελίμου». Περί αὐτοῦ θά ἐπανέλθουμε παρακάτω.

Τό 1948 ὁμως ἔπεσε σέ πειρασμό παρακοῆς. Δέν ἤθελε νά ἀναλάβη παρηγουμενιάρης. Μετά ἀπό συγκατάθεσι τοῦ Γέροντά

του πήγε στους κήπους, όπου καθημερινά άκουγε από δύο άδελφούς σχόλια και λογισμούς έναντίον του παπα-Βησσαρίωνα. Σκέφτηκε να φύγη. Δύο άνδρες στον ύπνο του του είπαν: «Κοίταξε μήπως δέν βρῆς ούτε κρεβάτι για άνάπαυσι». Προμήνυμα πειρασμού. Φεύγει εντός Άγίου Όρους. Έπιστρέφει. Διαδίδει τάχα ότι έπασχε από παλαιό νόσημα, για να τον σιχαθούν και να τον διώξουν. Δημιουργήθηκε σάλος. Σάν τον εξέτασε ο γιατρός των Καρυών, δέν του βρῆκε τίποτα, άπόρησε και τον ρώτησε: «Τί συμβαίνει;». «Διαδόσεις ἦσαν», άπάντησε εκείνος άφελως.

Τότε κανονίστηκε από την Γεροντία της Ίερᾶς Μονῆς για τό φέμα του, να τραβήξη κομποσχοίни στην τράπεζα, φορώντας δύο σταυρούς. Ζήτησε από όλους συγγνώμη, και κάποιος του είπε: «Άν σ' άρέσει μπαρμπα-Λάμπρο, ξαναπέρνα από την Άνδρο».

Έδω άξιζει να μνημονεύσουμε και κάποιες θείες πληροφορίες που είχε (καθ' ύπνους συνήθως) για διάφορα ζητήματα που τον άπασχολούσαν. Πρόκειται για θαυμαστές άποκαλύψεις.

Έπί όκτώ χρόνια προσευχόταν να του άποκαλύψη ο Θεός άν σώθηκε ή εύεργέτις του, ή δεκαεξάχρονη Ζωή που έκοιμήθη φυματική. Τό αίτημα είχε και άλλες προεκτάσεις περί της θείας εύσπλαγχνίας, που συνοφίζονταν στην ίκεσία: «Θεέ μου πολυεύσπλαγχνε, όταν σώσης όχι μόνο την φυχή της δούλης Σου, αλλά και τον Ίουδα άν θελήσης να βγάλης από την κόλασι, ποιός θά είναι εκείνος που θά σε έλέγξει;».

Στό πρώτο σκέλος του έρωτήματος τό 1947 είχε δύο θαυμαστά ένύπνια για δική του πληροφόρησι. Εΐδε ένα νοσοκομείο μέ κρεβάτια στίλβοντα και στρωσίδια λαμπερά χωρίς άσθeneϊς. Μιά λευκοντυμένη νοσοκόμα τον πληροφόρησε: «Εΐναι κρεβάτια των φυματικών. Αυτοί άξιώνονται στον ούρανό να λάβουν δόξα περισσότερη από τους μάρτυρες». Σέ δεύτερο ένύπνιο είδε την Ζωή λευκοντυμένη, κρατώντας λευκά άνθη και μία γυάλινη κανάτα μέ νερό, να βγαίνει από ένα παλάτι και να άδειάζη τό νερό στη

θάλασσα. Σταγόνες νερού ἔβρεξαν καί τόν πατέρα Ἄρσενιο. Ἐπιστρέφοντας στό παλάτι, τόν χαιρέτησε μέ χριστιανική ὑπόκλιση.

Στό δεύτερο σκέλος τοῦ ἐρωτήματος τόν ἴδιο χρόνο εἶχε ἔκστασι μέ τέσσερα χαρακτηριστικά πλάνα:

α) Βρέθηκε σέ ἕνα παραδείσιο τόπο πού φωτιζόταν μέ λευκό φῶς σάν τῆς σελήνης, ἀλλά πενήντα φορές πιό λαμπρό, καί ποτιζόταν ἀπό τρία χρυσά ποτάμια πού χύνονταν σέ μιά γαλήνια γαλάζια θάλασσα. Καί ἐνῶ ἤθελε νά μείνη σ' αὐτόν τόν μακάριο τόπο, κάποιος τόν πληροφόρησε: «Δέν εἶναι καιρός ἀκόμη. Ἔχεις ἀγῶνα ἐπί τῆς γῆς».

β) Ἕνας Ἄγγελος ὀδηγοῦσε ἕνα λαμπερό ἄρμα, μακρῶ σάν τραῖνο, κατευθυνόμενο πρὸς δυσμάς. Αὐτός τόν κατέβασε σέ στοές καί σήραγγες ὑπόγειες καί σκοτεινές, ὅπου αἰσθάνθηκε ἕνα καύσωνα ἀφόρητο. Ἐκεῖ ἄρχισε νά θρηνηῖ ἀπαρηγόρητα, γιατί νόμιζε ὅτι θά κολαζόταν, ἐνῶ δέν θυμόταν κάποια ἀμαρτία ἀνεξιμολόγητη, ἱκανή νά τόν κατεβάσῃ στὸν ἀφιλόξενο ἐκεῖνο τόπο. Μέ τέτοιες διαμαρτυρίες, τόν ἔβγαλε κι ἀπὸ ἐκεῖ ὁ Ἄγγελος.

γ) Ὄδηγήθηκε σέ ἕνα χῶρο, ὅπου ἕνας διάβολος τόν προέτρεπε νά προσκυνήσῃ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἐωσφόρου. Ὁ π. Ἄρσενιος ἔκανε τὸν σταυρὸ του λέγοντας: «Μέγα τό ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος!». «Μήήή!» φώναζε ὁ διάβολος, καί τόν προέτρεπε πάλι νά προσκυνήσῃ. Τρεῖς προτροπές ἐκείνου, τρεῖς ὁμολογίες τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἀπὸ τόν π. Ἄρσενιο, ἔκαναν τὸν ἐχθρὸ νά φύγῃ ὀργισμένος, μὴ ἔχοντας ἐξουσία νά τὸν ἐξοντώσῃ.

δ) Εἰσῆλθε σέ ἕνα σκοτεινὸ ὑπόγειο, ὅπου κολάζονταν φυχές ἀσεβῶν καί ἀπίστων, φυχές πού θεληματικὰ ἀρνήθηκαν τὸν Χριστό. Ὁ π. Ἄρσενιος ἄρχισε τίς συμβουλές. Τούς παρότρυνε σέ μετάνοια ἐπικαλούμενος τὸ ἄπειρο ἔλεος τοῦ Κυρίου, πού θά τοὺς ἔσωζε μέ ἕνα «Κύριε ἐλέησον». Ἄρχισαν τότε ὅλοι νά φωνάζουν νά σταματήσῃ. Ὁ π. Ἄρσενιος τοὺς παρακάλεσε πάλι καί πάλι. Δέν ἤθελαν κἄν νά ἀκούσουν τὸ φοβερὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Σαββαῶθ. Οὔτε κἄν ἕνα θαῦμα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἐπι-

θυμούσαν νά δοῦν. Οὐρλιαζαν φρικτά, καί τό ὑπόγειο σκοτείνιασε ἀκόμη περισσότερο. Λίγο πρίν βγῆ ἀπό κεῖ μέσα ὁ π. Ἀρσένιος πανικόβλητος, τούς φώναξε: «Ἡ ἀπιστία σας ἐπί τῆς κεφαλῆς σας».

Ὅταν συνῆλθε, βρέθηκε στό κελλί του, καί ἔμεινε ἐκστατικός ὦρα πολλή, ἐρμηνεύοντας τό μυστηριῶδες ὄραμα ἐκ τῶν ὑστέρων: Δέν εἶναι ὁ Θεός ἐκεῖνος πού δέν θέλει τήν σωτηρία τῶν κολασμένων, ἀλλά ἐκεῖνοι οἱ ἴδιοι, οἱ ὁποῖοι ἔπαθαν ψυχική διαστροφή ἐξ αἰτίας τῆς ἀμετανοησίας τους (δηλαδή βλασφημίας τοῦ Ἀγίου Πνεύματος) καί παραμένουν γιά πάντα ἀμετανόητοι, ἀσυγχώρητοι καί αὐτοτιμωρούμενοι. Ἔτσι ἔλαβε ἀπάντησι καί γιά τόν Ἰούδα, πού ἐξέλεξε τό σκότος ἀντί γιά τό φῶς, καί χρησιμοποίησε τό θεῖο δῶρο τῆς ἐλευθερίας του ὡς μαχαίρι γιά τήν ψυχική καί σωματική του αὐτοκτονία.

Περί τό 1950 τόν εἶχε καταλάβει ἕνας ἀκατάπαυστος πόθος θανάτου. Παρακαλοῦσε τόν Θεό νά τόν πάρη γρήγορα, μήπως ἡ παράτασις τῆς ζωῆς του γίνη πρόξενος περισσοτέρων ἁμαρτιῶν. Ὁ Γέροντάς του τόν συμβούλευε ὅτι ἡ μελέτη θανάτου εἶναι καλή, γιατί προκαλεῖ φόβο Θεοῦ, ὄχι ὅμως πόθο θανάτου, γιατί αὐτό εἶναι ὀλοφάνερη πλάνη. Δέν πείσθηκε. Ἦθελε νά τόν φάνε οἱ λύκοι τοῦ Ἀγίου Ὁρους! «Καλόκακο πόθο» τόν ὀνόμαζε αἰνιγματικά.

Μετά ἀπό τέσσερα χρόνια εἶχε μιά ἀποκάλυψι. Εἶδε καθ' ὕπνου ἕνα πλῆθος γραμματέων νά γράφη ὀνόματα γερόντων καί μεσηλίκων πού περιμέναν στήν σειρά τους, ἐνῶ ἕνας κλητήρας φώναζε ἕναν-ἕναν τούς ἠλικιωμένους. Καθένας πού περνοῦσε ἀπό ἔλεγχο, ἔκοβε ἕνα βλαστό ἀπό ἕνα φυτό, ξυριζόταν σέ κάποιον κουρεῖο, καί ἕνα παιδί-φύλακας ἐνός πύργου τοῦ ἔδινε ξύλινο Σταυρό γιά ν' ἀνεβῆ στόν πύργο. Κατόπιν τό παιδί ξανακατέβαζε τόν Σταυρό γιά τόν ἐπόμενο. Ὁ π. Ἀρσένιος, βιαστικός, περιφρονώντας τόν ἔλεγχον, ἄρπαξε τόν Σταυρό δίχως ἄδεια καί ἄρχισε ν' ἀνεβαίνει στόν πύργο γρήγορα. Οἱ γραμματεῖς καί τό

παιδί διαμαρτυρήθηκαν, κι εκείνος κατέβηκε πάλι ζητώντας συγγνώμη. Σέ έρώτησί του πότε θά πεθάνη, κάποιος τόν πληροφόρησε: «Σέ δύο κόμπους τοῦ βλαστοῦ».

Εὐπνησε ὁ μοναχός Ἀρσένιος χαρούμενος, πιστεύοντας ὅτι σέ δύο χρόνια θά πεθάνη. Δέκα ἡμέρες πρὶν τῆ «λῆξι» τῆς προθεσμίας, κάποιος συμπατριώτης του πού σκοτώθηκε στήν Μικρά Ἀσία ἐμφανίστηκε μέ στολή λευκή στόν ὕπνο του καί τόν ἐνημέρωσε ὅτι οἱ ἄνθρωποι πού περιποιοῦνται τούς τάφους τους καί χτίζουν μεγαλοπρεπῆ μνημεῖα ζημιώνονται. Ὁ ἴδιος βέβαια εἶχε πεῖρα ἐξ ἑαυτοῦ, διότι τό ἄταφο σῶμα του φαγώθηκε στόν πόλεμο ἀπό ὄρνεα, καί ὁ Θεός τοῦ χάρισε μεγάλη δόξα. Ὅταν τόν ἐρώτησε πότε θά πεθάνη ὁ ἴδιος, ὁ συμπατριώτης τοῦ εἶπε: «Σέ δύο ἔτη».

Πέρασαν ἄλλα δύο ἔτη στήν ἀναμονή. Ὅκτώ ἡμέρες πρὸ τῆς λήξεως τῆς δευτέρας προθεσμίας, ἄκουσε ἐν ἐγρηγόρει μιᾶ ζωντανή φωνή μέσα του: «Ἀρσένιε, ἐργάζου τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, καί πρόσεχε νά βαδίσης στόν δρόμο τῶν πατέρων σου, πού ἦταν σταυρός, θάνατος καί ἔπειτα σωτήριος Ἀνάστασις. Μή ζητᾶς πρόωρο θάνατο, γιά νά γλυτώσης ἀπό τούς σωτηρίους πειρασμούς τῆς ζωῆς». Αὐτό πλέον ἐξάλειψε ὀριστικά τόν πόθο τοῦ θανάτου.

Ἀργότερα, ὅταν ρώτησε πολύπειρο ἀγιορεῖτη, τοῦ ἐξήγησε ὅτι τό «σέ δύο ἔτη» σημαίνει «σέ δύο ἔτι», δηλαδή σέ δύο ἀκόμη στάδια ζωῆς, ἄγνωστα στόν ἴδιο. Ἀλλά καί οἱ δύο κόμπαι σημαίνουν δύο ἄγνωστες περιόδους ζωῆς. Ἄν ὑπολογίσουμε ὅτι περί τό 1950 τόν κατέλαβε ὁ παράξενος αὐτός πόθος καί ὅτι τό 1991 ὁ γερο-Ἀρσένιος ἄφησε τά ἐγκόσμια, τότε οἱ πληροφορίες σημαίνουν δύο εἰκοσαετίες. Μέχρι τότε βέβαια εἶχε ζήσει δύο εἰκοσαετίες.

Τό 1953 διακονοῦσε στόν ναό ὡς δεῦτερος ἐκκλησιαστικός μαζί μέ τόν π. Βασίλειο, ἕνα μεγάλωσωμο μοναχό καί ἀγωνιστή Γρηγοριάτη. Στήν ἀγρυπνία τοῦ ἀγίου Παντελεήμονος, 27 Ἰουλί-

ου, ὁ π. Ἀρσένιος ἦταν βραχνιασμένος καί ὁ λαϊμός του πρησμένος. Δέν μπορούσε νά συνδιακονήσῃ μέ τόν π. Βασίλειο, τόν ὁποῖο παρακάλεσε νά τόν ἀπαλλάξῃ. Ὁ π. Βασίλειος ἀνένδοτος. Τότε ὁ π. Ἀρσένιος κατέφυγε στήν προσευχή. Παρακάλεσε τόν ἅγιο Παντελεήμονα νά τόν θεραπεύσῃ. Κατόπιν ἔφαλε ἰδιόμελα τῆς Λιτῆς. Στό τέλος συνειδητοποίησε ὅτι ἦταν τελείως καλά, ἀφοῦ μπόρεσε νά φάλλῃ δίχως κανένα πρόβλημα. Εὐχαρίστησε τόν Ἅγιο γιά τήν θαυμαστή θεραπεία του.

Τόν ἴδιο χρόνο, καθώς ἀναφέρει ὁ ἴδιος, δοκιμάσθηκε ἀπό τόν πόλεμο τῆς σαρκός. Ἰκέτευε λοιπόν τόν Θεό νά ἄρῃ τήν δοκιμασία του. Μετά ἀπό ἐπίμονες προσευχές, εἶδε στόν ὕπνο του ὅτι τόν εὐνούχισαν. Ξυπώντας, ἐπί δύο μῆνες δέν αἰσθανόταν τόν πόλεμο. Αἰσθανόταν ἀπαθής, σάν τούς πρωτοπλάστους πρό τῆς παρακοῆς. Δοκιμάζοντας ὅμως τόν ἑαυτό του ἄν συγκατατίθεται στά ψυχοφθόρα πάθη, σάν τό μῖσος, τήν κατάκρισι, τήν μανία, τήν ὀργή, τήν ἐκδίκησι, καί ἐνθυμούμενος κάποια σκάνδαλα, εἶδε κάποια ψυχική συγκατάθεσι καί μελαγχόλησε βαθειά. Διεπίστωσε πλέον στήν πράξι ὅτι ἡ σωματική ἀπάθεια ἐλάχιστα ὠφελεῖ, ἄν ἡ ψυχή δέν ἔχει ἀγιασθῇ. Εὐχαριστώντας λοιπόν τόν Θεό γιά τήν πείρα, τόν παρακάλεσε νά ἐπιστρέψῃ στήν προηγούμενη ἀγωνιστική διαγωγή, γιά νά ἐργασθῇ τήν καταστολή τῶν παθῶν. Ἔτσι κι ἔγινε.

Κάποια ἄλλη φορά τοῦ δημιουργήθηκε ἡ ἀπορία ἄν ὑπάρχουν ἄνθρωποι στή Σελήνη. Αὐτό ἔγινε στήν προσπάθειά του νά ἐρμηνεύσῃ τό χωρίο: «Καί ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης» (Ἰωάν. 10, 16). Ταξίδεψε λοιπόν πάλι καθ' ὕπνου, ὀδηγημένος ἀπό ἕνα ὀλοφάνερο πειρασμό, προσεδάφιστηκαν στή Σελήνη, ὅπου ταξίδεψαν σέ στρατόπεδα καί ἀγορές διάφορες, καί ὁ διάβολος τοῦ ἐξηγοῦσε ὅτι στή Σελήνη ὑπάρχει «κομμουνιστική ἰσότητα», καί δέν ὑπάρχει διάκρισις καλοῦ καί κακοῦ. Εὐτύπησε, «ξερόφτυσε» τόν διάβολο τῆς πλάνης, κι ἐξομολογήθηκε τό λο-

γισμό και τό όνειρο στον Γέροντά του, ό όποιος τόν ένουθέτησε καταλλήλως. Έτσι έλξε και αυτός ό λογισμός.

Έπειδή όμως αναφερθήκαμε σέ πολλές αποκαλύψεις πού είχε ό μακαριστός γερο-Άρσένιος, τίς όποιες κατέγραφε μέ πολλή ταπεινωσι, για νά μή σκανδαλισθή ή συνείδησις του άναγνώστου, τονίζουμε τό έξής. Ό γέρον Άρσένιος δέν πίστευε εύκολα στά όνειρα και στίς αποκαλύψεις. Βασάνιζε τό κάθε τί και τό έθετε υπό κρίσιν. Ρωτούσε τούς πνευματικούς. Αναφέρει αρκετές φορές άλλωστε στα γραπτά του ότι κάποιες αποκαλύψεις ήταν εκ Θεού, και άλλες εκ πειρασμού. Δέν δεχόταν άκριτα τό κάθε τί. Τό σκεπτόταν καλά, και τό αίχμαλώτιζε στην ύπακοή του Χριστού.

Παραλλήλως, τά όσα καταγράφει δέν τά αναφέρει προς κομπασμόν. Δέν ύπερηφανεύεται. Αντιθέτως ταπεινώνει τόν λογισμό του, και τό γνωστοποιεί μόνο και μόνο για νά δοξάση τόν Θεό πού του έδινε θείες παρηγορίες και ανακούφισι στην ψυχή του. Τίποτε περισσότερο.

Μ' αυτές τίς προϋποθέσεις πρέπει άπαραιτήτως νά μνημονεύσουμε και τήν σφοδρή και ακάθεκτη αγάπη πού έτρεφε προς τήν Θεοτόκο. Πρώτον ως άγιορείτης, και δεύτερον ως έλεημένος από Έκείνην, φλέγεται κυριολεκτικά από θαυμασμό, σεβασμό και πόθο προς τό πρόσωπο τής Θεομήτορος. Οί μισές από τίς αποκαλύψεις αναφέρονται σέ θείες παρηγορίες εκ μέρους τής Πανυπεράγνου Κόρης. Τήν έβλεπε συνήθως σαν μικρό κοριτσάκι, πού τόν ένίσχυε και τόν πληροφορούσε. Κάθε φορά πού του έφανιζόταν, καθώς ό ίδιος αναφέρει, σήμαινε ένίσχυσι και έτοιμασία για ένα έπερχόμενο πειρασμό. Σήμαινε τή στοργική της εύνοια, για νά μή λιποψυχήση.

Τό 1950, όταν ό ίδιος θέλησε νά φύγη από τό "Άγιον Όρος, έφανίστηκε λυπημένη και τόν πληροφορήσε νά μείνη και νά κάνη ύπομονή. Τόν ίδιο χρόνο ένα έπεισόδιο μέ τόν δοχειάρη τόν έκανε νά πικραθή και νά μή ξαναπιή ρακί. Τότε ή Θεοτόκος έφανίστηκε συμβολικώς και τόν παρότρυνε νά πίνη λίγο ρακί,

γιατί εργαζόταν σκληρά. Ξύπνησε χαρούμενος, πήρε ρακί από τόν δοχειάρη και συμφιλιώθηκε μαζί του.

Τό 1954, παραμονή τῶν Ἀρχαγγέλων, ἐμφανίστηκε στόν ὕπνο του μιά νέα πού μπῆκε μέ δισάκι στό Καθολικό, ἐπιθυμώντας νά κοινοβιάση. Ὅταν τήν ἐπέπληξε ὁ π. Ἀρσένιος, ὑπενθυμίζοντάς της τό ἄβατο, ἔμεινε σκεπτική, δίχως νά φεύγη. Τήν ἴδια κοπέλλα πρίν λίγες ἡμέρες τήν εἶδε νά ἔρχεται ἀπό τήν Σκήτη τῆς Ἀγίας Ἄννης –ἐπαναλαμβάνω, ἀπό τήν Σκήτη τῆς Ἀγίας Ἄννης. Ξυπνώντας μετά τήν ἐπίπληξι, προσπάθησε νά ἐρμηνεύσει τό ὄνειρο, δίχως ἀποτέλεσμα. Στή λειτουργία τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἄκουσε τό Κοντάκιο τῶν Εἰσοδίων: «Ὁ καθαρῶτατος ναός τοῦ Σωτῆρος, ἡ πολυτίμητος παστάς καί Παρθένος, τό ἱερόν θησαύρισμα τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, σήμερον εἰσάγεται ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου...» καί ἀναρρίγησε σάν ἀντιλήφθηκε τήν ἐπίσκεψι τῆς Θεοτόκου.

Ἄλλοτε πάλι εἶδε μιά γυναίκα νά βαστάη στά χέρια της ἕνα κοριτσάκι ἐνός ἔτους. Κι ὅταν ρώτησε τή μητέρα: «Πῶς τή λένε;» «Μαρία» τοῦ ἀπάντησε. «Ἐκρατοῦντο οἱ ὀφθαλμοί μου» ἀναφέρει, καί γι'αυτό δέν συνειδητοποίησε εὐθέως τό ὄραμα. Θαύμασε ὅμως τή θεοειδεστάτη ταπεινῶσι, τυπωμένη στό πάναγγο προσωπάκι της, καί αἰσθάνθηκε συγχρόνως ἔκπληξι καί δειλία. «Θεέ μου» εἶπε, «πῶς μᾶς πρωτόπλασες, καί πῶς παραμορφωθήκαμε ἀπό τήν ἁμαρτία!»

Τό 1975 τήν εἶδε πενθηφοροῦσα καί ἀλληλοχαιρετήθηκαν. Τήν ἴδια ἡμέρα ἕνας ἀδελφός παραβιάζοντας τούς ὄρκους του δραπέτευε ἀπό τό μοναστήρι καί ἔφευγε γιά τόν κόσμο.

Ἐνα καιρό πού ἀρρώστησε βαρειά, ἐμφανίστηκε ἡ Παναγία καί τοῦ εἶπε: «Νά λές τήν εὐχή, τό Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ Υἱέ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με. Κι ἐγώ τήν λέω». Ξυπνώντας αἰσθάνθηκε πολύ καλύτερα, καί δυναμωμένος ἐπιδόθηκε στήν προσευχή.

Όλα αυτά είναι δείγματα τόσο της αγάπης της Θεομήτορος, που επισκέπτεται και παρηγορεί τά τέκνα της, όσο και δείγματα υϊκής άφοσιώσεως του μακαριστού π. Άρσένιου προς Αυτήν.

Μιά εικόνα της Θεοτόκου μετέφερε μόνιμα πάντα μαζί του, όπου κι άν πήγαινε. Κάθε φορά που έβγαινε από τό "Άγιον" Όρος, τήν χρέωνε στο Τελωνείο Δάφνης, και τήν ξεχρέωνε στην έπιστροφή. Πυκνά-πυκνά και περιπαθώς τήν άσπαζόταν για πολλή ώρα. Μάρτυς και ό γράφων. Τό άντιλήφθηκα περνώντας έξω από τό κελλί του, σάν τόν είδα από τήν μισάνοιχτη πόρτα. Δέν μέ είδε. Συνέχισε. Τόν άφησα.

Όταν κάποτε ό Γέροντάς μας είπε σέ σύναξι της αδελφότητας: «Τί θά γίνη μέ τόν γερο-Άρσένιο που άγαπάει πολύ τήν Παναγία.» άπάντησε: «Γέροντα, όλοι οι πατέρες άγαπούν τήν Παναγία». Και συμπληρώνει στά τετράδια ότι, όποιος δέν κεντηθή στην καρδιά από αγάπη και γλυκασμό προς τήν Άγνή Παρθένο, θά βρῆ πολύ κουραστική τή μοναχική ζωή, και θά στραφή στον κόσμο. Όποιος όμως τήν άγαπήση, θά αισθανθῆ τόν Παράδεισο από τώρα. Και άναφέρει τό χαρακτηριστικό ρητό του παπα-Άθανασίου του Ίβηρίτου: «Ό Χριστός μέ τήν Μαρία και ἡ Μαρία μέ τόν Χριστό. Ίδου ό Παράδεισος!»

Κάποια άλλη φορά που τήν είδε πάλι τριών χρονών, άτένισε τό θείο κάλλος της και έμεινε έκθαμβος, χάνοντας τήν αίσθησι του χρόνου, του χώρου, της πείνας, της δίψας και κάθε γήϊνου πράγματος. «Γιαυτό, Παναγία μου, πάθαιναν ίλιγγο όλοι άνεξαιρέτως οι θείοι ύμνητές σου», τονίζει ό ίδιος. «Σέ είχαν ιδεί μέ τά μάτια τους, Χαρά μου, γιαυτό και υπέφεραν σάν μαρτύριο τόν θείο σου πόθο». Και προσθέτει ένα προσόμοιο της Δ' Όδῆς: «Σύ της έμῆς καρδιάς τό άγαλλίαμα, Θεοτόκε, σύ μου τό κραταιώμα, σύ μου τό καύχημα και τό φῶς, σύ μου θυμηδία, σύ δόξα και έγκαλλώπισμα, ζωή, πνοή, γλυκύτης, ἡδονή, εύφροσύνη, και χαρά και τρυφῆς ἡ απόλαυσις».

Καιρός όμως νά δοῦμε καί τό ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς τοῦ μακαριστοῦ μας γέροντος, γιά νά ὠφεληθοῦμε ἔτι περισσότερο. Τό 1961 ὁ γερο-Ἄρσένιος, μετά ἀπό σφοδρό ἀγῶνα ἔσωθεν καί ἔξωθεν, ἔπεσε στόν πειρασμό τῆς φυγῆς. Εἶχε σκανδαλισθῆ μέ κάποια πράγματα στήν Μονή τῆς μετανοίας του. Ἐφυγε λοιπόν, καί κατέφυγε στήν Ἱερά Μονή Βαρλαάμ στά Μετέωρα, γιά ν' ἀφήση κι ἐκεῖ ἐποχή μέ τήν εὐλάβειά του, ἀλλά καί μέ τή φαιδρότητά του.

Στήν ἀρχή προσπάθησε νά μή χάση τήν ἐπαφή μέ τήν Ἱερά Μονή Γρηγορίου, κι ἔγραφε ἕνα γράμμα ζητώντας νά τόν συγχωρέσουν καί νά μήν ἀρχίσουν τά «ἀρᾶς ἐπιτίμια». Κάποιος Γρηγοριάτης τότε τοῦ ἔγραφε μιά δριμυτάτη ἐπιστολή, φάλλοντάς του τά «ἐξ ἀμάξης». Χωρίς χρονοτριβή καί ὁ π. Ἄρσένιος τοῦ στέλνει μιά ἀναλόγου περιεχομένου ἐπιστολή. Καί πικραμένος σχολιάζει ἀργότερα: «Τότε κατάλαβε ὅτι τά πατήσαμε, κι ἔτσι ἔκτοτε ἠσυχάσαμε ὅλοι. Ἄφοῦ δηλαδή χαροποιήσαμε τόν Διάβολο καί πικράναμε τόν Θεό μας, ἠσυχάσαμε».

Ἀργότερα ἀνακάλεσε. Ἔστειλε μιά ἐπιστολή μετανοίας πρός τόν παπα-Βησσαρίωνα, ὁ ὁποῖος τόν ἐνουθέτησε μέ πολλή ἀγάπη, καί ἔκτοτε ἀλληλογραφοῦσαν. Ἔστειλε καί μιά ἐπιστολή, ζητώντας ὡς μικρότερος συγχώρεσι ἀπό τόν ἀδελφό πού τόν ἐξύβρισε. Ὅταν ἔφτασε ἡ ἐπιστολή του, τότε ἀκριβῶς ἐκοιμήθη ὁ ἀδελφός, καί ἡ Σύναξις τήν ἐξέλαβε ὡς ἔγκυρη, σάν νά τήν διάβασε ὁ ἴδιος. Ἐν καιρῷ συμφιλιώθηκαν «καθ' ὑπνοῦς».

Ὁ πειρασμός ὅμως δέν τόν ἄφησε σέ χλωρό κλαρί. Παντοῦ οἱ πειρασμοί. Τό 1967 ὁ τότε ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βαρλαάμ παπα-Χαρίτων θά ἔφυγε τίς ἡμέρες τῆς πανηγύρεως τῶν Ἁγίων Πάντων γιά μιά χειροτονία στήν Ἀθήνα, κι ἔτσι ἡ Μονή θά ἔμενε ἀλειτούργητη. Καταφεύγει λοιπόν ὁ μοναχός Ἄρσένιος στήν προσευχή, προκαλώντας κυριολεκτικά τούς Ἁγίους Πάντες νά κρατήσουν τόν ἡγούμενο. Τότε γιά πρώτη φορά τοῦ συνέβη ἐγκεφαλικό ἐπεισόδιο. Ὅταν ξύπνησε, σχεδόν ἐτοιμοθάνατος, φώναξε νά τόν κοινωνήσουν. Ὅποτε ὁ Γέροντας παπα-

Χαρίτων θέλοντας και μή ξμεινε μαζί του ως φύλακας Ἄγγελος παρηγορίας. Μ' αὐτόν τόν τρόπο δέν ξμεινε ἀλειτούργητο τό μοναστήρι.

Δεκαέξι ἡμέρες ἀργότερα ἔπαθε ὀλιγόλεπτη συγκοπή καρδιάς. Αἰσθάνθηκε ἕνα σεισμό, ἔτριξαν τά κόκκαλά του και εἶδε πώς ἡ ψυχὴ του βγῆκε μυστηριωδῶς ἀπό τό σῶμα του. Εἶχε μεγάλη χαρά, και ἐξέταζε τά πεπραγμένα του, και τί ἀπολογία θά δώσει. Τότε ἄκουσε μιὰ φωνή: «Δέν ἔχεις καμμία ἐξουσία πλέον νά λογοκρίνης ἢ νά ἐξετάζης τά κατὰ σέ. Ἄλλος ἔχει τήν ἐξουσία». Ὅποτε ἠσύχασε και περιέμενε τό θεῖον ἔλεος. Σέ λίγη ὥρα πάλι αἰσθάνθηκε νά τρίζουν τά κόκκαλά του, νά τραντάζεται τό κρεβάτι, και ἡ ψυχὴ ἐπανῆλθε στό σῶμα.

Τό γεγονός τοῦ ἀπάλυνε τούς πόνους, και αἰσθανόταν γιά πολλές ἡμέρες γλυκεῖα θέρμη. Αὐτό τόν ἔκανε πιό προσεκτικό και ἐπιμελῆ στά πνευματικά. Σαράντα ἡμέρες μετὰ τό ἐγκεφαλικό ἦταν τελείως ὑγιής.

Στά Μετέωρα δέν ἀναπαύθηκε τελικά. Δοκίμασε νά ἐπιστρέψῃ στό Ἅγιον Ὅρος. Τό 1965 πῆγε στήν Ἰβηρικὴ Σκῆτη. Νέος πόλεμος. Παντοῦ τά ἴδια. Ἐπέστρεψε πάλι στά Μετέωρα.

Κάποτε ζητοῦσε ἀπό τόν Χριστό νά ἀποκαλύψῃ στούς ἀνθρώπους ποιοί θά κολαστοῦν, μήπως συνειτιστοῦν. Ὁ Χριστός, ἀντί γιά ἀπάντησι, τοῦ φάνηκε στόν ὕπνο του νά νουθετῆ τά πλήθη τῶν πιστῶν. Σάν νά ἔλεγε ὅτι ἀποκαλύπτοντας τό θέλημα Του, καλεῖ ὅλους στή σωτηρία, κρούοντας τόν κώδωνα τοῦ κινδύνου. Ἐτσι κάπως ἀναπαύθηκε.

Ἐκεῖνο τόν καιρό ἔλαβε πάλι ἀπό τήν Θεοτόκο σαφῆ πληροφορία γιά τή σημασία τῆς ὑπακοῆς. Ἄλλοτε πάλι τόν ἀπάλλαξε ἀπό λογισμούς γαστριμαργίας, ἐνῶ ἐτοιμαζόταν νά κοινωνήσῃ. Ἄλλη φορά πάλι τόν εἰδοποίησε νά φυλάγεται ἀπό τήν πολυλογία.

Τό 1966 εἶχε γραφῆ μιὰ ἐπιστολή ἀπό τήν Ἱερά Κοινότητα πρὸς τό Πατριαρχεῖο σάν παράπονο γιά τίς φιλενωτικές τάσεις. Ὁ π. Ἀρσένιος τότε εἶδε τό Ἅγιον Ὅρος μέ φωτισμένο μέσα

σέ άπλετο φως. Ζήλεφε κάπως πού άπειχε από τή χορεία τών άγιορειτών.

Μιά περίοδο σκέφθηκε νά κοινοβιάση στην Ίερά Μονή Δίρβης Ήλείας, σέ κάποιον έναρετο Γέροντα. Είδε στον ύπνο του μιá δροσερή πηγή μέ γάργαρα νερά. Σκύβοντας νά πιη, άκούει ένα φίδι νά σφυρίζη από πάνω του. Ευπνησε κι έννόησε πώς ή δροσερή πηγή ήταν ή Ίερά Μονή Δίρβης, ένω τό φίδι ήταν μιá συνεχής άδιαλλαξία μεταξύ Μονής και Μητροπόλεως. Ματαίωσε και πάλι τό ταξίδι.

Μετά από χρόνια ό γερο-Άρσένιος αυτομεμφόμενος έλεγε πώς μέ τήν άκαταστασία του ζητούσε δήθεν «άσκησι άνωτέρας ζωής», ένω συνέβαινε κατά τήν παροιμία: «Άτσαλο μάζεμα, κούφια καρύδια».

Τέλος άπεφάσισε νά έπιστρέψη όριστικά στο "Άγιον Όρος και νά πεθάνη εκεί. Πήγε λοιπόν στη Νέα Σκήτη τό 1972 και υπετάγη στον Γέροντα Ίωσήφ, ό όποιος άργότερα επάνδρωσε μέ τήν συνοδεία του τήν Ίερά Μονή Βατοπεδίου. Είχε άκούσει πολλά καλά για τόν Γέροντα Ίωσήφ, και θέλησε νά μείνη στη συνοδεία του.

Δύο χρόνια άργότερα, τό 1974, είδε τήν Παναγία μέ μιá άλλη κοπέλλα πού τόν επισκέφθηκαν καθ' ύπνου. «Έτοιμάσου, Άρσένιε, για νέες μεγάλες θλίψεις» μονολογοϋσε. «Έχε όμως θάρρος, ή Παναγία θά είναι σχέπη και βοήθειά σου».

Τότε συνέβησαν τρεις πειρασμοί:

α) Ένας μαθητής τής Άθωνιάδος Έκκλ. Σχολής μάλωσε μέ ένα δόκιμο τής Καλύβης.

β) Ξέσπασε ό Τουρκοκυπριακός πόλεμος.

γ) Υπέφερε μέ φρικτούς πόνους από πέτρες στα νεφρά.

Ό βασικώτερος όμως πειρασμός ήταν ό δεύτερος. Οί πατέρες στην Καλύβη θρηνοϋσαν άπελπιστικά τήν άπώλεια τής Κύπρου και όλης τής Ελλάδος. Σάν νά μή έφτανε αυτό, στην Άθήνα ή

προβολή τῆς ταινίας «Σουπερ Στάρ» ἐνέπαιζε τόν Χριστό κατακλύζοντας τούς κινηματογράφους.

Αὐτά ὅλα ἔκαναν τόν μακαριστό γερο-Ἀρσένιο νά καταφύγη σέ ὀλόθερμες προσευχές. Πόσα δάκρυα, πόσους θρήνους ἔκανε γιά τήν σωτηρία τῆς πατρίδος μας; Ἄς εἶναι κι αὐτά μιά ἀπάντησι στούς ἀκτιβιστές πού ἀμφισβητοῦν τήν προσφορά τοῦ μοναχισμοῦ.

Ἐνῶ λοιπόν εἶχε φτάσει στά πρόθυρα τῆς ἀπελπισίας, σήκωσε κραυγή ἰκεσίας πρὸς Κύριον, ἄν ὑπάρχουν πέντε πιστοί σέ ὅλη τήν Ἑλλάδα, γι' αὐτούς τούς πέντε νά μὴν ἀφανίσῃ τό Ἕθνος.

Τότε λαμβάνει ἕνα σημαντικό μήνυμα. Βλέπει σέ μιά πλατεία τόν Χριστό νά τοῦ κάνη νεῦμα νά πλησιάσῃ. Πρὶν φτάσῃ κοντά του, τοῦ λέγει: «Εἰδοποίησε τόν λαό νά συναθροισθῇ». Ἐτρεξε λοιπόν πασίχαρος ὁ π. Ἀρσένιος νά εἰδοποιήσῃ τούς διερχομένους. Κανείς ὅμως δέν τόν πιστεῦε. Ὅλοι ἔφευγαν. Γυρίζει λοιπόν ὁ Χριστός καί τόν ἐρωτᾷ: «Ποῦ εἶναι ὁ κόσμος;» «Δέν προσέρχονται, Κύριε» ἀπαντᾷ ὁ φιλότιμος μοναχός. Τότε ὁ Κύριος βράδισε ἀνατολικά τῆς πλατείας καί ἀνεβοκατέβασε дуό φορές τό χέρι του. Πλῆθος κόσμου τότε μαζεύτηκε μέσα σέ τρία λεπτά καί τόν περιστοίχισε, ἄνθρωποι κάθε ἡλικίας, νέοι, γέροι, παιδιά, καί τόν κοιτοῦσαν κατάματα μέ χαρά καί λαχτάρα. Ἀκόμη καί οἱ περαστικοί τῆς πλατείας ἐλεεινολογοῦσαν τόν ἑαυτό τους μέ ταπεινωσι, ἀφοῦ τούς ἐπισκέφθηκε ὁ Κύριος τῆς δόξης, ἄν καί δέν τό ἄξιζαν. Ἐκεῖ τελείωσε τό ὄραμα.

Ἔτσι ἔλαβε ἀπάντησι ὅτι ὄχι μόνο πέντε, ἀλλά χιλιάδες Ἑλλήνες παραμένουν πιστοί. Αὐτό θυμίζει καί τήν ἀπάντησι πού ἔδωσε ὁ Θεός στόν προφήτη Ἡλία, ὅτι παρέμειναν ἑπτὰ χιλιάδες Ἰσραηλιῆτες, οἱ ὁποῖοι δέν προσκύνησαν τόν θεό Βάαλ (Βλ. Γ' Βασιλ. 19, 18).

Τόν Νοέμβριο τοῦ 1974 ἡ συνοδεία τοῦ π. Ἰωσήφ σχεδίαζε νά πάη σέ κάποιο μοναστήρι. Ὁ γερο-Ἀρσένιος βρέθηκε πάλι σέ διλλημα. Νά ἐπιστρέψῃ στήν μετάνοιά του, τήν Ἱερά Μονή

Γρηγορίου, ἢ νά ἀκολουθήση τόν π. Ἰωσήφ; Ὁ Πνευματικός τοῦ συνέστησε νά ἐπιστρέψῃ στήν «Ἰθάκη» του, στή βάσι του. Δέν ἀρκέστηκε σ' αὐτό. Ἦθελε «σημεῖον ἄνωθεν».

Ἀνήμερα τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου τοῦ ἐμφανίστηκε πάλι «ἡ Παραμυθία τῶν δεομένων» ἕως τριῶν χρονῶν. Συναντήθηκαν στό Βελβίτσιο, στό χωριό πού γεννήθηκε ὁ γέροντας. Αὐτός χαρούμενος τήν ξεναγοῦσε ἐγκωμιάζοντας τούς κήπους τοῦ χωριοῦ του. Ἐκεῖνη δέν πρόσεχε. Κοιτοῦσε ἄλλοῦ. Κάποια στιγμή τοῦ δείχνει τό κοιμητήρι τοῦ χωριοῦ, ὁ ναός τοῦ ὁποίου τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου, καί τοῦ λέγει: «Ἐσύ, Ἀρσένιε, νά θυμᾶσαι τό κοιμητήρι τοῦ ἁγίου Νικολάου, γιά τή σωτηρία τῆς ψυχῆς σου». Εὐπύνησε καί ἐνόησε. Ἔπρεπε νά ἐπιστρέψῃ στή μετάνοιά του, στήν Ἱερά Μονή τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου, τιμωμένη ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου, καί νά ταφῆ στό κοιμητήρι Τῆς.

Μετά ἀπό τέσσερις μῆνες, τήν ἐπομένη τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, 26 Μαρτίου 1975 –«νόστιμον ἡμᾶρ» θᾶλεγε ὁ Ὅμηρος– ἐπέστρεψε ὁ πολύτροπος Ὀδυσσεύς στήν Ἰθάκη. Μετά ἀπό δεκατέσσερα χρόνια περιπλάνησης, ἐπέστρεψε στήν πιστή του Μετάνοια, πού τόν περίμενε, τιμωρώντας ἔτσι τούς «μνηστῆρες», τούς λογισμούς πού κατέτρωγαν τήν ψυχική του περιουσία.

Ἔβαλε μετάνοια στόν Γέροντά μας, καί ἔθεσε τόν ἑαυτό του ἀνεπιφύλακτα στήν ὑπακοή του. Δεῖγμα κι αὐτό τῆς ἀληθινῆς ταπεινοφροσύνης του. Κατόπιν πῆγε στό κοιμητήρι, στόν τάφο τοῦ παπα-Βησσαρίωνα, τόν ὁποῖον ὑπεραγαποῦσε. Πλησίασε, γονάτισε, προσκύνησε. Σχόλιο στά τετράδια: «Τό αἷμα νερό δέν γίνεταί».

Ἀργότερα ἡ Θεοτόκος τοῦ ἔδειξε πόσο εὐαρεστήθηκε. Ἐκτοτε ὁ γερο-Ἀρσένιος γιά 16 χρόνια ἔγινε μαθητής καί δάσκαλος, παθῶν καί μαθῶν τά θεῖα. Ἐμπειρος ὄντας καί ἔμπυρος στά πνευματικά, νουθετοῦσε κι ἐμᾶς τούς ἀρχαίους.

Μέ διάφορα παραδείγματα μᾶς μιλοῦσε γιά τήν ὑπακοή. Μᾶς ἔλεγε τή μεγάλη σημασία της γιά τόν μοναχό. Ὁ ἴδιος γράφει στά τετράδια πῶς γιά κάποιον θέμα δικό του παρακαλοῦσε τήν Παναγία νά φωτίσει τόν Γέροντα. Κατόπιν δέχθηκε τή γνώμη τοῦ Γέροντα ὡς θεία ἀποκάλυψι, κάνοντας τέλεια ὑπακοή. Φρόντιζε ἐπίσης νά στέλνη διάφορες ἱστορίες καί νοουθεσίες σέ ἐπιστολές. Ὅταν τοῦ εἶπε ὁ Γέροντας νά μήν ἀναφέρῃ ἱστορίες στίς ἐπιστολές του, ἔκανε ὑπακοή καί σταμάτησε τίς ἱστορίες.

Θέλοντας νά πάῃ σέ μιά θεομητορική πανήγυρι, δειλίαζε μήπως ἀσθενῆς ὄντας δέν ἀντέξῃ στήν ἀγρυπνία. Τότε ἐφανίστηκε ἡ Παναγία νά φάλλῃ νηστική. Κατόπιν τοῦ εἶπε: «Μικροφυχία». Σάν ξύπνησε, ἀποφάσισε νά πάῃ στήν ἀγρυπνία. Εἰκοσιτρεῖς ὥρες στό πόδι συνέχεια, δέν κουράστηκε καθόλου. Αἰσθάνθηκε θεία ἐνίσχυσι.

Στά τετράδια ἀναφέρει ἐπίσης ὅτι δέν πρέπει νά μιλάμε ἐν ὥρᾳ ἀκολουθίας. Ὁ Χριστός, ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς, στέκει συνεχῶς στόν θρόνον καί παρακολουθεῖ τήν εὐταξία μας. Εἶχε ἀσφαλῶς καί τήν σχετική ἀποκάλυψι.

Σέ κάποια λειτουργία, τήν ὥρα τοῦ «Ἐξαιρέτως» εἶδε ὡς ἐν ἐκστάσει Ἄγγελον Κυρίου νά ἐξέρχεται ἀπό τό ἱερό βῆμα καί νά δίνει μιά τετράγωνη πλάκα σάν εὐαγγέλιο στόν φάλτη. Κατόπιν συνῆλθε, ἐνώ ὁ φάλτης ἄρχισε νά φάλλῃ τό «Ἄξιόν ἐστιν» σέ ἦχο β', ὅπως κατὰ τήν παράδοσι ἐφάλλῃ ἀπό τόν Ἀρχάγγελο Γαβριήλ στό κελλί «Ἐν τῷ Ἄδειν» μπροστά στήν θαυματουργή εἰκόνα τῆς Παναγίας τήν μετωνομασθεῖσα «Ἄξιόν ἐστιν», καί ἐδόθη στόν μοναχό ὑπό μορφήν πλακός.

Ἄλλη φορά πάλι στήν ἀγρυπνία τῶν Ἀρχαγγέλων ἐφανίστηκε στους χορούς τοῦ Καθολικοῦ ἡ Παναγία ὡς προσκεκλημένη νά φάλλῃ. Ἐκεῖνη δίστασε καί ἀποσύρθηκε, χωρίς νά φύγῃ. Ξαφνικά συνῆλθε ὁ γερο-Ἀρσένιος καί ἄκουσε ἀπό τόν φάλτη τήν Καταβασία τῆς Ἡ' Ὠδῆς: «Ἄκουε κόρη Παρθένε Ἀγνή». Τό ἀνέφερε γιά νά στηρίξῃ τούς νέους μοναχοὺς καί νά τούς βεβαι-

ώση για τήν άόρατη παρουσία τής Θεοτόκου. Άλλοτε πάλι μās έλεγε νά προσέχουμε τά νοήματα τής προσευχής και νά μή μετεωρίζεται ό νοϋς μας. Άνέφερε δέ και μία ιστορία: «Ένας μοναχός προσευχόταν και δέν πρόσεχε, δέν συμμαζευε τό νοϋ του. Έκανε 63 κομποσχοίνια. Τότε έφανίστηκε Άγγελος και του είπε: Άπό αυτά, μόνο 3 κομποσχοίνια έχουν ανταπόκρισι».

Άναφέρει ακόμη στά τετράδια πώς στον ύπνο του, όταν ρωτήθηκε από τόν Γέροντά μας τί γνωρίζει περί του παπα-Βησσαρίωνος, αποκρίθηκε: «Άλλα έλεγε, και άλλα έννοουσε». Ευπνώντας δέν κατάλαβε τό όνειρο. Σάν άρχισε τήν προσευχή του, τό μυαλό του πετούσε άλλου, και τότε κατάλαβε ότι τό «άλλα έλεγε και άλλα έννοουσε» ήταν για τόν ίδιο τόν έαυτό του, πού άλλα έλεγε μέ τό στόμα, κι άλλου ταξίδευε ό νοϋς.

Έπίσης έτόνιζε ότι για νά είναι εύαρεστη ή προσευχή μας στον Θεό, πρέπει νά μήν έχουμε τίποτε έναντίον τινός. Και τό σχετικό παράδειγμα: Κάποια μέρα πού άρχισε νά προσεύχεται, σάν φούσκωμα του ήλθε μία άγανάκτησις νά επικρίνη κάποιον άδελφό, ό όποιος διαρκώς συκοφαντούσε τόν Γέροντά μας και τήν αδελφότητα. Τότε άνεβόησε: «Θεέ μου, ό αδελφός αυτός δέν έχει κάνει κανένα καλό στη ζωή του; Έχει κάνει. Έ, εκείνο νά λάβης ύπ' όφιν, κι όχι τά υπόλοιπα». Έτσι μπόρεσε νά προσευχηθῆ μέ πολλή κατάνυξι.

Πολλές φορές προειδοποιούσε αδελφούς για τόν επικείμενο πόλεμο του Έχθρου. Σέ κάποιον είπε: «Άδελφέ, σέ είδα στον ύπνο μου νά λές: Πολλά παραθυράκια ανοίγουμε, και θάρθη πνευματική φτώχεια. Σου συμβαίνει τίποτε;» Ό αδελφός κάπως δικαιολογήθηκε. Άργότερα κατάλαβε πώς τά παραθυράκια ήταν τής ψυχής του, και βεβαίωσε τόν γερο-Άρσένιο πώς ήταν αλήθεια τό όνειρο. Ό έμπειρος γέροντας τότε τόν νουθέτησε καταλλήλως.

Άγαπούσε πολύ τούς νέους πατέρες και τούς ένίσχυε στον άγώνα τους. Έλεγε νά προσέχουν: «Ό άπρόσεκτος μοναχός,

σύμφωνα μέ τον ἅγιο Ἰσαάκ τόν Σύρο, γίνεται τετράπυλος. Ἀνοίγει τίς τέσσερις πύλες τῆς ψυχῆς του, μπαίνει ὁ διάβολος καί λέγει: «Ὅσοι οἱ κατοικοῦμενοι προέλθετε».

Ποτέ δέν συκοφαντοῦσε ἀδελφούς, οὔτε ἄλλους ἀνθρώπους. Στά τετράδια μέσα ἀναφέρει ἕνα ὄραμα, πώς βρέθηκε σέ ἕνα δενδροπερίβολο γεμάτο μηλιές, κατάφορτες μήλα, ἐνώ ἕνας μοναχός τίς ἐκλάδευε ἀφειδῶς. Σέ ὑπόδειξι τοῦ γερο-Ἀρσένιου νά προσέχη, ὁ μοναχός αὐτός ἐπέμενε νά κλαδεύη καρποφόρα κλαδιά, λέγοντας τά ἐξῆς: «Ἄσε, γερο-Ἀρσένιε, μήν ἀνακατεύεσαι μέ τά δένδρα». Τότε ξύπνησε.

Ὁ «κλαδευτής» μοναχός εἶχε προσφάτως δημοσιεύσει λόγια ταπεινωτικά γιά τίς νέες ἀδελφότητες τοῦ Ἄθωνος. Σχολιάζει λοιπόν ὁ σοφός γέροντας: «Μερικοί –μακάρι νᾶξέρα πόθεν κινούμενοι– κρίνουν συνέχεια καί κατακρίνουν τούς νέους, οἱ ὅποιοι δέν ὑπολείπονται ἀπό ἐμᾶς τούς παλαιούς οὔτε στά δόγματα οὔτε στό ἦθος καί στίς ἀρετές. Μέ τόν καιρό θά λάβουν καί πείρα πού στεροῦνται». Δεῖγμα κι αὐτό τοῦ σεβασμοῦ καί τῆς ἀγάπης του πρός τούς νέους μοναχοῦς.

Κάποτε εἶδε ἐν ὁράματι τόν μακαριστό Προηγούμενο παπα-Ἀθανάσιο Γρηγοριάτη, καθῶς καί τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ, νά μεριμνοῦν γιά τό Μοναστήρι, σέ καιρό πού ὁ Γέροντας ἔλειπε ἐκτός Ἀγίου Ὄρους. Ὁ πατήρ Ἀρσένιος ἐρμήνευσε τό ὄραμα ὡς ἔνδειξι ὅτι οἱ ἀδελφοί τῆς Μονῆς ἔκαναν ὑπακοή στόν Ἀναπληρωτή τοῦ Γέροντα.

Ἡ παρουσία τοῦ γερο-Ἀρσένιου γιά μᾶς τούς νεωτέρους ἦταν φηλαφητή εὐλογία. Πάντα συνδύαζε τό τερπνόν μετά τοῦ ὠφελίμου. Τύπος ταπεινώσεως, ὑπακοῆς καί ὑπομονῆς. Κανών πίστεως καί εἰκῶν πραότητος. Πρόθυμος στήν ἐργασία, παρ' ὅλη τήν ἡλικία του. Νεάζων τῶ φρονήματι, νήπιος τῆ κακία. Ἡ ζωή του εἶναι γιά μᾶς ὑπόθεσις ἀνδρείας, τρόπαιο ὑπομονῆς καί πυξίδα σωτηρίας. Μᾶς προέτρεπε νά προκόψουμε στίς ἀρετές. Ἔτσι

βοηθεῖ ὁ μοναχὸς τὸν κόσμο. Μὲ τὰ λόγια δὲν γίνεται τίποτε.
"Εργα, παράδειγμα καὶ θεάρεστη πολιτεία ζητᾶ ὁ κόσμος.

Εἶχε φόβο Θεοῦ. Δὲν ἔλεγε φέματα. Ὀνόμαζε τὸν ἑαυτό του τρισάθλιο καὶ σαπίλα τῆς ζωῆς. Θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του πολὺ ἐλεημένο ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ τὴν Παναγία. Ἦταν ταπεινὸς στὴν καρδιά, ὄχι στὰ λόγια. Ζητοῦσε ἀπ' τὸν Θεὸ ὁ,τιδήποτε μὲ πλήρη ἐμπιστοσύνη στὸ ἔλεός Του καὶ μὲ ἀφελότητα καρδιάς. Τὰ τελευταῖα χρόνια εἶχε ἐλάχιστα πράγματα στὸ κελλί του. Ἦταν ἀκτῆμων. Στὸ πρόσωπο του φεγγαβολοῦσε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ. Ἦταν ἀληθῶς «Ἰσραηλίτης», ἄδολος σάν τὸν Ἀπόστολο Ναθαναήλ.

Ποθοῦσε τὸν Παράδεισο καὶ ζοῦσε συνεχῶς μὲ τὴν προσδοκία του. Ἔλεγε καὶ τὸ ἐξῆς σχετικὸ ἀπὸ τὴν ἐμπειρία του: «Ὅταν πᾶμε στὸν Παράδεισο, ἔχουμε νὰ ἰδοῦμε ἐκεῖ τρεῖς ἐκπλήξεις. Πρῶτα-πρῶτα θὰ ἀναρωτηθοῦμε: ἐγὼ στὸν Παράδεισο; Δεύτερον, θὰ βροῦμε ἀνθρώπους πού δὲν ἐλπίζαμε νὰ τοὺς ἰδοῦμε. Καὶ τρίτον, δὲν θὰ ἰδοῦμε ἄλλους πού περιμέναμε νὰ ἰδοῦμε».

Τὸ 1984 ἔπαθε δεύτερο ἐγκεφαλικό. Ὅταν συνῆλθε, διακωμωδοῦσε τὴν κατάστασί του, σάν νὰ ἔπασχε ἄλλος. Τὸ 1987 ἡ Παναγία τὸν πληροφόρησε ὅτι τὸ τέλος πλησίαζε. Κάποια ἐνύπνια τὸν παρακينوῦσαν σὲ διαρκῆ μνήμη θανάτου. Τότε σημειώθηκαν ἀρκετές καρδιακές κρίσεις. Παρ' ὅλα αὐτὰ, δὲν τῶβαζε κάτω. Μόλις συνερχόταν, ἔπαιρνε τὸ φαλλίδι καὶ τὴ σκάλα γιὰ τὸ κλάδεμα κλήματος καὶ δένδρων. Πρόθυμος ἕως τέλους.

Τὸ 1990 ἐμφανίστηκε τρίτο ἐπεισόδιο, πού κατέληξε σὲ ἡμιπληγία. Ἔπαψε νὰ μιλάη. Εἰπάλωσε ὀριστικά στὸ κρεβάτι. Φαινόταν ὅτι πονοῦσε. Στὶς ἀρχές δὲν γνώριζε τὸ περιβάλλον του. Σιγά-σιγά συνῆλθε, μιλώντας ὅμως τσευδά. Δὲν βαρυγκόμησε οὔτε στάλα. Δεχόταν πατέρες ἢ γνωστούς ἀνθρώπους κι ἔδειχνε ἄρρητη χαρὰ στὸ πρόσωπο. Σάν τοῦ λέγαμε κάτι φαιδρὸ, χαμογελοῦσε τὸ μισό του χεῖλι. Ἔφαλλε ὅπως μποροῦσε τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη», τὸ «Κανόνα πίστεως» καὶ τὸ «Τεριρέμ», γιὰ

νά δείξη πώς δέν ἔχασε τό κέφι καί τήν προθυμία του. Ἐκρυβε ἐπιμελῶς τόν πόνο του. Μαρτυροῦσε, μά δέν τῶδειχνε.

Τήν τελευταία ἡμέρα παθαίνει τό τελευταῖο ἐπεισόδιο. Τόν κρατήσαμε λίγες ὥρες στή ζωή μέ τεχνητές ἀναπνοές. Σιγά-σιγά ἔσβηνε. Κι ἐμεῖς μπροστά στά μάτια μας μελετούσαμε τό θάνατο, βλέποντας τήν ψυχή νά φεύγη.

Ἐχοιμήθη στίς 16 Ἰανουαρίου 1991 (π. ἡμ.) στόν Μικρό Ἐσπερινό τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, τοῦ ὁποίου τό ὄνομα ἔφερε ὡς κοσμικός. Ὁ θάνατός του ἦταν γιά μᾶς ἐλπίδα καί πίστι πώς ὁ Θεός τόν κατέταξε ἐν σκηναῖς δικαίων καί ἐν γῆ πραέων. Πῆγε νά βρῆ τήν πολυπόθητη Κυρία Θεοτόκο, πού τόσο τήν ἀγάπησε καί τόν ἀγάπησε. Πῆγε νά τήν βλέπη ὄχι πλέον «ὡς δι' ἐσόπτρου καί ἐν αἰνίγματι», ἀλλά «πρόσωπον πρὸς πρόσωπον». Νά τῆς ὁμιλῆ αἰωνίως καί ἀενάως. Νά κρατῆ τήν λαμπάδα τῆς νήφews, νά φορῆ τήν πανοπλία τοῦ Θεοῦ, καί μέ τό κομποσχοίνι στό χέρι νά εὐχεται πρὸς Αὐτήν γιά ὅλους μας καί νά μᾶς στηρίξει, ὅπως ἄλλοτε μέ τή ζωή του, τώρα μέ τήν προσευχή του, ὥστε νά ἀξιωθοῦμε κι ἐμεῖς τοῦ ἀφθάρτου Νυμφῶνος.

Μακάριε γερο-Ἀρσένιε, αἰωνία σου ἡ μνήμη.

Μακάριε γερο-Ἀρσένιε, καλή ἀντάμωσι.

Ἰ. Ἀ. Γ.

Ἀπό τό 1989 καί ἐντεῦθεν ἐνάρετοι, διακριτικοί καί διακεκομμένοι πατέρες, ἁγιορεῖτες καί μή, ἀνεχώρησαν ἐκ τῶν προσκαίρων πρὸς τὰ αἰώνια.

* Ὅλων αὐτῶν προΐσταται ὁ μακαριστός Πατριάρχης Δημήτριος, γιά τήν ὁποῖον γράφουμε στήν σελίδα 5.

* Ἀπό τούς ἁγιορεῖτες μνημονεύουμε τόν μακαριστό Γέροντα Γεράσιμο, ὕμνογράφο τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὁ ὁποῖος ἐκοιμήθη τήν 24η Νοεμβρίου 1991 (π. ἡμ.) σέ ἡλικία 87 ἐτῶν. Διεκρίνετο ὁ μακαριστός γέρον γιά τήν πολυετή του ἄσκησι, ὑπομονή, εὐλάβεια, εὐγένεια καί γλυκύτητα τῶν λόγων, πραότητα, συγκαταβατικότητα, προσήλωσι στά ἁγιορειτικά θέσμια, καί πρὸ πάντων γιά τήν πλουσία ὕμνογραφική προσφορά του στήν Ἐκκλησία, γιά τήν ὁποία τό μνημόσυνό του θά εἶναι αἰώνιο. Εἰς μνήμην του δημοσιεύουμε τούς ἀνεκδότους ὕμνους πού συνέγραψε, γιά νά ψαλοῦν στήν τελεσθεῖσα στόν ἅγιο Δημήτριο Θεσσαλονίκης ἀγρυπνία γιά τήν ἀποσόβησι τῆς προβολῆς τῆς ἀσεβοῦς καί ὑβριστικῆς γιά τό πρόσωπο τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ταινίας τῶν Σκορτσέζε-Καζαντζάκη.

* Ἐκοιμήθη ἀκόμη τήν 12η Ἰανουαρίου 1992 (π. ἡμ.) ὁ μακαριστός Ἁγιαννανίτης ἱερομόναχος Παντελεήμων Κάρτσωνας σέ ἡλικία 58 ἐτῶν, ἁγιογράφος καί ψάλτης ἠδύμολος τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ἀπό μικρᾶς ἡλικίας στό Ὄρος, ἔδωσε τὰ

πάντα γιά τόν Χριστό. Ἐκοπίασε ὑπερβαλλόντως, ἔζησε σέ βάθος τήν ὑπακοή. Ἐδῖωσε τήν ἀγία ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ.

Ἀγαποῦσε τήν Μονή μας καί πολλές φορές εἶχε ψάλει στίς ἀγρυπνίες Της, ἰδίως στά δύσκολα χρόνια τῆς λειψανδρίας. Ἄφησε σέ ὅλους μας παράδειγμα ἐναρέτου ἱερέως καί μοναχοῦ.

* Πολύκαρπος ἀνεχώρησε γιά τήν αἰωνιότητα καί ἐτάφη στά Καυσοκαλυβία ὁ μακαριστός ἱερομόναχος π. Πορφύριος τήν 19η Νοεμβρίου 1991 (π. ἡμ.) σέ ἡλικία 85 ἐτῶν. Ἄρχισε καί τελείωσε τήν μοναχική του ζωή στήν ἀγιοτόκο Σκήτη τῶν Καυσοκαλυβίων.

Εὐρισκόμενος στόν κόσμο γιά λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς του, ἐμοίρασε τήν παροιμία του μεταξύ τοῦ ἐν μέσαις Ἀθήναις παρεκκλησίου τοῦ ἀγίου Γερασίμου (Πολυκλινικῆς) καί τῶν ἡσυχαστηρίων τῶν Καλλιησίων στό Ὅρος τῶν Ἀμύμων (Πεντέλη) καί ἀργότερα στόν Ὄρωπό.

Ἀνεδείχθη χαρισματοῦχος ποιμήν, προορατικός καί διορατικός. Ἀγάπησε ὀλοκληρωτικά τόν Θεό καί τοὺς ἀνθρώπους. Προσφέρθηκε στοὺς πονεμένους καί ἁμαρτωλοὺς συνανθρώπους του.

Τόν εὐγνωμονοῦμε, γιατί τήν ἀγάπη του ἐγνωρίσαμε καί ἐμεῖς, ὡσάκισ ἐζητήσαμε τήν πνευματική του βοήθεια.

Ἐπιθυμοῦσε διακαῶς νά τελειώση τήν ζωή του στό Ἅγιον Ὅρος, γιά νά ἀποφύγη τήν δόξα τοῦ κόσμου. Ὁ Κύριος ἐπλήρωσε τήν ἐπιθυμία του.

Γιά τόν εὐλόγημένο αὐτόν νεοφανῆ ἀστέρα τοῦ νοητοῦ στερεώματος τῆς Ὁρθοδοξίας καί τοῦ Ἁθωνος δημοσιεύουμε στήν σελίδα 82 κείμενο τοῦ πνευματικοῦ του τέκνου καί εὐλαβοῦς θεολόγου κ. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδου.

* Χαρισματοῦχος ἀκόμη ποιμήν καί Πνευματικός ἀνεδείχθη ὁ μακαριστός π. Ἰάκωβος Τσαλίκης, Καθηγούμενος τῆς Ἱερῶς

Μονής του Ὁσίου Δαβίδ Εὐβοίας, ὁ ὁποῖος ἐκοιμήθη τὴν 8η/21η Νοεμβρίου 1991 σὲ ἡλικία 71 ἐτῶν.

Ἄξιωθήκαμε νὰ γνωρίσουμε τὸν ταπεινὸ καὶ ἀγιασμένον αὐτὸν Γέροντα καὶ νὰ ὠφεληθοῦμε πολλά ἀπὸ αὐτόν. Εἶχε πολλά τὰ κοινὰ μὲ τὸν π. Πορφύριον. Ἐφυγαν καὶ οἱ δύο γιὰ τὴν αἰωνιότητα σχεδὸν μαζύ (σὲ διάστημα 11 ἡμερῶν).

Ἄνέπαισε καὶ ὠδήγησε στὸν Θεὸ χιλιάδες ψυχές. Μὲ τὴν ἀπλότητα, εὐλάβεια, προσήνεια καὶ εὐγένεια πού τὸν χαρακτήριζαν κέρδιζε τίς ψυχές καὶ τίς ὠδηγοῦσε στὸν Θεό. Ἄφησε δυσαναπλήρωτο κενὸ στὰ πολυπληθῆ πνευματικὰ του παιδιὰ.

* Συμπληρώνονται τρία χρόνια καὶ ἀπὸ τὴν κοίμησιν τοῦ μακαριστοῦ Πνευματικοῦ τῆς Νέας Σκήτης π. Στυριδωνος Ξένου, πού γιὰ μερικὰ χρόνια ἐχρημάτισε καὶ Πνευματικὸς στὴν Ἱερά Μονή μας, βοηθῶντας στὸ λειτουργημὰ αὐτὸ τὸν Καθηγούμενον Αὐτῆς. Εἶχε ζῆλο καὶ πόθο γιὰ τὴν σωτηρία τῶν ψυχῶν, καὶ μὲ τὸν ἀπλό καὶ λαϊκὸ τρόπο πού προσέγγιζε τοὺς ἀνθρώπους καὶ μάλιστα αὐτοὺς πού δὲν εἶχαν σχέσι μὲ τὴν Ἐκκλησία, τοὺς ὠδηγοῦσε στὴν μετάνοια καὶ στὴν ἐξομολόγησι. Ἐποίμανε καὶ ἄφησε διαλεκτὴ Συνοδεία πατέρων πού συνεχίζουν τὸ ἔργο του. Τὸν ἐνθυμούμεθα καὶ τὸν μνημονεύομε μὲ εὐγνωμοσύνη καὶ σεβασμό.

* Αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκη νὰ ἀναφέρουμε καὶ τὸν ἐν Ἀθήναις Πνευματικὸ καὶ Θεολόγο π. Ἐπιφάνιον Θεοδωρόπουλον πού ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ μετὰ ἀπὸ πολύχρονη καὶ ὀδυνηρὴ ἀσθένεια τὴν 10η Νοεμβρίου 1989 (ν. ἡμ.).

Τὸ ἔργο του καὶ ἡ προσωπικότης του εἶναι εὐρύτερα γνωστά, σκιαγραφοῦνται δὲ ἐπιτυχῶς στὸ βιβλίον "ὑποθήκης ζωῆς".

Ἐμβριθὴς κανονολόγος, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ἀδαμάντινος χαρακτήρ, ἀσυγκατάβατος στίς ἀρχές του γιὰ τὰ ἠθικά, ἐκκλησιολογικὰ καὶ δογματικὰ θέματα, συγκαταβατικὸς ὁμῶς καὶ

ἐλεήμων ὅσο καὶ διακριτικός στούς προσερχομένους σ' αὐτόν πολυπληθεῖς ἔξομολογουμένους.

Ἐγέννησε ἐν Κυρίῳ πλῆθος πνευματικῶν τέκνων, κληρικῶν, μοναχῶν καὶ λαϊκῶν. Ἔγινε κτίτωρ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κεχαριτωμένης. Ἀντιμετώπισε τόν θάνατο μέ καρτερία καὶ εἰρήνη Χριστοῦ. Ἀπέφυγε συστηματικά τήν δόξα τοῦ κόσμου. Ἡ ἐμπειρία ὅσων ἀξιωθήκαμε νά τόν γνωρίσουμε εἶναι ὅτι εὐαρέστησε τόν Θεό καί ἔδωσε δείγματα ἀγίας ζωῆς πού πιστοποιήθηκε καί ἀπό τό μακάριο τέλος του.

* Γρηγοριάτες πατέρες ἀναχωρήσαντες γιά τήν αἰώνια πατρίδα μας εἶναι:

Ὁ π. Ἐφραίμ, ὁ ὁποῖος ἐκοιμήθη τήν 18η Ἰουνίου 1991 (π. ἡμ.) σέ ἡλικία 86 ἐτῶν. Προσῆλθε στήν Μονή τό 1924, σέ ἡλικία 17 ἐτῶν. Διεκρίνετο γιά τήν εὐλάβειά του καί τό φιλακόλουθον. Μᾶς παρακάλεσε πολλάκις νά μή γράψουμε στό περιοδικό μας γι' αὐτόν. Ἐπιθυμοῦσε νά μείνη καί μετά θάνατον στήν ἀφάνεια. Εἶχε τέλος ἀγαθό, καί μάλιστα μετά ἀπό Θεία Κοινωνία. Οἱ τελευταῖες του λέξεις ἦσαν: «Κύριε ἐλέησον, ἀμήν», ἐνῶ λίγο πρὶν κοιμηθῆ συνέφαλε μέ ἀδελφό τῆς Μονῆς τό «Εἶδομεν τό φῶς τό ἀληθινόν».

Ὁ π. Σωφρόνιος ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ τήν 15η Ἀπριλίου 1991 (π. ἡμ.) σέ ἡλικία 86 ἐτῶν, μολονότι ὁ βίος του ἦταν πολυτάραχος. Ἐπέρασε πολλούς πειρασμούς καί δυσκολίες, ἀλλά τό τέλος του ἔδειξε ὅτι ἡ Παναγία μας οἰκονόμησε τήν σωτηρία του. Στήν Παναγία ἄλλωστε σταθερά ἤλπιζε καί ἀπό Αὐτήν ζητοῦσε τήν σωτηρία του.

Ὁ π. Ἀρσένιος ἐκοιμήθη στίς 16 Ἰανουαρίου 1991 σέ ἡλικία 79 ἐτῶν μετά ἀπό πολύμηνη ἀσθένεια. Γι' αὐτόν γράψαμε στήν σελίδα 88.

* Δέν θεωροῦμε παραφωνία νά ἀναφέρουμε μεταξύ τῶν κοιμηθέντων πατέρων καί ἓνα πιστό λαϊκό, φιλομόναχο, φιλαγορεΐτη καί φίλο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μας, τόν ἀείμνηστο ἰατρό

τῆς Δράμας Ἀλέξανδρο Ὅσσα, ὁ ὁποῖος στίς 16/29 Νοεμβρίου 1991 μᾶς ἔφυγε σέ ἡλικία 72 ἐτῶν. Εὐγνωμόνως τόν μνημονεύουμε, γιατί ἡ ἀγάπη του σέ μᾶς ἐκφράσθηκε πολλές φορές. Ἦταν "ἁγιορεΐτης" ἐκτός Ἀγίου Ὄρους. Σωματικά ζοῦσε στή Δράμα, ἀλλά πνευματικά στόν Ἀθωνα. Στό περιοδικό μας (τεῦχος 3, σελίδα 83–85) εἶχαμε ἀναδημοσιεύσει ἀπό τήν ἐφημερίδα "Ὁρθόδοξος Τύπος" ἕνα ἄρθρο του περί μοναχισμοῦ, στό ὁποῖο ἐμφαίνεται τό γνήσιο ὀρθόδοξο φρόνημά του καί ὁ πολύς σεβασμός του πρός τήν Ἀθωνική Πολιτεία.

Ἐπιστήμων ἄριστος, φιλόανθρωπος. Ἀνθρωπος ἐκκλησιαστικός καί λειτουργικός, συμπαραστάτης τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δράμας κ. Διονυσίου. Καί κάτι σπάνιο, ιδίως γιά λαϊκοῦς: Εἶχε μνήμη θανάτου. Ἐπερίμενε τόν θάνατο καί δέν τόν ἐφοβεῖτο. Λίγο πρῖν ἀπό τόν αἰφνίδιο θάνατό του ἔψαλε τά νεκρώσιμα Εὐλογητάρια καί τό «Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καί ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καί εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης» (Ψαλμ. 23, 7).

Αἰωνία τους ἡ μνήμη. Ἄς εὐχονται γιά μᾶς νά τελειώσουμε καλῶς καί θεαρέστως τόν ἀγῶνα μας.

ΣΧΟΛΙΑ

Πάλιν καί πολλάκις, νῦν καί ἀεί, ἐν παντί καιρῷ καί τόπῳ εὐλογοῦντες τόν δωρεοδότη Κύριο γιά τίς ἄπειρες εὐεργεσίες Του, Τόν εὐχαριστοῦμε διότι εὐδόκησε μέ τίς πρεσβείες τῆς Κυρίας καί Ἐφόρου ἡμῶν Θεοτόκου καί τῶν ἁγίων Προστατῶν μας νά ἐκδοθῆ ἓνα ἀκόμη τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας. Διαρκῆς ἐπιδίωξις καί βασικός σκοπός τοῦ παρόντος εἶναι ἡ ἐν Χριστῷ κοινωνία καί ἀγάπη μέ τούς ἐν κόσμῳ ἀγωνιζομένους ἀδελφούς Χριστιανούς. Εὐχόμεθα τά κείμενα τοῦ περιοδικοῦ μας νά ἀποτελέσουν καί αὐτά ἀφορμή γιά τήν ἐνότητά μας, ἐνότητα ἐν μιᾷ καρδίᾳ καί ἐν ἐνί Πνεύματι πού μόνο μέσα ἀπό τήν ἀληθινή κοινωνία καί ἀγάπη τῆς Ἁγίας Τριάδος εἶναι δυνατή καί βιώσιμη. Ἔτσι ὅλοι ἀπό κοινοῦ θά μπορούμε νά ψάλλουμε: «Μέγας Κύριος καί αἰνετός σφόδρα, ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν Ὁρει Ἁγίῳ αὐτοῦ» (Ψαλμ. 47, 2).

* * *

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΤΙΧΑΛΚΗΔΟΝΙΟΥΣ

Παρακολουθοῦμε μέ πολύ ἐνδιαφέρον τόν διορθόδοξο διάλογο σχετικά μέ τήν ἔνωσι Ὁρθοδόξων καί Ἀντιχαλκηδονίων.

Δέν ἀναπαυόμεθα οὔτε σέ μία φανατική ἀντίδρασι, ἀλλά οὔτε καί σέ μία ἐνθουσιώδη σπουδή πρὸς τήν ἔνωσι πού παραβλέπει τίς διαφορές.

Κατ' ἀρχήν δέν ἔχουμε πεισθῆ ὅτι οἱ Ἀντιχαλκηδόνιοι ἔχουν δεχθῆ πλήρως τήν ὀρθόδοξο Χριστολογία.

Ἄλλά καί ἐάν αὐτό ἔχη γίνει, πῶς μποροῦμε νά ἐνωθοῦμε, χωρίς τήν ἀπό μέρος των πλήρη ἀποδοχή τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καί μάλιστα τῆς Δ΄ ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας Συνόδου, ἥ ὁποία μέ τήν θαυμαστή διατύπωσι τοῦ ὄρου περί τῆς ἀσυγχύτου, ἀτρέπτου καί ἀδιαιρέτου ἐνώσεως τῶν δύο ἐν Χριστῶ φύσεων ἔγινε τό κριτήριον καί ἡ βάση τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ζωῆς, εὐσεβείας, ποιμαντικῆς, ἐκκλησιολογίας καί κανονικοῦ δικαίου;

Πιστεύουμε οἱ Ὁρθόδοξοι ὅτι αἱ Οἰκουμενικαί Σύνοδοι εἶναι ἀλάθητοι. Πῶς τώρα θά δεχθοῦμε ὅτι εἶναι δυνατόν νά σχετικοποιηθῆ τό ἀλάθητον τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων;

Φοβούμεθα ὅτι ἐάν ἀκολουθηθῆ αὐτή ἡ γραμμή, ὅλη ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησιολογία θά διασεισθῆ καί ἀμφισβητηθῆ.

Φοβούμεθα ἐπίσης ὅτι θεδιασμένη ἐνωσις μέ τούς Ἄντιχαλκηδονίους (τούς κατ' ἄκραν οἰκονομίαν χαρακτηριζομένους ὡς ὀρθοδόξους ἀνατολικούς) θά προκαλέσῃ διάσπασι τῶν ἐνωμένων, νέα σχίσματα καί νέες ταλαιπωρίες τῆς Ἐκκλησίας μας.

ΔΙΑΛΟΓΟΙ – ΟΥΝΙΑ

Τά πλήγματα τῶν οὐνιτῶν κατά τῶν Ὁρθοδόξων ἀδελφῶν μας τά αἰσθανόμεθα νά πλήττουν καί τό ἰδικό μας σῶμα, ἀφοῦ ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι εἴμεθα «μέλη Χριστοῦ καί ἀλλήλων μέλη».

Εἶχε καί μέ ἄλλα δείγματα δείξει τό Βατικανό ὅτι τόν «Διάλογο τῆς ἀγάπης» χρησιμοποιεῖ ὅπου τό συμφέρει, ἐνώ ἄλλοῦ χρησιμοποιεῖ μέσα ἀθέμιτα, μέ τά ὁποία στενοχωρεῖ τούς Ὁρθοδόξους καί τραυματίζει τήν ἀγάπη. Τέτοιες ἐνέργειες ἦσαν ἡ σύναψις κογκορδάτου μέ τήν Ἑλληνική Πολιτεία, παρά τίς ἀντιρροήσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ διορισμός οὐνιτιοῦ ἐπισκόπου στήν Ἀθήνα γιά οὐνιτικό ποιμνιο

σχεδόν ανύπαρκτο, παρά τις διαμαρτυρίες πάλιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ διορισμός ἀπό τό Βατικανό οὐνιτῶν στήν μικτή ἐπιτροπή τοῦ διαλόγου κ. ἄ.

Τό πῶς σκέπτεται καί ἐνεργεῖ τό Βατικανό ἀποδεικνύει ἐκτός τῶν ἄλλων καί ἡ ἐκπροσώπησις τοῦ Πάπα ἐν Ἀθήναις ἀπό τρία διαφορετικά πρόσωπα: τοῦ νουντιοῦ, τοῦ λατίνου ἀρχιεπισκόπου καί τοῦ οὐνίτου ἐπισκόπου.

Ἄλλά καί ἡ καταγγελλομένη ἀπό πολλούς ὑποστήριξις τοῦ Πάπα στήν συνομοσία τῶν δυτικῶν γιά τήν ἐξόντωσι τῶν Ὁρθοδόξων Σέρβων προκαλεῖ τίς ὀρθόδοξες συνειδήσεις.

Τό μόνο εὐχάριστο σέ ὅλη αὐτή τήν κατάστασι εἶναι ἡ εὐθαρσής ἀντίδρασις τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου καί τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, πού ἀπέδειξαν ὅτι γρηγοροῦν γιά τήν προάσπισι τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς μας.

Εἶναι ἀπολύτως δικαιολογημένη ἡ ἀπόφασις γιά τήν ἀναστολή τοῦ διαλόγου.

Μήπως καί οἱ ἐπίσημες καί κατ' οἰκονομίαν ἐν ὄψει τοῦ διαλόγου ἐκφράσεις καί προσφωνήσεις ἐκ μέρους τῶν Ὁρθοδόξων πρὸς τόν Πάπα ὡς ἀδελφοῦ τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχῶν κ.λ.π., θά πρέπη νά καταργηθοῦν ἢ τουλάχιστον νά μετριασθοῦν στό ἐλάχιστο; Τό ἴδιο καί οἱ συμπροσευχές καί οἱ λοιπές παρεμφερεῖς ἐκδηλώσεις;

Θά πρέπη ἀκόμη οἱ Ὁρθόδοξοι Ποιμένες νά μή ἐπιτρέπουν τήν μυστηριακή διακοινωνία, πού ἀνεπίσημα καί σέ ὠρισμένες περιπτώσεις λαμβάνει χώρα καί πού συντελεῖ στήν χαλάρωσι τῆς ὀρθοδόξου συνειδήσεως καί τήν ἐξίσωσι τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας μέ τήν ἐν πλάνῃ εὐρισκομένη Ρωμαιοκαθολική «Ἐκκλησία».

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

Ἐξ ὑπακοῆς πρὸς τὴν Ἐκκλησία ἡ Ἱερά Μονή μας ἀπέστειλε γιὰ ἱεραποστολική διακονία στό Κολουέζι τοῦ Ζαῖρ τοὺς ἱερομόναχο π. Μελέτιο καί μοναχό π. Κύριλλο, ὅπου συνεχίζουν τό ἔργο τοῦ μακαριστοῦ π. Κοσμᾶ Γρηγοριάτου μέ τὴν εὐλογία καί καθοδήγησι τοῦ ζηλωτοῦ τῆς Ἱεραποστολῆς Σεβ. Μητροπολίτου Κεντρῶας Ἀφρικῆς κ. Τιμοθέου.

Κατηχοῦν, βαπτίζουν, πομαίνουν πλήθος Ἀφρικανῶν. Διευθύνουν μέ καταλλήλους συνεργάτες Δημοτικό Σχολεῖο (τώρα ἐτοιμάζεται καί Γυμνάσιο) καί ἄλλα κοινωφελῆ ἔργα. Περιοδεύουν στίς ἀχανεῖς ἐκτάσεις τοῦ Ζαῖρ, ἀντιμετωπίζοντας πολλοὺς κινδύνους, ἰδίως μετά τίς πρόσφατες πολιτικές καί κοινωνικές ἀναταραχές.

Εἶναι πρὸς τιμὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. Τιμοθέου ὅτι, ὅταν ξέσπασε ἡ μεγάλη λαϊκὴ ἐξέγερσις στό Ζαῖρ, ἔσπευσε νά μεταβῆ στό ποίμνιό του, ἐνῶ κανεῖς δέν τόν ὑποχρέωνε, γιὰ νά συγκινδυνεύσῃ καί συγκακοπαθῆσῃ μέ αὐτό χριστομμῆτως.

Ἄλλους δύο ἀδελφούς, τόν ἱερομόναχο π. Ἰγνάτιο καί τόν μοναχό π. Δαμασκηνό ἐστείλαμε στήν Ἀλβανία, μέ εὐλογία τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Βαρθολομαίου, γιὰ νά συμπαρασταθοῦν στό ἔργο τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Τιράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου. Ἐδίδαξαν ἐπί τετράμηνο στήν Ἱερατική Σχολή καί ἐδοθήθησαν σέ ἄλλους τομεῖς.

Τὴν περίοδο τοῦ Πάσχα ἀπεστάλησαν οἱ ἀδελφοί ἱερομόναχος π. Βαρνάβας καί μοναχός π. Νέστωρ γιὰ νά τελέσουν τίς ἱερές ἀκολουθίες τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καί τοῦ Πάσχα στοὺς Ἁγίους Σαράντα καί σέ ἄλλες γειτονικὲς περιοχές, ὅπου οἱ χριστιανοὶ εἶχαν νά κάνουν Πάσχα περισσότερο ἀπὸ 26 χρόνια.

Τὴν ταπεινὴ αὐτὴ ἱεραποστολικὴ διακονία προσφέρει ἡ Ἱερά Μονὴ μας λόγω μεγάλων ἀναγκῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἐξ ὑπακοῆς πρὸς τὴν Ἐκκλησία καὶ μέχρις ὅτου βρεθοῦν ἄλλα κατάλληλα πρόσωπα πού θά ἀναλάβουν τὸ ἔργο αὐτό.

Ζητοῦμε τίς προσευχῆς τῶν Ἁγιορειτῶν Πατέρων καὶ ὄλων τῶν ἀδελφῶν μας γιὰ τὴν σωτηρία, διαφύλαξι καὶ φωτισμὸ τῶν διακονούντων στὴν Ἱεραποστολὴ ἀδελφῶν.

ΑΞΙΕΠΑΙΝΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑ

Στίς 7 Ἰουνίου 1992 (ν. ἡμ.) οἱ κάτοικοι τοῦ Νεοχωρίου Χαλκιδικῆς πραγματοποίησαν σύσσωμοι μιὰ γενναία διαμαρτυρία κατὰ τῆς αἱρέσεως τῶν Πεντηκοστιανῶν. Μετὰ τὸν ἐκκλησιασμό κτύπησαν οἱ καμπάνες τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἐνῶ οἱ κάτοικοι κατευθύνθηκαν πρὸς ἓνα οἰκόπεδο τῆς Π. Βρύσης, γιὰ νὰ στηλιτεύσουν τὴν ἀγορὰ οἰκοπέδου πού ὑποῦλα ἀγορᾶ-στηκε, μέ σκοπὸ νὰ γίνῃ εὐκτήριος οἶκος τῶν αἱρετικῶν. Κατόπιν διευθύνθηκαν πρὸς τὴν κατοικία ὅπου προσωρινῶς στεγάζονται οἱ Πεντηκοστιανοί, καὶ ἀφαίρεσαν τὴν πινακίδα πού πρὶν λίγες ὥρες εἶχαν ἀναρτήσῃ ἐκεῖνοι, γιὰ νὰ κατοχυρώσουν νομικά τὴν παρουσία τους.

Εἶναι ἀξιέπαινοι οἱ κάτοικοι τοῦ Νεοχωρίου, δίνοντας τὸ παράδειγμα διαμαρτυρίας καὶ ἀντιδράσεως γιὰ ὅλα τὰ ξενόφερτα αἱρετικά κρούσματα πού προσβάλλουν τὴν ἑλληνορθόδοξό μας Παράδοσι καὶ ἀποβλέπουν στὴν ἀλλοίωσί της.

Τὸ γεγονός δημοσιεύθηκε στὴν τοπικὴ ἐφημερίδα "Ἀναζήτηση", φ. 11, σελ. 3-4, μαζί μέ τὸ κατωτέρω ψήφισμα 150 οἰκογενειῶν Νεοχωριτῶν πού ἐγκρίθηκε στὴν ἐν λόγῳ ἐκδήλωσι:

« 1. Καταγγέλλουμε τὴν κίνηση αὐτὴ τῶν Πεντηκοστιανῶν, γιατί εὐνοοῦν τὴν διάσπαση τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τοῦ χωριοῦ

μας μέ διδασκαλίες ξένες πρὸς τὴν ἑλληνικὴ καὶ χριστιανικὴ
μας παράδοση.

2. Ἀναγνωρίζουμε σάν "μία, ἅγια, καθολικὴ καὶ ἀπο-
στολικὴ Ἐκκλησία" τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας, πού μέ
τούς θαυματουργούς ἁγίους της καὶ τούς ἀγωνιστές ἱεράρχες
της πρόσφερε τά πάντα σ' αὐτόν τόν τόπο.

3. Διακηρύττουμε ὅτι –γνωρίζοντας τὴν ἱστορικὴ καὶ θρη-
σκευτικὴ μας ὑπαρξή– δέν θά προδώσουμε τούς ἀγῶνες ἐκεί-
νων πού πάλεψαν κάποτε γιὰ τὴν πατρίδα καὶ τὴν Ὁρθοδοξία,
ἐπιτρέποντας νά κτισθεῖ στό Νεοχώρι αἶθουσα τῆς αἵρεσης
τῆς Πεντηκοστῆς. Πεντακόσια χρόνια οἱ Ἀσιάτες ἐδῶ πάνω
δέν χτίσανε τζαμί. Τό ἴδιο θά συμβεῖ καὶ τώρα. Ἔχουμε ἓνα
χρέος ἀπέναντι σ' αὐτούς πού ἔφυγαν καὶ ἀπέναντι σ' αὐτούς
πού θά ῥθοῦν σ' αὐτόν τόν τόπο –στους νεκρούς καὶ στους
ἀγέννητους– κι αὐτό τό χρέος εἶναι τιμὴ γιὰ μᾶς καὶ δικαίωμα
ἀκλόνητο νά τό παραδώσουμε εὐλογημένο καὶ γαλανόλευκο
στά παιδιά μας. ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ».

«ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ»

Ἐνα ἀπὸ τά διαρκῶς αὐξανόμενα μεταφυσικὰ κινήματα
τῆς ἐποχῆς μας ἀποτελεῖ καὶ ἡ "Νέα Ἐποχή" ἢ "Υδροχοϊκὴ
Ἐποχή" ἢ "Ἐποχή τοῦ Ὑδροχόου". Πρόκειται γιὰ μιά παγανι-
στικὴ ὀργάνωσι μέ συγκρητιστικὲς τάσεις πού λέγεται ὅτι
ἀριθμεῖ 500.000.000 μέλη σέ ὅλο τόν κόσμο διαφόρων ἡλικιῶν,
ἐπαγγελμάτων καὶ τάξεων, ὅπως πολιτικούς, ἐπιστήμονες (οἰ-
κονομολόγους, οἰκολόγους, φυσικούς, μαθηματικούς, ἀνθρω-
πολόγους, ἱατρούς κ. ἄ.), ἀνθρώπους τῆς τέχνης (κυρίως καλ-
λιτέχνες, ἡθοποιούς καὶ σκηνοθέτες), ἀρχηγούς καὶ μέλη δια-
φόρων θρησκειῶν κ. ἄ.

Υἰοθετεῖ τίς βασικὲς ἀρχές καὶ τὴν πρακτικὴ ὄλων τῶν
θρησκειῶν, σχετικοποιώντας τὴν ἀλήθεια. Ρίζες ἔχει στὸν

γνωστικισμό, στόν νεοπλατωνισμό, στόν ανατολικό πανθεϊσμό και στόν αποκριφισμό κάθε είδους (αστρολογία, καθάλλα, ύπνωτισμό, Ινδιάνικη, αϊγυπτιακή, βαβυλωνιακή, λευκή και μαύρη μαγεία). Κατά γενική παραδοχή ξεκίνησε από τό Θιβέτ τόν περασμένο αιώνα μέ κυρίους εκπροσώπους τήν Έλενα Μπλαδάτσκυ και τήν Άννα Μπεζάντ, και συνεχίστηκε στόν αιώνα μας μέ τήν Άλίκη Μπέιλυ. Κάποιοι χαρακτήρισαν τήν Νέα Έποχή ως εκδίκησι τῆς Άσίας στην Εὐρώπη.

Σάν κίνημα παλαιότερα προστατεύθηκε από γνωστές μυστικές οργανώσεις τῆς δύσεως. Άπό τό 1975 και έντεϋθεν άνεξαρητοποιήθηκε, διαχωρίζοντας τήν θέσι του και διακηρύσσοντας εὐρέως και φανερά τίς άρχές και τούς στόχους του.

Προτείνουν τό "όλιστικό πρότυπο", δηλαδή τήν άποδοχή όλων τῶν θεωριῶν σέ κάθε τομέα, άπορρίπτοντας τίς θεωρίες τοῦ Νεύτωνα και τοῦ Καρτεσίου περί "άπομονωμένων συστημάτων". Γιαυτό άλλωστε άποδέχονται και όλες τίς θρησκείες. Οί σημερινοί εκπρόσωποί του άποτελοῦν τήν "Λευκή Άδελφότητα", ομάδα μέ νεοναζιστικές και ρατσιστικές βλέψεις.

Κύριοι στόχοι τους:

α) Άμείλικτη πολεμική, μέχρις εξαφανίσεως, εναντίον τοῦ μονοθεϊσμοῦ και πρό πάντων εναντίον τῆς Έκκλησίας.

β) Φιλελευθεριάζουσα νεωτερική σκέψι μέ επιφανειακά μηνύματα και γενικότητες.

γ) Άπώτερη προσπάθεια δημιουργίας παγκοσμίου κυβερνήσεως και παγκοσμίου δικτατορίας.

δ) Προετομασία τῆς ανθρωπότητας για τήν ύποδοχή τοῦ νέου "Αβατάρ", τοῦ "Μεσσίου" ἢ τοῦ "Υδροχοϊκοῦ Χριστοῦ" (Περιττό νά ποῦμε ότι αὐτός ταυτίζεται μέ τόν Άντίχριστο).

ε) Προσκύνησι τοῦ Έωσφόρου.

Τό πρόβλημα μέ τό επικίνδυνο αὐτό κίνημα εἶναι ότι σκοπιμῶς άπομονώνουν, παρερμηνεύουν και διαστρέφουν χω-

ρία τῆς Ἁγίας Γραφῆς, γιά νά προσλάβουν εὐκολώτερα καί τόν χριστιανικό κόσμο. Ἔτσι δημιούργησαν κλάδο τοῦ κινήματος μέ τό ὄνομα "Ἐσωτερικός Χριστιανισμός", ἕνα συνονθύλευμα γνωστικῶν, βουδιστικῶν, πλατωνικῶν καί χριστιανικῶν σκέψεων καί ἀντιλήψεων. Συζητεῖται ἐπίσης ὅτι καί τό κίνημα τοῦ "Ὀλυμπισμού" εἶναι κλάδος τοῦ ἰδίου κινήματος, γιά νά προσληφθοῦν καί οἱ ἀρχαιολάτρες τῆς χώρας μας. Ἐχουν ἐπίσης συμπεριλάβει καί ἄλλα κινήματα, ὅπως οὐφολογία, φεμινισμό καί οἰκολογία. Ἀπό τούς ὁπαδούς γίνεται καί χρῆσις ναρκωτικῶν, γιόγκας, βελονισμού κ.λπ.

Κατά τή γνώμη μας θά πρέπη ἡ Ἐκκλησία ἐπισήμως νά λάβη θέσι ἔναντι τῆς πανθησκείας αὐτῆς, νά δραστηριοποιηθῆ καί νά ἐνημερώσῃ τό ποίμνιο πρός ἀποφυγὴν παραπλανήσεως καί ἐξαπατήσεως. Μία εἶναι ἡ ἀλήθεια. Ἄν ὑπάρχουν πολλές ἀλήθειες (πανθεισμός), τότε δέν ὑπάρχει καμμιά ἀλήθεια (ἀθεϊσμός). Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ μόνος Δημιουργός καί Σωτήρας τοῦ κόσμου. Αὐτή εἶναι ἡ μία καί μόνη Ἀλήθεια.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ	5
ΑΝΑΔΕΙΞΙΣ ΝΕΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ	8
Καθηγουμένου Ἱ. Μονῆς Βατοπεδίου Ἀρχιμ. Ἐφραίμ: ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ ΩΣ ΘΕΜΕΛΙΩΤΕΣ ΤΗΣ ΘΕΑΝ- ΘΡΩΠΙΝΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	10
Καθηγουμένου Ἱ. Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀρχιμ. Γεωργίου: ΓΝΗΣΙΕΣ ΚΑΙ ΝΟΘΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΤΗΣ ΧΑΡΙΤΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ	17
ΑΛΗΘΙΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ	37
ΚΑΘΑΡΘΩΜΕΝ ΤΑΣ ΑΙΣΘΗΣΕΙΣ	39
ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΡΟΠΑΡΙΑ π. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΜΙΚΡΑΓΙΑΝ- ΝΑΝΙΤΟΥ ΚΑΤΑ ΒΛΑΣΦΗΜΟΥ ΤΑΙΝΙΑΣ	46
Ἱερομονάχου Ἰωάννου Ἀγιαννανίτου: ΑΣΚΗΤΙΚΟΣ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΜΗΣΙΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ	50
ΑΓΙΟΡΕΙΤΑΙ ΑΣΚΗΤΑΙ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΟΣ	58
Κωνσταντίνου Γρηγοριάδου: ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΗΣ	82
ΜΟΝΑΧΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΤΗΣ	88
ΕΝ ΚΥΡΙΩι ΚΟΙΜΗΘΕΝΤΕΣ	113
ΣΧΟΛΙΑ	118

Κεντρική διάθεσις καί διακίνησις
Ἐκδόσεις «Ὁρθόδοξος Κυψέλη»
Ἑρμοῦ 34 τηλ. 266755
546 23 Θεσσαλονίκη

